

OVERSIGT
OVER
DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER
JUNI 1921—MAJ 1922

MED 3 PORTRÆTER

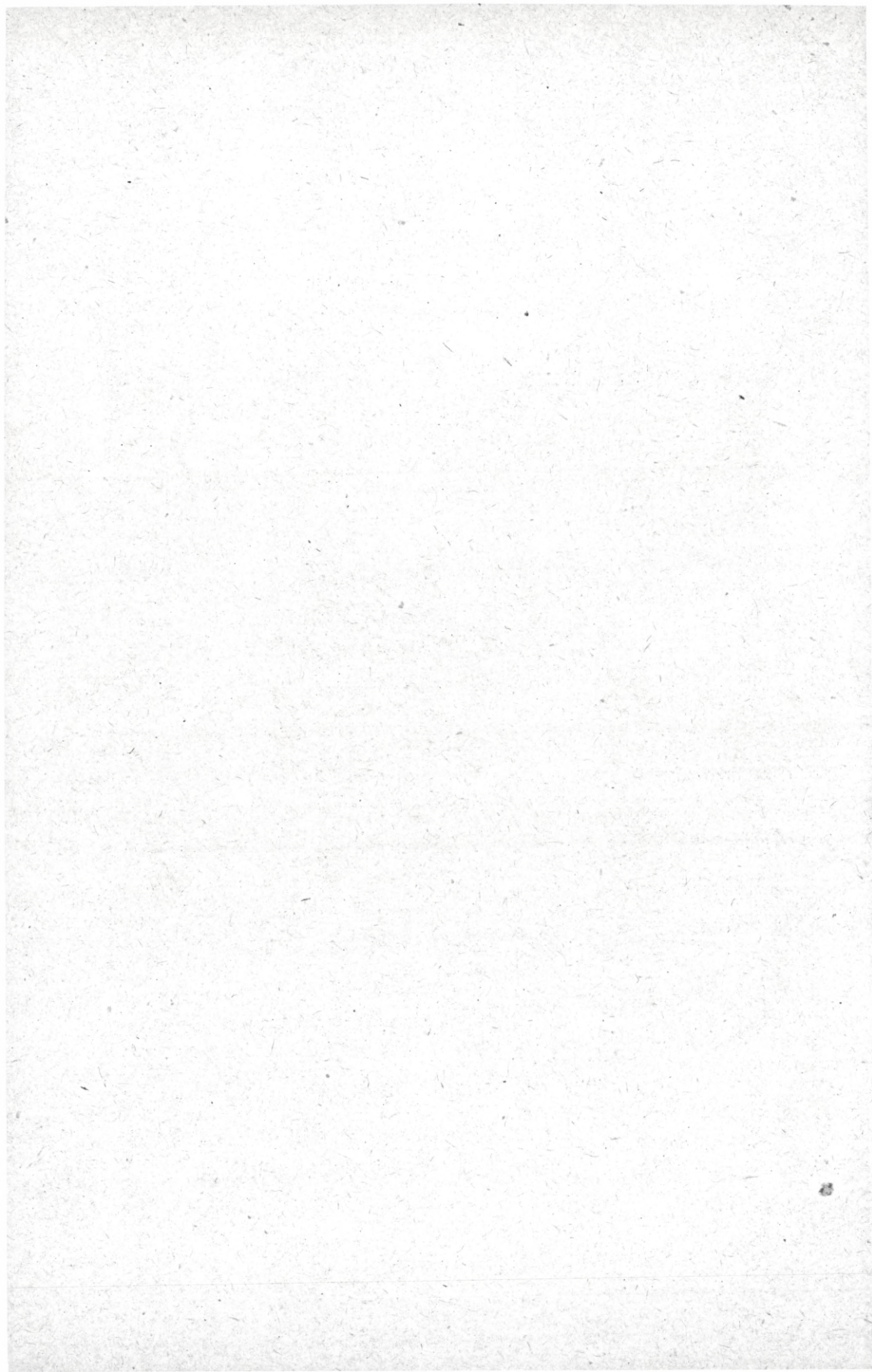
BULLETIN
DE
L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK, COPENHAGUE
JUN 1921—MAI 1922

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN
HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHADEL
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1922

Pris: 3 Kr. 50 Øre

OVERSIGT

OVER

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER

JUNI 1921—MAJ 1922

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN

DE

L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES

DE DANEMARK. COPENHAGUE

JUIN 1921—MAI 1922

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN

HOVEDKOMMISSIONÆR: **ANDR. FRED. HØST & SØN**, KGL. HOF-BOGHANDEL

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1922

Færdig fra Trykkeriet den 18. August 1922.

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

SELSKABETS MEDLEMMER

MAJ 1921

Præsident: VILH. THOMSEN.

Formand for den hist.-filos. Kl.: FR. BUHL.

Formand for den naturv.-mathem. Kl.: S. P. L. SØRENSEN.

Sekretær: MARTIN KNUDSEN.

Redaktør: DINES ANDERSEN.

Kasserer: W. L. JOHANNSEN.

A. INDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

THOMSEN, Vilh. L. P., (f. ²⁵/₁ 42), Hans Excellence, Dr. phil., fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af E., Stk. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 1. — Selskabets Præsident. — St. Knudsvej 36¹, Kbhvn. V. (⁸/₁₂ 76.)

STEENSTRUP, JOH. C. H. R., (f. ⁵/₁₂ 44), Dr. juris & phil., fh. Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Svanemosegaardsvej 12, Kbh. V. (⁸/₁₂ 82.)

GERTZ, M. CL., (f. ¹⁴/₁₂ 44), Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Maglekildevej 14¹, Kbh. V. (¹³/₄ 83.)

- HEIBERG, J. L., (f. $27/11$ 54), Dr. phil., litt., sc. & med., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Classensgade 13², Kbh. Ø. ($7/12$ 83.)
- HØFFDING, H., (f. $11/3$ 43), Dr. phil., jur., sc. & litt., fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. Carlsberg, Kbh. Valby. ($12/12$ 84.)
- KROMAN, K. F. V., (f. $29/3$ 46), Dr. phil., fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Holsteinsgade 7³, Kbh. Ø. ($12/12$ 84.)
- ERSLEV, KR. S. A., (f. $28/12$ 52), Dr. phil., Rigsarkivar, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Vestre Boulevard 35, Kbh. B. ($18/5$ 88.)
- MØLLER, HERMANN, (f. $13/1$ 50), Dr. phil., fh. Professor i germansk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Mathildevej 2¹, Kbh. F. ($8/4$ 92.)
- JÓNSSON, FINNUR, (f. $29/5$ 58), Dr. phil. & litt. isl., Professor i nordisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Nyvej 4², Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- MÜLLER, SOPHUS O., (f. $24/5$ 46), Dr. phil., fh. Direktør for Nationalmuseets første Afdeling, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Frederiksberg Alle 22, St., Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- JESPERSEN, J. OTTO H., (f. $16/7$ 60), Dr. phil. & litt., Professor i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ermelundsvej 19, Gentofte. ($21/4$ 99.)
- NYROP, KRISTOFFER, (f. $11/1$ 58), Dr. phil., Professor i romansk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. St. Kannikestræde 11¹, Kbh. K. ($21/4$ 99.)
- BUHL, FRANTS P. W., (f. $6/9$ 50), Dr. phil. & theol., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. — Formand for den hist.-filos. Klasse. — Østerbrogade 56A⁴, Kbh. Ø. ($6/4$ 1900.)
- RUBIN, MARCUS, (f. $5/3$ 54), Nationalbankdirektør, Historiker, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Thorvaldsensvej 11³, Kbh. V. ($4/4$ 02.)
- DRACHMANN, A. B., (f. $27/2$ 60), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ellinorsvej 38, Charlottenlund. ($3/4$ 03.)

- HUDE, KARL, (f. $^{22/8}$ 60), Dr. phil., Rektor ved Metropolitan-skolen, R. af Dbg. Kanslergade 10³, Kbh. Ø. ($^{3/4}$ 03.)
- PEDERSEN, HOLGER, (f. $^{7/4}$ 67), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ellinorsvej 8, Charlottenlund. ($^{7/4}$ 05.)
- LANGE, H. O., (f. $^{13/10}$ 63), Dr. phil., Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek i København, R. af Dbg., Dbmd. Jahnsensvej 11, Gentofte. ($^{6/4}$ 06.)
- ANDERSEN, DINES, (f. $^{26/12}$ 61), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. — Selskabets Redaktør. — Strandvej 3³, Kbh. Str. ($^{3/4}$ 08.)
- BLINKENBERG, CHR. S., (f. $^{15/2}$ 63), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Kathrinevej 29, Hellerup. ($^{11/4}$ 13.)
- VEDEL, VALDEMAR, (f. $^{9/11}$ 65), Dr. phil., Professor i alm. Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet. Nøjsomhedsvej 17⁴, Kbh. Ø. ($^{11/4}$ 13.)
- SANDELD, KR., (f. $^{17/1}$ 73), Dr. phil., Professor extraord. i romanske Sprog ved Københavns Universitet. Villa Vatra, Holte. ($^{17/4}$ 14.)
- SARAUW, CHRISTIAN P. E., (f. $^{19/9}$ 65), Dr. phil., Professor i tysk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet. Jagtvej 201⁴, Kbh. Str. ($^{17/4}$ 14.)
- CHRISTENSEN, ARTHUR, (f. $^{9/1}$ 75), Dr. phil., Professor extraord. i iransk Filologi. Raadhusvej 51, Charlottenlund. ($^{3/5}$ 18.)
- GRØNBECH, VILHELM P., (f. $^{14/6}$ 73), Dr. phil. & theol., Professor extraord. i Religionshistorie ved Københavns Universitet. Jernbanevej 6, Gentofte. ($^{3/5}$ 18.)
- FRIIS, AAGE, (f. $^{16/8}$ 70), Dr. phil., Professor Rostgardianus i nordisk Historie ved Københavns Universitet. Sol-sortvej 62, Kbh. F. ($^{9/4}$ 20.)
- POULSEN, FREDERIK, (f. $^{7/3}$ 76), Dr. phil., Inspektør ved Ny Carlsberg Glyptotek. Madvigs Allé 10, Kbh. V. ($^{9/4}$ 20.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- TØPSØE, HALDOR F. A., (f. $\frac{29}{4}$ 42), Dr. phil., fh. Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Frederiksberg Allé 12¹, Kbh. V. ($\frac{21}{12}$ 77.)
- WARMING, J. EUG. B., (f. $\frac{3}{11}$ 41), Dr. phil. & sc., fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Bjerregaardsvej 5, Kbh. Valby. ($\frac{21}{12}$ 77.)
- MÜLLER, P. E., (f. $\frac{25}{10}$ 40), Dr. phil., Kammerherre, Hofjægermester, fh. Overførster, Stk. af Dbg., Dbmd., Guldb. Erindr. Tegn, Fr. VIII Minde Tegn, Minde Med. 8. April ¹⁸¹⁸/₁₉₁₈. Vestervoldgade 109², Kbh. B. ($\frac{12}{12}$ 84.)
- BOAS, J. E. V., (f. $\frac{2}{7}$ 55), Dr. phil., Professor i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Øverød, Holte. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- PETERSEN, O. G., (f. $\frac{26}{3}$ 47), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Martensens Allé 3², Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- PRYTZ, P. K., (f. $\frac{26}{3}$ 51), fh. Professor i Fysik ved den Polytekniske Lærestanstalt, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Hejlsmindevej 1, Charlottenlund. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- SALOMONSEN, C. J., (f. $\frac{6}{12}$ 47), Dr. med. & sc., fh. Professor i Pathologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Østerbrogade 136, Kbh. Ø. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- BERGH, RUDOLPH S., (f. $\frac{22}{9}$ 59), Dr. phil., fh. Docent i Histologi ved Københavns Universitet. J. E. Ohlsensgade 10², Kbh. Ø. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- JOHANNSEN, WILHELM LUDV., (f. $\frac{3}{2}$ 57), Dr. med., phil. & bot. et zool., Professor i Plantefysiologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Selskabets Kasserer. — Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{15}{4}$ 98.)

- BANG, BERNHARD L. F., (f. $\frac{7}{6}$ 48), Dr. med., [fra $\frac{1}{7}$ 22 fh.] Veterinærfysikus, fh. Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Stk. af Dbg., Dbmd. Ceresvej 12, Kbh. V. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- JUEL, CHRISTIAN S., (f. $\frac{25}{1}$ 55), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestalt, R. af Dbg., Dbmd. Willemoesgade 54¹, Kbh. Ø. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- ROSENINGE, J. LAURITZ A. KOLDERUP, (f. $\frac{7}{11}$ 58), Dr. phil., Professor i Botanik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Odensegade 11⁴, Kbh. Ø. ($\frac{6}{4}$ 00.)
- DREYER, J. L. E., (f. $\frac{13}{2}$ 52), Dr. phil., & sc., fh. Director of the Armagh Observatory, R. af Dbg. Oxford. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- RAUNKLÆR, CHRISTEN, (f. $\frac{29}{3}$ 60), Professor i Botanik ved Københavns Universitet. Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- CHRISTENSEN, A. C., (f. $\frac{11}{5}$ 52), Professor i Kemi ved den Farmaceutiske Lærestalt, R. af Dbg. Ahlmanns Allé 15², Hellerup. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- HENRIQUES, VALD., (f. $\frac{19}{4}$ 64), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet. Bredgade 62, Kbh. K. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- JENSEN, CARL O., (f. $\frac{18}{3}$ 64), Dr. med., Professor, Forstander for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium, [fra $\frac{1}{7}$ 22 Veterinærfysikus], R. af Dbg., Dbmd. Bülowvej 27¹, Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- SØRENSEN, S. P. L., (f. $\frac{9}{1}$ 68), Dr. phil. & med., Professor, Direktør for Carlsberglaboratoriets kemiske Afdeling, R. af Dbg., Dbmd. — Formand for den naturv.-math. Klasse. — Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- JENSEN, J. L. W. V., (f. $\frac{8}{5}$ 59), Dr. phil., Overingeniør, R. af Dbg., Dbmd. Amicisvej 16, Kbh. V. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- KNUDSEN, MARTIN, (f. $\frac{15}{2}$ 71), Dr. phil., Professor i Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. — Selskabets Sekretær. — Polyteknisk Lærestalt, Kbh. K. ($\frac{14}{5}$ 09.)

- MADSEN, TH., (f. $18/2$ 70), Dr. med., Direktør for Statens Seruminstitut, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Statens Seruminstitut, Kbh. C. ($15/4$ 10.)
- WINGE, HERLUF, (f. $19/3$ 57), Mag. sc., Viceinspektør ved Universitetets Zoologiske Museum, København. Lemchesvej 21, Hellerup. ($15/4$ 10.)
- BOCK, JOHANNES C., (f. $2/10$ 67), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Juliane Mariesvej 20, Kbh. Ø. ($17/4$ 14.)
- BRØNSTED, JOHANNES N., (f. $22/2$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. Birkerød. ($17/4$ 14.)
- HJELMSLEV, JOHANNES T., (f. $7/4$ 73), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Sigridsvej 11, Hellerup. ($17/4$ 14.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $2/12$ 65), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. St. Hans Torv 32³, Kbh. N. ($17/4$ 14.)
- PETERSEN, C. G. JOHANNES, (f. $24/10$ 60), Dr. phil. & jur., Direktør for Dansk biologisk Station, R. af Dbg., Dbmd. Strandagervej 27, Hellerup. ($17/4$ 14.)
- POULSEN, VALDEMAR, (f. $23/11$ 69), Dr. phil., Ingeniør, Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Maltegaardsvej 6, Gentofte. ($17/4$ 14.)
- BJERRUM, NIELS, (f. $11/3$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Vendersgade 28², Kbh. K. ($28/4$ 16.)
- FIBIGER, JOHANNES, (f. $23/4$ 67), Dr. med., Professor i patologisk Anatomi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Frederik V.s Vej 11, Kbh. Ø. ($28/4$ 16.)
- KROGH, AUGUST, (f. $15/11$ 74), Dr. phil. & jur., Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. Ny Vestergade 11¹, Kbh. B. ($28/4$ 16.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $26/10$ 85), Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Lund. ($28/4$ 16.)

- OSTENFELD, CARL E. HANSEN, (f. $\frac{3}{8}$ 73), Dr. phil., Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg. Sortedamsdossering 63A⁴, Kbh. Ø. ($\frac{28}{4}$ 16.)
- BOHR, NIELS, (f. $\frac{7}{10}$ 85), Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Blegdamsvej 15¹, Kbh. Ø. ($\frac{27}{4}$ 17.)
- PEDERSEN, P. O., (f. $\frac{19}{6}$ 74), Professor i Elektroteknik ved og Direktør for den Polytekniske Læreanstalt, R. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Amalievej 1, Kbh. V. ($\frac{27}{4}$ 17.)
- BOHR, HARALD, (f. $\frac{22}{4}$ 87), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Læreanstalt. St. Hans Torv 32⁴, Kbh. N. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- SCHMIDT, JOHANNES, (f. $\frac{2}{7}$ 77), Dr. phil., Direktør for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling, R. af Dbg. Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- WESENBERG-LUND, CARL, (f. $\frac{22}{12}$ 67), Dr. phil., Professor extraord. i Ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, Leder af Universitetets biologiske Ferskvandslaboratorier. Bankbygningen, Hillerød. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- BØGGILD, O. B., (f. $\frac{16}{5}$ 72), Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 7, Kbh. K. ($\frac{25}{4}$ 19.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $\frac{8}{10}$ 73), Professor, Underdirektør ved Observatoriet i Leiden. ($\frac{25}{4}$ 19.)
- ELLERMANN, VILH., (f. $\frac{28}{12}$ 71), Dr. med., Professor i Retsmedicin ved Københavns Universitet. Sortedamsdossering 99³, Kbh. Ø. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MORTENSEN, THEODOR, (f. $\frac{22}{2}$ 68), Dr. phil., Inspektør ved Universitetets Zoologiske Museum. Kratholmsvej, Holte. ($\frac{9}{4}$ 20.)

B. UDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- SIEVERS, E., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($1/6$ 88.)
- TEGNÉR, ESAIAS H. V., Dr. phil. & theol., fh. Professor i østerlandske Sprog ved Universitetet i Lund. ($8/4$ 92.)
- COMPARETTI, DOMINICO, fh. Professor i Græsk. Firenze. ($7/4$ 93.)
- SÖDERWALL, K. F., Dr. phil., fh. Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Lund. ($13/4$ 94.)
- DÖRPFELD, WILH., Professor, Dr. phil., fh. første Sekretær ved det tyske arkæologiske Institut i Athen. Jena. ($13/4$ 94.)
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, U. v., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($9/4$ 97.)
- DIELS, HERMANN, Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($4/4$ 02.)
- RHYS DAVIDS, T. W., fh. Professor of Comparative Religion i Manchester. Chipstead, Surrey. ($4/4$ 02.)
- KOCK, AXEL, Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Lund, Kmd. af Dbg.². ($3/4$ 03.)
- NOREEN, ADOLF G., Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Upsala. ($3/4$ 03.)
- MEYER, EDUARD, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. ($8/4$ 04.)
- AMIRA, KARL K. F. M. v., Dr. phil., Professor i tysk Ret og Retshistorie ved Universitetet i München. ($5/4$ 07.)
- OMONT, HENRI-AUGUSTE, Konservator ved Manuskript-Departementet i Bibliothèque Nationale i Paris. ($3/4$ 08.)
- SCHÜCK, J. HENRIK E., Dr. phil., fh. Professor i Æsthetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Upsala. ($14/5$ 09.)

- TARANGER, ABSALON, Dr. jur., Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Kristiania. (¹⁴/₅ 09.)
- LAVISSE, ERNEST, Professor i moderne Historie, Direktør for l'École normale supérieure, Medlem af Académie française, Paris. (¹⁴/₅ 09.)
- VINOGRADOV, PAUL, Corpus Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Oxford. (¹⁴/₅ 09.)
- CEDERSCHÖLD, G., Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Göteborgs Højskole. (¹⁵/₄ 10.)
- ERMAN, A., Dr. phil., Professor i Ægyptologi og Direktør for det Ægyptiske Museum i Berlin. (¹⁵/₄ 10.)
- GRIFFITH, FRANCIS LL., Reader i Ægyptologi ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 12.)
- HUNT, ARTHUR S., Professor i Papyrologi ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 12.)
- BÉDIER, JOSEPH, Professor i fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris. (¹¹/₄ 13.)
- BERGSON, HENRI, Professor i Filosofi ved Collège de France i Paris, Medlem af det franske Akademi. (¹¹/₄ 13.)
- CUMONT, FRANZ, Dr. phil., Religionshistoriker. Rom. (¹¹/₄ 13.)
- SCHÄFER, DIETRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin, Kmd. af Dbg.². (¹¹/₄ 13.)
- WARD, JAMES, Professor i Filosofi ved Universitetet i Cambridge (England). (¹¹/₄ 13.)
- MACDONELL, A. A., Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oxford. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHUCHARDT, H., Dr. phil., fh. Professor i romanske Sprog ved Universitetet i Graz. (¹⁷/₄ 14.)
- SCHWARTZ, E., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i München. (¹⁷/₄ 14.)
- SETÄLÄ, E. N., Dr. phil., fh. Senator, Professor i finsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Helsingfors. (¹⁷/₄ 14.)

- HÆGSTAD, MARIUS, Professor i det norske Landsmaal og dets Dialekter ved Universitetet i Kristiania. ($^{28}/_4$ 16.)
- NILSSON, MARTIN P., Dr. phil., Professor i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. ($^{28}/_4$ 16.)
- OLSEN, MAGNUS B., Dr. phil., Professor i oldnorsk og is-landsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Kristiania. ($^{28}/_4$ 16.)
- FALK, HJALMAR S., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Kristiania. ($^{27}/_4$ 17.)
- LUNDELL, J. A., fh. Professor i de slaviske Sprog ved Universitetet i Upsala. ($^{27}/_4$ 17.)
- DANIELSSON, OLOF AUGUST, Dr. phil., fh. Professor i græsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Upsala. ($^{3}/_5$ 18.)
- ANDREAS, FR. C., Dr. phil., Professor i orientalsk Filologi ved Universitetet i Göttingen. ($^9/_4$ 20.)
- ARNIM, HANS V., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Frankfurt a. M. ($^9/_4$ 20.)
- BRUNOT, FERDINAND-EUGÈNE, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris. ($^9/_4$ 20.)
- GRIERSON, SIR GEORGE A., Dr. phil., Orientalist. Rathforham, Camberley, Surrey. ($^9/_4$ 20.)
- HANOTAUX, GABRIEL, fh. fransk Udenrigsminister, Medlem af det franske Akademi, Historiker. Paris. ($^9/_4$ 20.)
- JANET, PIERRE, Professor i Psykologi ved Collège de France i Paris. ($^9/_4$ 20.)
- LINDSAY, WALLACE M., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i St. Andrews. ($^9/_4$ 20.)
- MAIER, HEINRICH, Dr. phil., Professor i Filosofi ved Universitetet i Heidelberg. ($^9/_4$ 20.)
- MEILLET, ANTOINE, Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. ($^9/_4$ 20.)
- PIRENNE, HENRI, Professor i Historie ved Universitetet i Gand. ($^9/_4$ 20.)

- RAJNA, PIO, Professor i romansk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. (⁹/₄ 20.)
- THOMAS, ANTOINE, Professor i romansk Filologi ved Sorbonne og Directeur d'études ved École pratique des Hautes Études i Paris, Medlem af det franske Institut. (⁹/₄ 20.)
- VITELLI, GIROLAMO, Professor i klassisk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze. (⁹/₄ 20.)
- BRADLEY, FRANCIS HERBERT, Dr., Fellow of Merton College, Oxford. (¹⁵/₄ 21.)
- CUNY, ALBERT, Professor i latinsk Sprog og sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bordeaux. (¹⁵/₄ 21.)
- EVANS, SIR ARTHUR J., Professor i Arkæologi ved Universitetet i Oxford. (¹⁵/₄ 21.)
- MEINECKE, FRIEDRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. (¹⁵/₄ 21.)
- MÜLLER, F. W. K., Professor, Dr. phil., Afdelingsdirektør ved Museum für Völkerkunde, Berlin. (¹⁵/₄ 21.)
- POTTIER, EDMOND, Konservator ved Musée du Louvre, Paris. (¹⁵/₄ 21.)
- HEUSLER, ANDREAS, Dr. phil. & jur., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Basel. (⁷/₄ 22.)
- KOHT, HALVDAN, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Kristiania. (⁷/₄ 22.)
- SNOUCK HURGRONJE, CHRISTIAAN, Dr., Professor i arabisk Sprog og Islam ved Universitetet i Leiden. (⁷/₄ 22.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- LEFFLER, G. MITTAG-, Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved Højskolen i Stockholm, Kmd. af Dbg.¹, Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Djursholm, Stockholm. (⁵/₄ 89.)
- SARS, GEORG OSS., Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Kristiania. (¹¹/₄ 90.)

- BREFELD, OSCAR, Dr. phil., Professor i Botanik, Direktør for det botaniske Institut i Breslau. ($\frac{3}{4}$ 91.)
- BRØGGER, W. C., Professor i Mineralogi og Geologi ved Universitetet i Kristiania, R. af Dbg. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- HAMMARSTEN, OLOF, Dr. med. & phil., fh. Professor i medicinsk og fysiologisk Kemi ved Universitetet i Upsala. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- KLEIN, FELIX, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- HERTWIG, OSCAR, Dr. med., Professor i sammenlignende Anatomi og Direktør for det 2det anatomisk-biologiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- PICARD, CH.-ÉMILE, Medlem af det franske Institut, Professor i højere Algebra ved Faculté des Sciences, Paris. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- VRIES, HUGO DE, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Amsterdam. ($\frac{6}{4}$ 00.)
- PETERSSON, OTTO, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Stockholms Højskole, Kmd. af Dbg.². ($\frac{12}{4}$ 01.)
- ENGLER, ADOLPH, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- GOEBEL, KARL, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i München. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- PAVLOV, IVAN PETROVIČ, Professor i Fysiologi ved det militær-medicinske Akademi i Petrograd. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- ARRHENIUS, SVANTE, Dr. phil., Professor i Fysik ved Højskolen i Stockholm, Kmd. af Dbg.². ($\frac{3}{4}$ 03.)
- HILDEBRANDSSON, H. H., Professor i Meteorologi og Geografi ved Universitetet i Upsala, Kmd. af Dbg.¹. ($\frac{8}{4}$ 04.)
- WILLE, N., Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{7}{4}$ 05.)
- VOGT, J. H. L., Professor i Mineralogi og Geologi ved Norges Tekniske Højskole i Trondhjem. ($\frac{7}{4}$ 05.)

- THÉEL, HJALMAR, Dr. phil., fh. Professor og Intendant ved Rigmuseets Evertebrataafdeling i Stockholm. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- HILBERT, DAVID, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- OSTWALD, FR. WILH., Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Leipzig. Grossbothen, Sachsen. ($\frac{6}{4}$ 06.)
- WIDMAN, OSKAR, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Upsala. ($\frac{9}{4}$ 07.)
- DEWAR, SIR JAMES, Professor i Kemi ved Royal Institution, London. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- PENCK, ALBRECHT, Dr. phil., Professor i Geografi ved Universitetet i Berlin. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- SEGRE, CORRADO, Dr. phil., Professor i højere Geometri ved Universitetet i Turin. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- ERIKSSON, JAKOB, Dr. phil., Professor, fh. Forstander ved Landbruks-Akademiens Experimentalfält ved Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- HIORTDAHL, THORSTEIN HALLAGER, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- TIGERSTEDT, ROBERT, Dr., fh. Professor i Fysiologi ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- LANGLEY, J. N., Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge (England). ($\frac{3}{4}$ 08.)
- DREYER, GEORGES, Dr. med., Professor i Pathologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- KOSSEL, ALBRECHT, Dr. med., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Heidelberg. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- GEIKIE, SIR ARCHIBALD, Geolog og Mineralog. London. ($\frac{15}{4}$ 10.)
- BERTRAND, GABRIEL, Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11.)

- HALLER, ALBIN, Medlem af det franske Institut, Professor i organisk Kemi ved Sorbonne i Paris. ($7/4$ 11.)
- NERNST, WALTER, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi og Direktør for det fysisk-kemiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($7/4$ 11.)
- SCOTT, DUNKINFIELD H., Præsident for Linnean Society of London og for Microscopical Society of London. East Oakley House, Oakley, Hants. ($21/4$ 12.)
- WARBURG, EMIL, Dr. phil., Professor, Præsident for den fysisk-tekniske Rigsanstalt, Charlottenburg, Berlin. ($12/4$ 12.)
- HADAMARD, JACQUES, Dr. phil., Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Collège de France i Paris. ($11/4$ 13.)
- LORENTZ, H. A., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden og Kurator for det fysiske Laboratorium ved Teylers Stiftelse i Haarlem. ($17/4$ 14.)
- SHERRINGTON, CHARLES S., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. ($17/4$ 14.)
- DE GEER, GERARD JAKOB, Friherre, Dr. phil., Professor i Geologi ved Stockholms Højskole. ($25/4$ 19.)
- GRANQVIST, GUSTAF, Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Upsala. ($25/4$ 19.)
- BIRKHOFF, GEORGE A., Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($9/4$ 20.)
- BORDET, JULES, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. ($9/4$ 20.)
- CURIE, MARIE, f. SKLODOWSKA, Dr. phil., Professor i Fysik ved Sorbonne i Paris. ($9/4$ 20.)
- EINSTEIN, ALBERT, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin. ($9/4$ 20.)
- KAMERLINGH ONNES, HEIKE, Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden. ($9/4$ 20.)

- LACROIX, ALFRED, Professor i Mineralogi ved Muséum d'histoire naturelle i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- LEBESGUE, HENRI, Professor i Matematik ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MEYER, HANS, Dr. med., Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- PLANCK, MAX, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- RICHARDS, THEODORE WILL., Professor i Kemi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- ROUX, ÉMILE, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Paris, Kmd. af Dbg.². ($\frac{9}{4}$ 20.)
- RUTHERFORD, SIR ERNEST, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- THOMSON, SIR JOSEPH JOHN, fh. Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge. London. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- WIEDEMANN, E., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Erlangen. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- WILLSTÄTTER, RICHARD M., Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i München. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- LINDELÖF, ERNST, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- NILSSON-EHLE, HERMAN, Professor i Arvelighedslære ved Universitetet i Lund. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- ALLEN, EDGAR JOHNSON, Dr., Direktør for »Marine Biological Association«'s Laboratorium i Plymouth. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- BARCROFT, JOSEPH, Lecturer i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- BATESON, WILLIAM, Professor, Direktør for »John Innes Horticultural Institution«, Merton Park, London. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- BAYLISS, WILLIAM MADDOCK, Professor i alm. Fysiologi ved University College, London ($\frac{15}{4}$ 21.)
- BEIJERINCK, MARTINUS WILLEM, Dr., Professor i Mikrobiologi ved Technische Hoogeschool i Delft. ($\frac{15}{4}$ 21.)

- BRAGG, SIR WILLIAM HENRY, Professor i Fysik ved University College, London. ($^{15}/_4$ 21.)
- DAVIS, WILLIAM MORRIS, Dr., Professor i Geologi og Geografi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{15}/_4$ 21.)
- HAMBURGER, HARTOG JACOB, Professor i Fysiologi ved Universitetet i Groningen. ($^{15}/_4$ 21.)
- LANDAU, EDMUND, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($^{15}/_4$ 21.)
- MORGAN, THOMAS HUNT, Dr., Professor i Zoologi ved Columbia University i New York. ($^{15}/_4$ 21.)
- MORGENROTH, JULIUS, Professor, Dr., Afdelingsdirektør ved Institut »Robert Koch« i Berlin. ($^{15}/_4$ 21.)
- SMITH, THEOBALD, Dr., Chef for Department of Animal Pathology ved Rockefeller Institute for Medical Research i Princeton, U. S. A. ($^{15}/_4$ 21.)
- THAXTER, ROLAND, Dr., fh. Professor i Botanik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{15}/_4$ 21.)
- VOLTERRA, VITO, Senator, Professor i theoretisk Astronomi og matematisk Fysik ved Universitetet i Rom. ($^{15}/_4$ 21.)
- WASSERMANN, AUGUST v., Professor, Dr., Leder af Kaiser Wilhelm-Institut für experimentelle Therapie ved Berlin. ($^{15}/_4$ 21.)
- WEBER, MAX, Professor, Direktør for Zoologisk Museum i Amsterdam. ($^{15}/_4$ 21.)
- WINKLER, HANS, Professor, Direktør for Botanisk Have i Hamburg. ($^{15}/_4$ 21.)
- APPELL, PAUL, Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Sorbonne i Paris. ($^7/_4$ 22.)
- HERTWIG, RICHARD, Dr., Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($^7/_4$ 22.)
-

SELSKABETS TILLIDSHVERV
OG
INDEHAVERNES FUNKTIONSTIDER

Præsident:

VILH. THOMSEN, valgt 19. Marts 1909, genvalgt 1914
og 1919, Valget gælder til April 1924

Klasseformænd:

FR. BUHL, for den historisk-filosofiske Klasse, valgt 27.
April 1917, genvalgt 1920, Valget gæl-
der til April 1923

S. P. L. SØRENSEN, for den naturvidenskabelig-mathe-
matiske Klasse, valgt 14. Nov. 1913,
genvalgt 1917 og 1920, Valget gælder
til April 1923

Sekretær:

MARTIN KNUDSEN, valgt 11. Maj 1917, genvalgt 1922,
Valget gælder til April 1927

Redaktør:

DINES ANDERSEN, valgt 28. Nov. 1913, genvalgt 1919,
Valget gælder til April 1924

Kasserer:

W. L. JOHANNSEN, valgt 24. Marts 1905, genvalgt 1910,
1915 og 1920, Valget gælder til April 1925

Kassekommissionen:

H. HØFFDING, indvalgt 1. Dec. 1905, genvalgt 1910,
1914, 1918 og 1922, Valget gælder til
April 1926

KR. ERSLEV, indvalgt 3. Dec. 1915, genvalgt 1916 og
1920, Valget gælder til April 1924

- J. L. W. V. JENSEN (Formand), indvalgt 12. Maj 1916,
genvalgt 1917 og 1921, Valget gælder
til April 1925
- J. HJELMSLEV, indvalgt 2. Nov. 1917, genvalgt 1919,
Valget gælder til April 1923

Revisorer:

- TH. MADSEN, valgt 15. Maj 1914, genvalgt 1918, 1920
og 1922, Valget gælder til April 1924
- C. HANSEN OSTENFELD, valgt 16. Nov. 1917, genvalgt
1919 og 1921, Valget gælder til April 1923

*Kommissionen for Registrering af litterære Kilder
til dansk Historie.*

- J. STEENSTRUP, indvalgt 18. Maj 1906.
- H. O. LANGE, indvalgt 18. Maj 1906.
- KR. ERSLEV, indvalgt 7. Febr. 1913.

*Udvalg for den internationale Katalog over naturviden-
skabelige Arbejder.*

- L. KOLDERUP ROSENINGE, indvalgt 24. Jan. 1902.
- V. HENRIQUES, indvalgt 1911.
- S. P. L. SØRENSEN, indvalgt 15. Maj 1914.
- MARTIN KNUDSEN (Formand), indvalgt 8. Marts 1918.
- J. HJELMSLEV, indvalgt 8. Marts 1918.
- TH. MORTENSEN, indvalgt 18. Marts 1921.

Carlsbergfondets Direktion:

- KR. ERSLEV (Formand), valgt 30. April 1909, genvalgt
1918, Valget gælder til 25. September 1928
- A. B. DRACHMANN, valgt 31. Okt. 1913, genvalgt 1922,
Valget gælder til 25. September 1932

V. HENRIQUES, valgt 13. April 1917, Valget gælder til 25. September.....	1924
J. HJELMSLEV, valgt 11. Jan. 1918, genvalgt 1920, Val- get gælder til 25. September.....	1930
C. H. OSTENFELD, valgt 18. Februar 1921, Valget gæl- der til 25. September.....	1926

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

KR. ERSLEV, valgt 31. Oktober 1913, genvalgt 1918, Valget gælder til 25. September.....	1928
--	------

Tilforordnet til Carlsberglaboratoriets Bestyrelse:

R. KOEFOED, Direktør, valgt 4. Maj 1906, genvalgt 1911, 1916 og 1921, Valget gælder til 25. September.....	1926
--	------

---

*Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse,
valgte af Selskabet:*

O. JESPERSEN } N. BJERRUM }	valgte 31. Okt. 1919.
--------------------------------	-----------------------

BERETNING OM MØDERNE 1921—22

1. Mødet den 21de Oktober.

(Tilstede var 40 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Rubin, Drachmann, Hude, Henriques, C. O. Jensen, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Blinkenberg, Vedel, Hjelmlev, Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fr. Poulsen, Mortensen, *Sekretæren*, Friis).

Præsidenten bød Medlemmerne Velkommen og meddelte, at Selskabet i Sommerens Løb havde mistet tre indenlandske Medlemmer, nemlig:

Dr. phil. K. F. KINCH, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $^{11}/_4$ 13, død d. 26. August 1920, — Dr. phil. ALFRED G. L. LEHMANN, Professor i eksperimentel Psykologi ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $^4/_4$ 02, død d. 26. September 1921 — og Professor, Dr. phil. ÞORVALDUR THORODDSEN, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $^{14}/_5$ 09, død den 28. September 1921.

Der vilde i senere Møder blive talt Mindeord over disse.

H. HØFFDING forelagde en Afhandling: *Relation som Kategori*. Den er trykt i »Filos. Medd.« Bd. I, Nr. 3.

J. L. HEIBERG og CHR. BLINKENBERG aflagde Beretning om *Union Académique Internationale's* Møde i Bruxelles

26.—28. Maj 1921. Derefter blev CHR. BLINKENBERG valgt til »*Directeur régional*« for Danmarks Andel i *Corpus Varsorum Antiquorum*.

Efter en af *Redaktøren* og *Sekretæren* tiltraadt Indstilling fra Bedømmelsesudvalget (W. JOHANNSEN (Affatter) og V. HENRIQUES) havde *Præsidenten* bestemt, at Miss HELEN ALICE PURDYS Afhandling: *Studies on the Path of Transmission of phototropic and geotropic Stimuli in the Coleoptile of Avena* skulde optages i »*Biol. Medd.*« (Trykt i Bd. III, Nr. 8.)

Sekretæren meddelte, at det Beløb paa 1000 Kr., som Professor Dr. GUSTAVUS HINRICHS, St. Louis, i sin Tid (se Oversigt 1919—20 S. 24, hvor Beløbet urigtigt er angivet til 1000 Dollars) havde tilstillet Selskabet til Anvendelse ved Indretningen af en Mindebænk for TYGE BRAHE, nu var indbetalt til Københavns Magistrat, og at Bænken var opstillet.

Det vedtoges at sende Lykønskningstelegram til *Societas pro Fauna et Flora Fennica* i Helsingfors i Anledning af dets Hundredaarsfest.

Det vedtoges at indgaa Bytteforbindelse med *Reale Scuola d'Agricoltura* i Portici og med *Mathematisches Seminar* ved Universitetet i Hamburg samt at udvide Bytteforbindelsen med *American Chemical Society*.

Det vedtoges i »*Math.-fys. Medd.*« at optage en Afhandling af candd. mag. C. JACOBSEN og JOHS. OLSEN: *On the Stopping Power of Lithium for α -Rays*. (Trykt i Bd. IV, Nr. 2.)

Det tillodes Forfatteren af en Besvarelse af den i 1920 for det Thottske Legat stillede Opgave at vente med Indsendelsen 1 Maaned udover den fastsatte Frist.

---

2. Mødet den 4de November.

(Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Madsen, Bock, Brønsted, Hjlemslev, Nielsen, Bjerrum, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Ellermann, *Sekretæren*, Friis).

FR. BUHL forelagde en Oversættelse af et Udvalg af Quranen i kronologisk Rækkefølge.

N. E. NØRLUND forelagde en Afhandling: *Nogle Bemærkninger angaaende Interpolation med æquidistante Argumenter*. Den er trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 3.

AAGE FRIIS forelagde en Fremstilling af den danske Regerings nordslesvigske Politik 1864—68.

Det vedtoges at optage i Selskabets Skrifter, naturvidenskabelig-mathematisk Afd. en Afhandling af Overlæge, Dr. phil. K. BRÜNNICH-NIELSEN: *Zoantharierne i senone og palæocene (Danien) Aflejringer i Danmark og Skaane*, naar Forfatteren havde ladet den oversætte til et af de tilladte Sprog.

Sekretæren meddelte, at der rettidigt var indkommet to Besvarelser af den af Selskabet for 1920 stillede Opgave for det Classenske Legat.

3. Mødet den 18de November.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Steenstrup, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Juel, Buhl, Drachmann, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Blinkenberg, Bock, Brønsted, Hjlemslev, Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Fibiger, Krogh, Arth. Christensen, H. Bohr, Bøggild, *Sekretæren*, Rosenvinge, Henriques, C. O. Jensen, Ellermann. Desuden som Gæst Professor G. HEVESY fra Budapest).

Sekretæren meddelte at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Professor, Dr. phil., fhv. Riksantikvar OSCAR MONTELIUS, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ¹⁵/₄ 10, død d. 4. November 1921.

J. L. HEIBERG talte Mindeord over K. F. Kinch. De er trykte S. 37—45.

J. N. BRØNSTED gav tre Meddelelser:

1. Om Adskillelse af Kviksølvets Isotoper. (I Forening med G. Hevesy.)
2. Principet om Ionernes specifikke Vekselvirkning. (Trykt paa Engelsk i »Math.-fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 4.)
3. Beregning af osmotiske og Aktivitets-Funktioner i Saltopløsninger.

NIELS NIELSEN forelagde en Afhandling: *Recherches sur l'Équation de Fermat*. Den er trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. 4, Nr. 1.

4. Mødet den 2^{den} December.

(Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Topsøe, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Blinkenberg, Bock, Hjelmlev, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, N. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fr. Poulsen, Ellermann, *Sekretæren*, Rosenvinge, Krogh, Arth. Christensen).

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Filosofen ÉMILE BOUTROUX, Direktør for Fondation Thiers i Paris, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ¹¹/₄ 13, død d. 22. November 1921.

H. HØFFDING talte Mindeord over ALFRED LEHMANN. De er trykte S. 47—50.

J. L. HEIBERG forelagde 1. Bind af sin Udgave af Paulus Aegineta.

C. WESENBURG-LUND gav en Meddelelse om Rotiferernes Hanner. Afhandlingen vil senere blive trykt i Skrifterne.

Carlsbergfondets Direktion havde indsendt Beretning om Arbejdet i 1921 vedrørende Øresunds- og Bælttoldregnskaberne.

Sekretæren meddelte, at den Besvarelse af den af Selskabet i 1920 stillede Opgave for det Thottske Legat, med hvis Indsendelse Forfatteren havde faaet tilstaaet 1 Maa-neds Udsættelse, nu var indkommen inden Tillægsfristens Udløb.

---

5. Mødet den 16de December.

(Tilstede var 36 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Blinkenberg, Sandfeld, Sarauw, Hjelmslev, Nielsen, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fr. Poulsen, *Sekretæren*, Fibiger. — Desuden som Gæster Selskabets udenlandske Medlemmer Professorerne Dr. phil. AXEL KOCK og Dr. phil. & med. H. NILSSON-EHLE, begge fra Lund, samt Professor EHRENFEST fra Leiden).

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. IGNACZ GOLDZIHNER, Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Budapest, optaget i den historisk-filosofiske Klasse $\frac{7}{4}$ 11, død den 13. November 1921.

O. B. BØGGILD og FINNUR JÓNSSON talte Mindeord over Þorvaldur Thoroddsen. De er trykte S. 51—60.

AXEL KOCK gav en Meddelelse: Tolkning av en run-inskrift på Jutland (Laurbjergstenen).

FINNUR JÓNSSON gav en Meddelelse om Landnámabók.

Det af *Kassekommissionen* forelagte Budget for 1922 vedtoges. Det er trykt S. 65—67.

S. P. L. SØRENSEN gav Meddelelse om, at der havde fundet Nyvalg Sted af Medlemmer til Bestyrelsen for *Klostret San Cataldo*, saaledes at Bestyrelsen nu har følgende Sammensætning:

For Videnskabernes Selskab	{ J. L. HEIBERG, H. HØFFDING, S. P. L. SØRENSEN.
----------------------------	---

For Danmarks naturvidenskabelige Samfund: Ingeniør
ALEX. FOSS.

For Kunstakademiet: Maleren N. V. DORPH,
samt Generalkonsul VALD. GLÜCKSTADT,
Generalkonsul JOHAN HANSEN,
Overretssagfører J. L. NATHANSEN (†),
Hr. CARL WIINSTEDT.

Som Stedfortræder for Hr. CARL WIINSTEDT under dennes Fraværelse fra Byen var valgt Kontorchef R. HØEG BRASK og Overretssagfører KONRAD LEVYSOHN.

Bestyrelsens Sammensætning godkendtes.

Sekretæren meddelte at *Rask-Ørsted Fondet* yderligere havde bevilget 7500 Kr. til Afholdelse af Udgifterne ved den Virksomhed, som varetages af »Udvalget til Forsendelse af videnskabelig Litteratur til fremmede Bibliotheker«.

6. Mødet den 13de Januar.

(Tilstede var 29 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, O. G. Petersen, Prytz, Jónsson, Johannsen, Rosenvinge, Rubin, Hude, A. C. Christensen, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Bock, Hjlemslev, Nielsen, Krogh, Nørlund, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fr. Poulsen, *Sekretæren*, Jespersen, Bang, Juel, Arth. Christensen).

S. P. L. SØRENSEN bragte en Hilsen fra *Præsidenten* og udtalte i Anledning af Aarsskiftet de bedste Ønsker for det nye Aar for Fædrelandet, Selskabet og de enkelte Medlemmer.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. MAX NØETHER, Professor i Mathematik ved Universitetet i Erlangen, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse ⁵/₄ 07, død den 13. December 1921.

FR. POULSEN gav en Meddelelse: Antike Portrætter i engelske Privatsamlinger.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet afgav Beretning om Virksomheden i 1921. Den er trykt S. 81—83.

Det vedtoges dernæst at bemyndige Kommissionen til at udvide sin Virksomhed til ogsaa at omfatte danske Samlinger og i Overensstemmelse hermed at ændre dens Navn til »*Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie*«.

Det vedtoges at lade Selskabet repræsentere ved *Académie Royale de Belgique's* 150-Aarsfest i Bruxelles den 24. Maj 1922 ved to Delegerede. Hertil valgtes KR. NYROP og S. P. L. SØRENSEN.

---

7. Mødet den 27de Januar.

Festmøde i Anledning af Præsidenten Vilh. Thomsen's 80 Aars Fødselsdag.

(Tilstede var Hs. MAJESTÆT KONGEN og Hs. KGL. HØJHED PRINS HARALD samt efter særlig Indbydelse VILH. THOMSEN'S Hustru, Søn og Svigerdatter. Desuden var mødt 54 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Topsøe, Warming, Steenstrup, Gertz, Høffding, Kromann, P. E. Müller, Erslev, Boas, O. G. Petersen, Prytz, Salomonsen, Jónsson, S. Müller, Bergh, Johannsen, Jespersen, Nyrop, Bang, Juel, Buhl, Rosenvinge, Raunkiær, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, H. Pedersen, Lange, Sørensen, Andersen, Sarauw, Bock, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, C. G. Joh. Petersen, Vald. Poulsen, Fibiger, Krogh, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Fr. Poulsen, Ellermann, *Sekretæren*, Vedel. — Desuden Selskabets udenlandske Medlem, Professor, DR. ESAIAS TEGNÉR, Lund).

Præsidenten aabnede Mødet med en Tak til Hs. MAJESTÆT KONGEN og alle de øvrige, der havde indfundet sig.

Sekretæren udtalte derefter paa Selskabets Vegne følgende:

Hr. Præsident!

Videnskabernes Selskab har udtalt Ønsket om at faa Lejlighed til at hædre Dem ved et festligt Møde i Anledning af Deres 80 Aars Fødselsdag. De selv har ønsket, at der skulde gøres det mindst mulige ud af Festen, og Selskabet retter sig loyalt efter Deres Ønske. Vi kunde da ikke gøre andet end at møde talrigt frem, og De vil allerede have bemærket, at alle Selskabets Medlemmer har givet Møde paa nær de ganske faa, som ved Sygdom eller Bortrejse er forhindret i at komme. I denne Omstændighed maa De se et Bevis paa den Højagtelse, som alle Selskabets Medlemmer nærer for Dem, vi er alle kommet netop for at lykønske Dem og hædre Dem og for at høre, hvad en af Deres Elever, vor Kollega Professor Jespersen, har at sige om det store Værk, som han har tilegnet Dem.

Vi er ogsaa kommet for at vise Dem vor Taknemlighed for, hvad De har udrettet for Videnskaben og for vort Selskab i Særdeleshed. I et længere Spand af Aar end nogen af os andre har De været Medlem af Selskabet, gennem 45 Aar har De deltaget i Selskabets Møder og Forhandlinger og baaret en rigelig Del af Byrden ved at bedømme Afhandlinger, afgive Betænkninger og ved andet Pligtarbejde, som Selskabet i Videnskabens Interesse maa kræve af sine Medlemmer.

Gennem hele Deres Medlemstid har Selskabet desuden betroet Dem Tillidshverv af forskellig Art. Samtidig med at Deres gode Ven, Zeuthen, afløste Japetus Steenstrup som Sekretær, afløste De Ussing som Redaktør, det er nu længe siden, det var i 1878, dengang da Madvig var Præsident. I 23 Aar indtil 1901 var De Selskabets Redaktør og indførte flere Reforme, som har været til varig Gavn for Selskabets vigtigste Virksomhed. I 1902 blev De atter Arvtager efter gamle Professor Ussing, idet De erstattede ham som Medlem af Carlsbergfondets Direktion, en Stilling, som De beklædte i 11 Aar.

I 13 Aar har De nu været Videnskabernes Selskabs Præsident, og uden at gaa andre Institutioner for nær, tør det betragtes som almindelig anerkendt, at dette er den største videnskabelige Udmærkelse, som kan blive en dansk Videnskabsmand til Del. Selskabets Medlemmer er stolte af at have Dem til Præsident og det i Kraft af den Glans, som staar om Deres videnskabelige Personlighed, og som har højnet Selskabets Anseelse baade i Udlandet og herhjemme. Herom vidner de høje Udmærkelser, som Hans Majestæt Kongen har givet Dem, og herom vidner mange andre Forhold, af hvilke jeg kun skal nævne det ene, at da vort Selskab ved Krigstidens Ugunst ikke mere kunde staa paa egne Ben i pekuniær Henseende, kunde De med fornøden Autoritet tale Selskabets Sag hos Regering og

Rigsdag, saa Selskabet nu kan glæde sig over en Bevilling, som muliggør, at Virksomheden fortsættes.

Vi Medlemmer er ikke blot stolte af at have en Mand med Deres videnskabelige Kvalifikationer som den første iblandt os, men jeg kan forsikre, at vi ogsaa glæder os over Deres Blidhed og Venlighed, og at vi fremfor alt glæder os over, at De paa saa lykkelig en Maade formaar at bringe Videnskabsmandens Sandhedstrang og Retlinethed i Anvendelse paa Deres Forhold overfor Selskabet og dets Medlemmer.

Hr. Præsident! De er for gammel og for klog til at bryde Dem om Smiger, og Selskabets Medlemmer ønsker ikke at smigre Dem, selv ikke ved en Lejlighed som denne. Betragt derfor, hvad her er sagt, som en omend ufuldstændig saa dog som en nøgtern Begrundelse af, at vi har følt Trang til at sige Dem, hvor højt vi skatter Dem, hvor hjerteligt vi ønsker Dem til Lykke.

Præsidenten takkede for Selskabets Hyldest og Lykønskning, hvorefter

OTTO JESPERSEN forelagde: *Language, its Nature, Development and Origin*, hvilket Værk han havde tilegnet VILH. THOMSEN og sluttede derefter med en Tale, hvori han paa gamle Elever og andre Sprogforskeres Vegne bragte VILH. THOMSEN en Hyldest. (Talen er trykt i »Gads danske Magasin« 1922. S. 86—88).

VILH. THOMSEN takkede for det store og smukke Værk, der var tilegnet ham, og for de smukke og anerkendende Ord, som OTTO JESPERSEN havde hædret ham med.

---

8. Mødet den 10de Februar.

(Tilstede var 32 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Rosenvinge, Rubin, Hude, Henriques, Lange, Andersen, Hjeltslev, Nielsen, Vald. Poulsen, Nørlund, N. Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Ellermann, *Sekretæren*, Bang, C. O. Jensen).

H. HØFFDING forelagde 3. Udgave af sin *Den nyere Filosofis Historie*.

P. O. PEDERSEN forelagde to Afhandlinger:

1. Bestemmelse af den effektive Modstand i højfrekvente Svingningskredse. (Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 5.)
2. Smaatidsmaaling og Lichtenbergske Figurers Udbredelseshastighed. (Trykt paa Engelsk i »Math.-fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 7).

O. B. BØGGILD forelagde en Afhandling: Nye Undersøgelser over nogle Zeolither. (Trykt paa Engelsk i »Math.-fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 8).

Til at revidere Selskabets Regnskab for 1921 valgtes K. PRYTZ og L. KOLDERUP-ROSENVINGE, da begge Selskabets Revisorer var bortrejste.

Det vedtoges, at Selskabets *fysisk-mathematiske Gruppe* konstituerede sig som Komité til Indtrædelse i *Union Astro-nomique Internationale*, samt at bevilge Aarskontingentet og som Delegerede til Unionens Møde i Rom at vælge Professor, Dr. phil. N. E. NØRLUND og Professor, Dr. phil. E. STRØMGREN.

---

9. Mødet den 24de Februar.

(Tilstede var 23 Medlemmer, nemlig: BUHL, *Leder af Mødet*, Warming, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Jónsson, Johannsen, Rosenvinge, Hude, A. C. Christensen, Andersen, Blinkenberg, Hjlemslev, Nielsen, H. Bohr, Bøggild, Ellermann, *Sekretæren*, C. O. Jensen, Arth. Christensen, Friis).

NIELS NIELSEN gav en Meddelelse: Generalisation af en Methode, som formodes anvendt af Archimedes ved Løsningen af en ubestemt Ligning.

Det vedtoges at optage i Selskabets »Math.-fys. Medd.« en af Selskabets udenlandske Medlem Professor E. WIEDEMANN indsendt Afhandling: *Über die Konstruktion der Schattelinien auf horizontalen Sonnenuhren von Tâbit ben Qurra* von E. WIEDEMANN und J. FRANK. (Trykt i Bd. IV, Nr. 9.)

Det vedtoges at foreslaa *Sociedade Portuguesa de Ciencias Naturais*, Lissabon, Bytteforbindelse.

10. Mødet den 10de Marts.

(Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Warming, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, O. G. Petersen, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Hude, A. C. Christensen, Henriques, Blinkenberg, Sandfeld, Bock, Hjlemslev, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Krogh, Nørlund, P. O. Pedersen, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Ellermann, *Sekretæren*, Bang, Rosenvinge, C. O. Jensen, Arth. Christensen, Friis. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem, Professor, Dr. phil. & med. H. NILSSON-EHLE, Lund).

AUG. KROGH gav en Meddelelse: Fortsatte Undersøgelser over Kapillærernes Fysiologi.

Den naturvidenskabelige-mathematiske Klasse forelagde Bedømmelser af 3 Besvarelser af Prisopgaver:

1—2. To Besvarelser af den i 1920 for det Classenske

Legat stillede Opgave (om Kvægmyg [Simulier]) med Motto henholdsvis »Pax« og »At granske Naturens evige Orden er min største Hvile og Lykke«. I Tilslutning til Indstilling fra Bedømmelsesudvalget (B. BANG og C. WESENBERG-LUND [Affatter]) foreslog Klassen, at den første Besvarelse (med Motto »Pax«) belønnedes med den udsatte Pris (800 Kr.) og at der tildeltes Forfatteren af den anden Besvarelse en Anerkendelse paa 600 Kr. Dette vedtoges.

Ved Navnesedlernes Aabning fandtes Forfatterne at være: Af Afhandlingen med Motto »Pax«: Dyrlæge AXEL PETERSEN, Ringsted. Af den anden Afhandling: Uhrmager HJALMAR USSING, Randers.

3. En Besvarelse af den i 1920 for det Thottske Legat stillede Opgave (om Forsteninger af højere Planter i Tertiærlag i Danmark) med Motto: »The chief rule in dealing with fossil plants is that one ought to say precisely as much as the material allows, neither more nor less.« [A. G. Nathorst].

I Tilslutning til Indstilling fra Bedømmelsesudvalget (L. KOLDERUP ROSENINGE, C. RAUNKLER og O. B. BØGGILD) foreslog Klassen at belønne Besvarelsen med den udsatte Pris (800 Kr.). Dette vedtoges.

Ved Navnesedlens Aabning fandtes Forfatteren at være Mag. scient. FR. J. MATHIESEN.

---

11. Mødet den 24de Marts.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: BUHL, *Leder af Mødet*, Warming, Steenstrup, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Rubin, Raunkiær, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, Lange, Sørensen, Andersen, Blinkenberg, Brønsted, Hjlemslev, Nielsen, Fibiger, Krogh, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Friis, Ellermann, *Sekretæren*).

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet to udenlandske Medlemmer, nemlig Dr. phil. H. A. SCHWARZ, Professor i Matematik ved Universitetet i Berlin, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $8\frac{1}{4}$ 92, død den 30. November 1921 og Dr. phil. A. V. BÄCKLUND, fh. Professor i Fysik ved Universitetet i Lund, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $10\frac{1}{4}$ 96, død den 23. Februar 1922.

K. HUDE gav en Meddelelse: Haandskriftoverleveringen hos Herodot.

P. O. PEDERSEN gav en Meddelelse: Elektriske Gnister. (Trykt i »Math. fys. Medd.« Bd. IV, Nr. 10.)

Kassekommissionen forelagde det reviderede Regnskab for 1921. En Oversigt over dette er trykt S. 61—64.

De af *Klasserne* stillede Forslag til nye *Prisopgaver* for 1922 vedtoges. De er trykte S. 75—80.

Til Delegerede ved *International Research Council's* Møde i Bruxelles den 25. Juli 1922 valgtes efter Forslag af den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* W. JOHANNSEN og MARTIN KNUDSEN.

Til at repræsentere Selskabet ved Festlighederne i Paris i Anledning af Hundredaarsdagene for *Société Asiatique's* Stiftelse og CHAMPOLLION'S Dechiffrering af Hieroglyferne valgtes H. O. LANGE.

12. Mødet den 7de April.

(Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Warming, Steenstrup, Gertz, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Boas, O. G. Petersen, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Rubin, Raunkiær, Drachmann, Hude, A. C. Christensen, C. O. Jensen, Lange, Sørensen, Andersen, Madsen, Bock, Nielsen, Fibiger, Ostenfeld, Krogh, N. Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fr. Poulsen, Ellermann, *Sekretæren*, Bjerrum, Friis. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem Professor, Dr. phil. SVANTE ARRHENIUS, Stockholm).

C. RAUNKIÆR forelagde en Afhandling: *Nogle Vegetationstypers Indflydelse paa Jordbundens Surhedsgrad (Brintionkoncentration)*. Den vil blive trykt i »Biol. Medd.«

FR. POULSEN gav en Meddelelse: Græske Vaser i Ny Carlsberg Glyptothek.

Der foretoges Afstemning over de af Klasserne indbragte Forslag til Optagelse af nye Medlemmer. Valgte blev:

I den *historisk-filosofiske Klasse*: som udenlandske Medlemmer:

ANDR. HEUSLER, Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Basel, HALVDAN KOHT, Professor i Historie ved Universitetet i Kristiania, C. SNOUCK HURGRONJE, Professor i arabisk Sprog og Islam ved Universitetet i Leiden.

I den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse*: som udenlandske Medlemmer: PAUL APPELL, Professor i Mekanik ved Sorbonne i Paris, RICH. HERTWIG, Professor i Zoologi ved Universitetet i München.

Det vedtoges i »Hist.-filol. Medd.« at optage en Afhandling af Dr. phil. GUDMUND SCHÜTTE: *Jysk og østdansk Artikelbrug*.

---

13. Mødet den 21de April.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*. Warming, Steenstrup, Høffding, Erslev, O. G. Petersen, Prytz, Salomonsen, Johannsen, Nyrop, Bang, Juel, Rosenvinge, Rubin, Drachmann, Hude, Henriques, Sørensen, Andersen, Madsen, Blinkenberg, Sandfeld, Bock, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Fibiger, Ostenfeld, P. O. Pedersen, Bøggild, *Sekretæren*, Bjerrum, Ellermann. — Desuden som Foredragsholder Selskabets udenlandske Medlem, Professor, Dr. FERDINAND BRUNOT, Paris, og som Gæster Professor PAUL VERRIER, Paris, og Lektor CHS. GOBINOT).

F. BRUNOT gav en Meddelelse: *L'expression des relations et l'expression des modalités en langue française. Concordances et discordances*. Den er trykt i »Hist.-filol. Medd.« Bd. IV, Nr. 8.

KR. NYROP gav en Meddelelse: Lexicografiske og etymologiske Bemærkninger vedrørende moderne Fransk. Den vil blive trykt i »Hist.-filol. Medd.«

Der foretoges følgende Valg:

1. Til Selskabets *Sekretær* genvalgtes MARTIN KNUDSEN for de kommende 5 Aar.
2. Til Medlem af *Kassekommissionen* genvalgtes H. HØFFDING for de kommende 4 Aar.
2. Til Revisor genvalgtes TH. MADSEN for de kommende 2 Aar.

Fra *Undervisningsministeriet* var kommet Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1922—23 under § 19 B. IV, Tilskud til Kunst og Videnskab, var bevilget Selskabet et overordentlig Tilskud paa 70,500 Kr. foruden det faste Tilskud paa 3000 Kr.

Maleren KNUD LARSEN havde skænket Selskabet en Skitse til et Portræt, som han i sin Tid havde udført af Selskabets Medlem T. F. TROELS-LUND.

14. Mødet den 5te Maj.

(Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Warming, Steenstrup, Gertz, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Drachmann, Henriques, Lange, Andersen, Blinkenberg, Vedel, Sandfeld, Bock, Hjelmlev, Nielsen, Bjerrum, Fibiger, Ostenfeld, Krogh, N. Bohr, Arth. Christensen, Grønbech, Friis, Fr. Poulsen, Ellermann, *Sekretæren*, Bang, C. O. Jensen).

KR. KROMAN gav en Meddelelse: Fr. Macody Lund og Genrejsningen af Thronhjems Domkirke.

Carlsbergfondets Direktion forelagde Beretning om Fondets Virksomhed i Regnskabsaaret 1920—21. Den er trykt S. 84—118.

Til Medlem af *Carlsbergfondets Direktion* genvalgtes A. B. DRACHMANN. Valget gælder til 25. September 1932.

Til Selskabets Delegerede ved *Union Académique Internationale's* Møde i Bruxelles 25.—27. Maj 1922 valgtes KR. NYROP og CHR. BLINKENBERG.

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI. PACHT & GRONES EFTFLN.

K.F. Kirch

MINDEORD

over afdøde Medlemmer.

I.

K. F. Kinch.

(15. Marts 1853—26. August 1921).

Af **J. L. Heiberg.**

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde, den 18. November 1921).

Karl Frederik Kinch er født i Ribe 15. Marts 1853, Søn af den navnligt som Ribe Bys Historieskriver højt fortjente Overlærer J. F. Kinch. Han blev dimitteret fra Ribe Kathedralskole 1870, tog Philosophicum 1871 og philologisk Examen (med Laud) Jan. 1878. Allerede i sine sidste Studenteraar havde han taget en Plads som Huslærer (hos Grev Juel-Brockdorff paa Taasinge 1877), som han beholdt ogsaa efter sin Examen (til 1879), og hvorfra han gik over til en lignende Stilling hos Gesandten i Paris Grev Moltke Hvitfeldt (1879—80). Efter sin Hjemkomst blev han Lærer ved Borgerdydskolen i Kjøbenhavn i Latin og Fransk (Febr. 1881—1883) og erhvervede 1883 Doctorgraden med en latinsk Afhandling om Historikeren Q. Curtius' Text (Quaestiones Curtianae criticae).

Grundlaget for sin Doctordisputats havde Kinch skaffet sig under sit Ophold i Paris, hvor han havde benyttet sin Fritid til en nøjagtig Undersøgelse af det vigtigste Haandskrift (Parisin. lat. 5716) til Curtius' Værk. Textkritiske

Arbejder af denne Art laa nær for Madvigs Disciple og var i den Periode de almindelige Emner for Doctorafhandlinger. I sit Doctorvita i Universitetsprogrammet ved Reformationsfesten 1883 siger Kinch, at hans philologiske Studier havde samlet sig om Latin. Det skulde snart blive anderledes.

Kort efter at have taget Doctorgraden kom Kinch med Understøttelse fra Universitetet og Cultusministeriet ud paa en længere Studierejse (1883—1885), som blev af afgjørende Betydning for den Retning, hans videnskabelige Arbejde tog. Rejsen førte ham over Italien til Grækenland og Makedonien, senere til London og Paris, og endte med et Ophold i Athen.

En Frugt af Opholdet i Italien, som ellers ikke har sat sig videre Spor i hans Udvikling og Production, er en lille Afhandling om Tydningen af et Vægmaleri i Pompei (i Nord. Tidsskr. f. Filologi 1886, dateret Corfu 6. Oct. 1885). Den markerer hans Overgang fra philologiske til archæologiske Studier, som fra nu af blev hans Livsopgave. Under Samkvemmet med Archæologerne i Athen blev han opmærksom paa, hvor lidt der hidtil var gjort for Udforskningen af den makedoniske Halvø, som almindeligt kaldtes Chalkidike, indtil Kinch paaviste, at dette Navn i Oldtiden kun betegner den mellemste af de tre Landtunger, hvoraf Halvøen bestaar. Han valgte sig da dette Arbejdsfelt og berejste Egnen grundigt, hvad der baade var yderst besværligt og ikke uden Fare paa Grund af de Røverbander, der huserede hist og her.

Kinchs Studier var først og fremmest topographiske. Det gjaldt om at bestemme Beliggenheden af de talrige helleniske Stæder paa Halvøen, som kun var ufuldstændigt bekjendt. Paa denne og tre følgende Rejser (Oct. 1886—Aug. 1888, 1889, Oct. 1891—Apr. 1892) fik han dette Arbejde gennemført; det bragte bl. a. en Berigtigelse af den hidtil gjældende Antagelse om Beliggenheden af den historisk vig-

tige By Olynthos. Paa den sidste Rejse, der foretoges med ministeriel Understøttelse, ledsagedes Kinch af en Capitain af Generalstaben, der optog 14 Kort over de historisk interessante Byer og Egne.

Rejserne, der 1893 suppleredes med et kort Besøg i de samme Egne, bragte ogsaa andet Udbytte. Ikke blot fandt og afskrev han endel hidtil ukjendte antike og byzantinske Indskrifter; men i Nærheden af den lille By Niausta fandt han en makedonisk Grav fra Alexander den stores Tid, som var smykket med et ret vel bevaret Maleri (en makedonisk Ridder i Kamp med en Perser), som paa Rejsen 1889 blev copieret med Farver af Maleren Willerup, der ledsagede Kinch. Det var et Held, at dette sjeldne Stykke græsk Malerkunst, der trods Tegningens Flygtighed vidner om Decorationsmaleriets høje Standpunkt i IV. Aarhundrede, saaledes blev bevaret i sin fulde maleriske Virkning (udgivet i Vidensk. Selskabs Skrifter 1920); da Kinch 1892 atter besøgte Stedet, var Grav og Maleri fulstændigt ødelagte. Billedet uden Farver er gengivet i den Beretning om sine makedoniske Rejser, som Kinch aflagde paa det fjerde nordiske Philologmøde i Kjøbenhavn 1892.

Opholdet i Makedonien, hvorunder han ogsaa besøgte Klostrene paa Athos, har ogsaa baaret andre Frugter. Om sine topographiske Undersøgelser gav han en kort Beretning i Festskriftet til Vilh. Thomsen 1894, hvor han gjør Rede for de helleniske Colonier paa den makedoniske Halvø og deres Udvikling indtil Perserkrigene. En interessant lille byzantinsk Landsbykirke i Bjergene ved Saloniki har han beskrevet og afbildet i Festskriftet til Ussing 1900; han er ogsaa istand til at oplyse dens Historie; den er bygget 870 af Euthymios som en lille Efterligning af Apostelkirken i Konstantinopel.

I populair Form har Kinch meddelt Oplevelser og Iagttagelser fra Makedonien i Tilskueren 1891 og i Nordisk Tidskrift 1892.

Et Hovedudbytte var Undersøgelsen af den indtil da lidet paaagtede og urigtigt daterede romerske Triumphbue i Saloniki. Kinch har afbildet og beskrevet den udtømmende i et stateligt Værk, som udkom 1890 paa Carlsbergfondets Bekostning; han paaviser deri, at den er rejst c. 300 til Ære for Kejser Galerius og maaske hans Medregenter.

Ved denne Tidsbestemmelse ligesom ved Behandlingen af det førnævnte Gravmaleri spiller ogsaa antike Mønter en Rolle. Paa numismatiske Studier var Kinch tidligt kommet ind. I franske og tyske numismatiske Tidskrifter har han fra Tid til anden offentliggjort 4 interessante Afhandlinger om græske Mønter fra Sicilien og Metapont (1888, 1889, 1893, 1898), af hvis Paaskrifter han giver ny Forklaringer; den ældste af dem giver ogsaa sproghistorisk Udbytte, idet der i Paaskrifterne paa Mønter fra Eryx og Segesta paavises Spor af et lilleasiatisk Sprog, hvad der bekræfter de antike Beretninger om, at disse Byers oprindelige Befolkning, Elymerne, var af asiatisk Herkomst. I den næste bestemmes en Række Navne, der er anbragt i fin Skrift paa de herlige Mønter fra Syrakus og andre siciliske Byer, som betegnende dels Donatorer (paa Aversen) dels Sejrherrer i Vædekørsel (paa Reversen); hidtil havde man opfattet dem i Lighed med enkelte Navne, der utvivlsomt har denne Betydning, som betegnende den Kunstner, der havde graveret vedkommende Mønt. Begrundelsen af de ny Tydninger er gennemført med stor Skarpsindighed og omfattende Overblik over Stoffet og dets tidligere Behandling; trods deres forholdsvis ringe Omfang viser disse Afhandlinger, i hvilken Grad Kinch beherskede ogsaa dette Omraade.

Naar han kun sporadisk vendte tilbage dertil, er Grunden den, at der fra 1898 af blev stillet ham andre Opgaver, der laa særligt for hans Evner og Forudsætninger og snart optog ham helt.

Ved den Tid kom der i Carlsbergfondets Direction en Plan op om at lade foretage en Udgravning paa Fondets Bekostning; i Directionen sad dengang Ussing, som altid havde interesseret sig for og støttet Kinchs archæologiske Arbejder. Det laa nær at benytte Kinchs Kjendskab til Orienten og dens Folk og Sprog, og han, som imidlertid havde gjenoptaget sin Skolegjerning først som Lærer i Borgerdydskolen, 1895—98 som Bestyrer af Maribos Skole, var 1898 til Disposition, efterat Forsøget paa at redde den efter alle kyndige Skolemænds Mening dødsdømte Privatskole var mislykket.

En kort Rejse til Smyrna og Omegn i Efteraaret 1898 staar vistnok i Forbindelse med Udgravningsplanerne. Den førte i hvert Fald ikke til noget. En højst tilløkkende Plan om at grave i Kyrene, som Kinch besøgte i Sommeren 1900, maatte desværre opgives paa Grund af Egnens Usikkerhed. Men paa samme Rejse, der varede til April 1901 og gik over Konstantinopel, hvor han forhandlede med de tyrkiske Myndigheder, fandt han et lovende Udgravningsobject, den gamle By Lindos paa Rhodos.

Da denne Plan var bleven accepteret af Carlsbergfondets Direction, foretog Kinch i April 1902 en Rejse til Stedet sammen med Professor (dengang Dr.) Blinkenberg, der som næsten den eneste fuldt uddannede classiske Archæolog herhjemme og fortrolig med vor fortrinlige hjemlige Udgravningstechnik var udset til sammen med Kinch at lede Foretagendet.

Den 13. Nov. 1902 begyndte Udgravningen i Lindos. Om

de betydelige Resultater, den har bragt, giver de i Videnskabernes Selskabs Oversigter trykte Beretninger foreløbig Meddelelse. Borgen med det berømte Tempel for den lindiske Athene er helt kortlagt (Nr. 2, 1904), og der er fundet en Mængde Lervarer, Terracottafigurer og Indskrifter, bl. a. den meget interessante Tempelkrønike, som Prof. Blinkenberg har udgivet (Nr. 6, 1912). Et Fund af særlig Betydning er et stort Klipperelief, der forestiller Bagstavnen af et Skib i omtrent naturlig Størrelse; en Afstøbning er anbragt ved Opgangen til det kongelige Bibliothek. Dette enestaaende Stykke er udgivet i den 4. Beretning (1907) med en fortrinlig Tegning af Malerinden Fru Helvig Kinch, som stadigt har staaet ved sin Mands Side under Arbejdet i Lindos og været ham til uvurderlig Hjælp; hendes archæologiske Tegninger er i enhver Henseende mønsterværdige.

Selve Udgravningen i Lindos, der foruden Borgen har omfattet dennes nærmeste Omgivelser, er i alt væsentligt ført til Ende. Men den indgaaende videnskabelige Behandling af de mange Fund staar endnu tilbage. Desværre synes de i Lindos magasinerede Oldsager ikke at være sluppet uskadede gennem den italienske Besættelse af Rhodos 1914. Der foreligger dog Materiale nok til et monumentalt Værk om denne Udgravning, som er til lige stor Ære for Carsbergfondet, der med stor Liberalitet har bekostet den, og for de Mænd, der har udført den paa en Maade, som dansk Videnskab kan være bekjendt.

Under sit Ophold paa Rhodos var Kinch blevet opmærksom paa, at der paa Øens Sydspids var Spor af en antik By, der ikke er omtalt i vore antike Kilder; Stedet, der nu kaldes Vrulia, er meget afsides og paa et Fyrtaarn og dets Betjening nær ganske ubeboet. Da Udgravningen i Lindos var endt, slog Kinch sig ned her med sin Familie og gjen-

nemførte 1907—8 en fuldstændig Udgravning af det i Oldtiden beboede Terrain. Det viste sig at have baaret en lille græsk By fra det VII. Aarh., som maa være forsvundet henimod Midten af det VIte. Udgravningen giver saaledes et enestaaende klart Billede af en primitiv græsk Coloni og har desuden bragt en Mængde fortrinlige Vaser og mærkværdige Terracottafigurer for Dagen. Udbyttet er udgivet i det prægtige Værk Fouilles de Vroulia 1914, som er bekostet af Carlsbergfondet, og hvis største Pryd er Fru Kinchs for en stor Del farvelagte Tegninger; det er med fuld Ret, at hun har faaet sit Navn paa Titelbladet. Det maa have været en stor og velfortjent Tilfredsstillelse for Forfatteren at afslutte sit mangeaarige Arbejde paa Rhodos med et saa smukt og udbytterigt Værk, som helt var hans eget.

De mange Rejser og langvarige Ophold paa tildels usunde Steder har medført overordenlige Strabadser, som tilsidst undergravede Kinchs stærke Constitution. Efter i flere Aar at have lidt af Hovedpine fik han 22. Januar 1917 en Hjerneblødning, som senere gjentog sig, indtil han 26. August 1921 bukkede under for den efter nogle glædeløse Sygdomsaar.

Kinch blev Medlem af Videnskabernes Selskab 1913 og var desuden optaget i flere udenlandske archæologiske Selskaber.

Allerede denne Oversigt viser, at Kinchs Liv ikke forløb som en almindelig dansk Videnskabsmands. I et større Land var han sikkert havnet ved et Universitet eller et Museum; herhjemme var alle saadanne Pladser optaget. Det er forøvrigt ikke sikkert, at en saadan rolig Stilling vilde have tilfredsstillet ham; han havde Rejselystens Uro i Blodet, og hans overordenlige Haardførhed og Nøjsomhed, vistnok en

Arv fra hans Hjem, gjorde ham i første Linie skikket til Rejser i vanskelige Egne og til møjsommeligt Pionerarbejde. Hans rastløse Energi drev ham bestandigt til ny Opgaver, til at fremdrage nyt Stof, den Resignation, der kræves for at give et Arbejde fra sig med Bevidstheden om, at der endnu er noget at gjøre derved, og at det maaske kun bliver et Trin, hvorved andre kan komme videre, faldt ham vanskelig. Derfor har han trods sin Arbejdsdygtighed og utrættelige Flid faaet forholdsvis faa større Arbejder færdige; mindre Arbejder paa Omraader, hvor der var Fejl at berigtige og Uklarheder at fjerne, lykkedes ham derimod fortrinligt; for saadanne Opgaver havde han et heldigt Greb, og hans Skarp-sindighed og alsidige Lærdom kom her til deres Ret.

Efter hans utaalmodige Natur laa Lærergjæringen ikke særligt for ham; han stillede som Lærer strenge Krav og havde ikke megen Overbærenhed med de svage; men hans bedste Elever mindes sikkert hans Undervisning med Respect og Taknemlighed. Til sine Skolecolleger stod han trods sine Kanter i det bedste Forhold.

Alle, der er kommet ham nærmere, vil bevare Erindringer om ham som en original og energisk Personlighed, hvem Livet ikke havde taget synderligt blidt paa, og som heller ikke selv var anlagt paa at gjøre sig det let.—

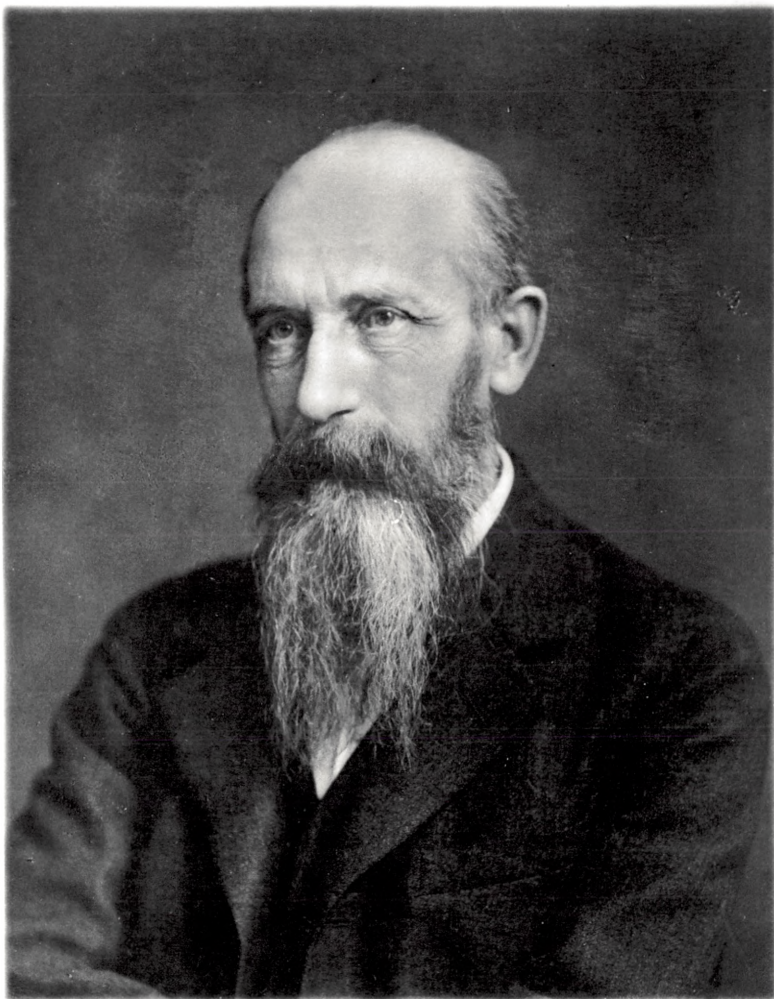
Bibliographi.

- Quaestiones Curtianae criticae. Hauniae 1883.
Adonis' Fødsel, et pompejansk Væggemaleri, Nordisk Tidskrift for Filologi, N. R.VII (1886), S. 181—86.
Observations sur les noms attribués à des graveurs de monnaies grecques, Revue numismatique 1889, S. 473—501.
L' arc de triomphe de Salonique. Paris 1890.
Die Sprache der sicilischen Elymer, Zeitschrift für Numismatik XVI (1890), S. 187—207.

- Erindringer fra Makedonien, Tilskueren 1891, S. 444—72.
- Erindringer fra Makedonien. Nationalitetsforholdene i Chalkidike i vore Dage, Nordisk Tidskrift (Letterstedt) 1892, S. 108—26.
- Beretning om en archæologisk Rejse i Makedonien, Forhandlinger paa det fjerde nordiske Filologmøde i København den 18—21. Juli 1892. Kbhvn. 1893, S. 101—17.
- IATON, Zeitschrift für Numismatik XIX (1893), S. 135—43.
- De Høllenske Kolonier paa den Makedoniske Halvø. Udviklingshistorien indtil Perserkrigene, Festskrift til Vilhelm Thomsen, 1894, S. 146—58.
- Le prix d'Achéloos, Revue numismatique 1898, S. 71—76.
- En byzantinsk Kirke, Festskrift til J. L. Ussing, 1900, S. 144—55.
- Exploration archéologique de Rhodes, I. rapport, Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1903, S. 73—98. II, smstds. 1904, S. 59—80. III, smstds. 1905, S. 29—55, 82—83. IV, smstds. 1907, S. 21—47.
- Fouilles de Vroulia (Rhodes). Berlin 1914.
- Le tombeau de Niausta, tombeau Macédonien, Videnskabernes Selskabs Skrifter, 7. Række, hist. og filosof. Afd. IV 3, 1920.

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI. FACHT & CRONES EFTFLG.

Alfr. Lehmann.

II.

Alfred Lehmann.

(29. December 1858—26. September 1921.)

Af Harald Høffding.

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde, den 2. December 1921.)

I Alfred Lehmann har det danske Videnskabernes Selskab mistet et Medlem, hvis energiske og utrættelige Forsken har sat sig varigt Spor i dansk Aandsliv. Det var, efterat han havde taget polyteknisk Examen, at han, paa-
virket af Fechner's geniale Grundlæggelse af Psykofysiken, d. v. s. Undersøgelsen af sjælelige Fænomener gennem deres Forhold til fysiske Paavirkninger, kom ind paa experimental Psykologi, som han studerede i Wundt's Laboratorium i Leipzig. Han var gennem sin naturvidenskabelige Fordannelse vel forberedt til dette Studium og var hele sit Liv igennem optaget af Arbejdet for at finde Instrumenter og Metoder til nøjagtig Bestemmelse, om muligt Maaling af sjælelige Livsytringer. Han var, eller blev i hvert Tilfælde, klar over, at det er en stor Misforstaaelse, naar man tror, at den experimentale Psykologi fritager for at benytte Selviagttagelse. Tværtimod kommer det jo netop her an paa Forsøgsindividets Evne til at opfatte og gengive, hvad det erfarer under de Situationer, i hvilke det er stedt under Forsøgene. Og, i hvert Tilfælde i sine senere Arbejder, var han ligeledes klar over, at aldeles uvilkaarlige Sinds-
tilstande og Funktioner er vanskelige at fremkalde ved For-

søg, idet det ikke kan undgaas, at Forsøgsindividets Tilstand bestemmes ved Forberedelserne, saa at en vis Forventning vækkes. Lehmann kunde stille sig meget kritisk overfor sit eget Arbejde, kunde f. Ex. efter en lang Række af Forsøg, der søgtes grafisk fremstillede ved Kurver, erklære, at de ikke førte til noget sikkert Resultat. Gennem voksende Forstaaelse af, hvad psykologiske Experimenteer kan yde, og gennem Opfindsomhed i Retning af nye Fremgangsmaader har hans Arbejde kastet Lys over en hel Række af elementære psykiske Fænomener og vundet fortjent Anerkendelse i Udland og i Indland.

Hans Arbejder falder i fire Grupper.

1. Undersøgelser af Følelseslivets elementære Former. (Farvernes elementære Æstetik. 1884. — Hovedlovene for det menneskelige Følelsesliv. 1890. — Die körperlichen Aeusserungen psychischer Zustände. I—III. 1899—1905. — Om Stemninger i Naturen. 1913).

2. Undersøgelser af Sanssefornemmelser. (Om Synsvinklens Indflydelse paa Opfattelsen af Lys og Farve. Vid. Selsk. Skr. 1885. — Om Skælne og Genkendelse. Smst. 1888—1889. — Ueber die Helligkeitsvariation der Farben. Wundt's Studien 1895. — Beiträge zur Psychodynamik der Gewichtsempfindungen. Archiv für Psychologie. 1905. — Om Helmholtz' Resonanztheori. Vid. Selsk. Skr. 1910).

3. Undersøgelser af Hypnose og Tankeoverføring og af de saakaldte spiritistiske Fænomener. (Hypnosener. 1895. — Unwilkürliches Flüstern. Wundt's Studien. 1895. — Overtro og Trolddom fra de ældste Tider til vore Dage. 1893—96. — Spiritismens Beviser. 1921).

4. Arbejder i anvendt Psykologi. (Den individuelle sjælelige Udvikling. Grundtræk af den pædagogiske Psykologi.

1913. — Størst Udbytte af legemligt og aandeligt Arbejde.
1919. — Psykotechnik. Tilskueren 1918). —

Et sammenfattende Arbejde er Grundzüge der Psychophysiologie. Eine Darstellung der generellen und individuellen Psychologie. 1912. — En Fremstilling af Methodikener givent i Lehrbuch der psychologischen Methodik. 1906.

Det store Arbejde, der saaledes foreligger fra Lehmann's Haand, var umuligt uden et stort Udstyr af Instrumenter, som det kostede stor Møje at bringe til Veje. Dels paa egen Bekostning, dels ved Hjælp af Carlsbergfondet gjorde han Begyndelsen. Sit Arbejdslokale havde han først i Metropolitanskolens Kælder; derfra avancerede han til Ørstedes gamle Vaskehus i Universitetsannexet i Studiestræde, og derfra til nogle Værelser ovenover Kvæsturen, indtil der ved »Studiegaardens« Opførelse skaffedes ham et godt og tidssvarende Laboratorium. I Aarenes Løb forbedredes ogsaa hans Stilling ved Universitetet (Docent 1890, extraordinær Professor 1910, ordinær Professor 1919).

Skønt Lehmann mere og mere søgte at skille sit Omraade ud fra det almenfilosofiske Omraade, har hans Gerning, der for vort Lands Vedkommende er en Foregangsmands Gerning, meget stor Betydning for den filosofiske Psykologi ved at opsøge Fænomenerne i deres mest elementære Former og om muligt paavise de tilsvarende fysiologiske og fysiske Fænomener. Vel gør der sig atter og atter en Modsætning gældende mellem Forskere, der kommer til Psykologien fra den humanistiske Side, med særlig Interesse for mere komplicerede sjælelige Ytringer, som oftest er uforstaaelige uden Indsigt i de kulturhistoriske For-

hold, og Forskere, der kommer til Psykologien fra den naturvidenskabelige Side uden udpræget humanistisk Interesse. Men Arbejdet maa naturligvis tages op fra begge Sider, og Grænsen mellem de to Synsmaaders berettigede Krav kan ikke drages en Gang for alle.

Da Alfred Lehmann døde, i sit 63. Aar, d. 26. Septbr. 1921, efter en lang Sygdom, der frembød det sørgelige Billede af en langsom Hentæren, mistede dansk Videnskab en energisk og veludrustet Forsker paa et Omraade, hvor Naturvidenskab og Aandsvidenskab mødes. Et utrætteligt Arbejde er her sluttet. Ære være hans Minde!

HARALD HØFFDING.

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI. PACHT & CRONES EFTFLG.

Th. Thoroaldsen

III.

Þorvaldur Thoroddsen.

(6. Juni 1855—28. September 1921.)

(Taler i Videnskabernes Selskabs Møde den 16. December 1921).

I.

Af O. B. Bøggild.

Naar man skal danne sig et samlet Overblik over Betydningen af Thoroddsen's geologiske Virksomhed, faar man det bedst ved at sammenligne Kendskabet til Islands Geologi, da Thoroddsen begyndte sine Arbejder, med det, vi nu har til Landet. Hvorledes Tilstanden var tidligere, ser man bedst af en Oversigt, som Thoroddsen selv giver i sin Bog om de islandske Vulkaners Historie, 1882, hvor han skriver: »Til trods for at saa mange Videnskabsmænd have besøgt Island, er dets Geologi dog endnu forholdsvis meget lidt kendt i sin Helhed, hvad der tildels hidrører fra Landets store Udstrækning og den besværlige Rejsemaade, men dog hovedsagelig deraf, at de rejsende sædvanlig kun have haft knap Tid til deres Raadighed og have derfor med stor Ilfærdighed gennemrejst store Strækninger uden at kunne nøjagtig undersøge enkelte Partier, endsige sammenknytte Iagttagelserne til en Helhed. Ensformigheden iblandt Islands ældre Bjergarter i det store, i Forbindelse med deres utallige Overgange og Varieteter i det smaa og den meget følelige Mangel paa Forsteninger, gjør det ogsaa besværligt at prøve paa at bestemme de islandske Formationers Aldersfølge. De miocene Planteforsteninger, Cragforsteningerne ved Hallbjarnarstaðir tilligemed nogle enkelte yngre

Forsteninger ere den eneste Ledetraad, man kan holde sig til. Vulkanerne og de varme Kilder, de glaciale Formationer og Jøklerne ere lettere at undersøge, og det er derfor endnu mere at undres over, at de ikke kjendes bedre. Grunden turde maaske søges deri, at mange Vulkaner ligge paa afsides, øde Steder, hvortil Rejsen ofte kan være meget farefuld, og dels deri, at saa faa planmæssig have foretaget geologiske Undersøgelser i Island. Af Islands Vulkaner ere kun 3 eller 4 nærmere kendte, og af Jøklerne er ikke en eneste bleven videnskabelig undersøgt.«

I Løbet af henved 20 Aar foretog Thoroddsen nu talrige Rejser, som for en stor Del strakte sig over hidtil ganske ukendte Egne, og ved hvilke han i høj Grad udvidede det rent geografiske Kendskab til Landet ved Opdagelsen af en Mængde nye Terrænelementer, som Vulkaner, Indsøer m. m., ligesom han ogsaa foretog en meget stor Mængde (ca. 1200) Højdemaalinger. Naar man betænker de ovenfor anførte Vanskeligheder ved Rejser i det Indre af Landet, faar man et Begreb om Omfanget af det Arbejde, Thoroddsen har præsteret. Men samtidig med denne rent geografiske Virksomhed gjorde han overalt en Mængde geologiske Iagttagelser, og Hovedresultatet af disse er nedlagt i hans geologiske Islandskort i Maalestok 1:600000 (1901) og i en stor Mængde Afhandlinger og Værker, som dels handler om forskellige Enkeltheder i Landets Geologi, og dels giver samlede Fremstillinger af denne. Hovedværket her er det i Petermann's Mittheilungen udkomne: Island, Grundriss der Geographie und Geologie, 1905—6. Da Thoroddsen's Arbejdsfelt er saa overordentlig alsidigt, er det meget vanskeligt i en kortere Fremstilling at fremhæve enkelte Punkter uden at komme til at udelade andre, der maaske ogsaa kan være særdeles betydningsfulde.

Det meget indviklede Spørgsmaal om Aldersfølgen af de islandske Formationer har Thoroddsen bragt saa megen Klarhed over, at man nu er i Stand til at danne sig et overskueligt Billede af Forholdene. Grundlaget for det hele er den gamle, tertiære Basalt, der særlig træder for Dagen i det østlige og vestlige, mens Midten af Landet indtages af de nyere Dannelser, blandt hvilke den ældste er Palagonit- eller Breccieformationen, ovenpaa hvilken kommer en Dolerit, der igen overlejres af de yngste Dannelser. Mens denne Rækkefølge af Lagene, der er vundet ved Kombination af Forholdene i de enkelte Profiler med Hensyntagen til de særdeles talrige Forskydninger, næppe nogensinde vil blive draget i Tvivl, har der i nyere Tid været ført nogen Diskussion om Palagonitens Dannelsesmaade, idet forskellige nyere Forskere, i Modsætning til Thoroddsen, er tilbøjelige til at betragte hele denne Formation som et Produkt af Vulkanudbrud under Indlandsismasser, hvad der igen vil medføre, at Formationen maa henregnes til Istiden, hvorved dennes Aflejringer faar en væsentlig større Mægtighed end af Thoroddsen antaget.

Særlig store Fortjenester har Thoroddsen af at have udredet Landets Struktur ved Paavisning af de til forskellige Tider foregaaede store Forskydninger, der bevirker, at Landet i sin nuværende Form fremtræder som et helt Mosaik med Dannelser af forskellig Alder liggende jævnsides. Han paaviste, hvorledes Spaltelinierne kunde indordnes i Systemer, der ofte var parallele over store Strækninger, og han paaviste, hvorledes Terrænformer og Kystomrids var afhængige af disse Liniers Forløb. I Forbindelse med disse Undersøgelser fremsatte han videregaaende Slutninger om Islands Stilling som Led i hele den nordatlantiske Basaltformation og om de forskellige Hævninger og Sænkninger,

som Landet havde været underkastet gennem de forskellige Tider. Han paaviser, at Landet efter Istiden har været underkastet en jævn Hævning, og tager meget bestemt til Genmæle mod den fra anden Side fremsatte Teori om Tilstedeværelsen af en postglacial Landbro, ad hvilken Planterne og Dyrene skulde være indvandrede fra Europa til Island.

Thoroddsen's Undersøgelser af Islands Jøklér i Fortid og Nutid skal her kun lige nævnes, ligesom ogsaa hans Undersøgelser af Jordskælvene og de varme Kilder. Selv om han paa disse Omraader har frembragt mange betydningsfulde og interessante Resultater, tillader Tiden ikke at komme nærmere ind paa Enkeltheder. Derimod er der Anledning til særlig at fremhæve hans Undersøgelser over Vulkanerne, dels fordi disse udgør en meget væsentlig Del af hans Arbejde, og dels fordi de Resultater, han herved har naaet, i særlig høj Grad har Betydning for Kendskabet til Vulkanvirksomheden i det hele taget. Forholdet er jo nemlig saaledes, at de islandske Vulkaner ikke alene repræsenterer alle, eller næsten alle Typer, som er kendte andetstedsfra, men endogsaa flere, som ellers er ukendte. Den Vulkanform, der udenfor Island er langt den almindeligste, det mere eller mindre regelmæssige kegleformede Bjerg, Vesuvtypen, er forholdsvis sjælden paa Island, hvor der til Gengæld findes en Mængde Eksempler paa Vulkaner af Havajitypen, det fladt hvælvede, skjoldformede Bjerg. Dog har ingen af disse Vulkaner paa Island haft Udbrud i den historiske Tid, men til Gengæld har Thoroddsen fremdraget et Par Tilfælde af Udbrud af den ejendommelige Art af Vulkaner, som benævnes Eksplosionskratere. Det ejendommeligste Fænomen i Islands Vulkanverden er dog den hyppige Forekomst af de indbyrdes nærbeslægtede Dannelser, der kaldes

Vulkanspalter eller Kraterrækker, og til hvilke 87 af samtlige 130 islandske Vulkaner henhører, mens de ellers er overordentlig sjældne. De forefindes i alle Dimensioner, lige fra rene Miniaturkraterrækker af 10 Meters Længde og til flere Kilometer lange Rækker og Spalter, der har haft højst ødelæggende Udbrud. Betydningen af disse Dannelser ligger for en væsentlig Del deri, at de giver Mulighed for en Tydning af de store tertiære Basaltomraader. Ud fra Betragtningen af Vulkanspalterne drager Thoroddsen den videregaaende Slutning, at ogsaa de isolerede Vulkaner er nær knyttede til Spalter, selv om de ikke i hvert enkelt Tilfælde kan paavises direkte at ligge paa saadanne, en Slutning, hvis Berettigelse næppe er helt sikker. En Forestilling om den Betydning, Thoroddsen's Undersøgelser har haft for Kendskabet til de islandske Vulkaner, faar man bedst, naar man betænker, at af de 130, af ham beskrevne, Vulkaner var før hans Tid kun de 25 bekendte og endda ikke særlig godt undersøgte. Det skal i denne Forbindelse ogsaa fremhæves, at Thoroddsen's historiske Undersøgelser over islandske Vulkanudbrud ogsaa har haft overordentlig Betydning for Kendskabet til disse Vulkaner.

Thoroddsen's hele videnskabelige Virksomhed var i højeste Grad lokalt begrænset, for saa vidt han ikke en eneste Gang har behandlet noget, som ikke direkte angik Island. Imidlertid har han ved sine Undersøgelser her skabt et monumentalt Størværk, som til alle Tider vil bevare hans Navn blandt Geografer og Geologer.

II.

Af **Finnur Jónsson.**

Prof. Þorvaldur Thoroddsen var født 6. juni 1855 på den bekendte ø Flatø i Bredebugten. Hans fader var sysselmand Jón Thoroddsen, særlig navnkundig som digter både i bunden og ubunden tale. Denne døde allerede 1868, hvorefter sønnen kom i huset hos inspektør ved latinskolen i Reykjavik, den bekendte folkemindesamler Jón Árnason, der var gift med hans moster. Selvfølgelig blev Thoroddsen sat i latinskolen, hvorfra han dimitteredes 1875. I skolen udmærkede han sig allerede ved sin dybe interesse for naturvidenskaberne; hans ubændige frembringelsestrang og meddelelseslyst fremtrådte allerede i hans skoleår ved uddrag og oversættelser af afhandlinger fra det nævnte område, der blev oplæste i elevernes litterære selskab.

Thoroddsen rejste straks til Københavns Universitet for at studere naturhistorie, men nogen afsluttende eksamen tog han ikke, da han efter 5 års studium modtog en lærerplads ved realskolen på Möðruvellir (Øfjordsyssel; nu flyttet til Akureyri). Her underviste han i naturfagene i 5 år. Året efter at han kom til København foretog prof. Johnstrup sin rejse til Island for at undersøge ildbjærgene Askja, der lige havde haft et voldsomt udbrud (1875 og 1876). Han tog Thoroddsen med, og denne rejse har uden tvivl vakt eller skærpet hans interesser for Islands geologi og vulkanologi — områder, som skulde blive hans egenlige videnskabelige hovedvirkefelt. Herom henvises til foregående tale.

1885 blev Thoroddsen adjunkt ved latinskolen i Reykjavik og beklædte denne stilling til 1899, da han tog

sin afsked for udelukkende at hellige sig sin videnskab. Altinget hædrede ham ved at give ham en højere efterløn, end han efter loven skulde have haft. Han nød gennem en årrække understøttelse af Carlsbergfondet, hvilket bidrog til, at han kunde leve som fri videnskabsmand. Han havde på det tidspunkt foretaget sine undersøgelser af hele landet. Allerede 1881 havde han begyndt sine rejser til de forskellige dele af Island, og fortsatte dermed lige til 1898, dog med et par somres undtagelse. 1884—85 foretog han en udenlandsrejse for at studere i Danmark og Tyskland. Det var en grundig og alsidig undersøgelse af landets beskaffenhed og kultur, som han fra først af havde planlagt. Med det mål for øje begyndte han at gøre uddrag af alle mulige trykte og utrykte skrifter og optegnelser vedrørende disse æmner. Han gennemgik et utal af håndskrifter både i Reykjaviks og Københavns samlinger. Bortset fra hans korte Islandsbeskrivelse af 1881 (og 1900; oversat af A. Helland 1883) var den første frugt af hans studier det stort anlagte værk: *Landfræðissaga Íslands I—IV* (udkommen 1892—96. 1898. 1902. 1904; I—II også overs. til tysk). Navnet viser, hvad indholdet skulde være, nemlig en fremstilling af, hvorledes kendskabet til Island, land og folk, har været fra de første tider af og ned til nutiden, altså en historisk-geografisk fremstilling. Værket vidner om hans uhyre læsning og studium både af islandsk og ikke-islandsk litteratur. Næppe noget andet land har en så fuldstændig og helstøbt fremstilling på dette område.

Thoroddsens meddelelseslyst medførte, at han efter enhver af sine sommerrejser skrev en rejseberetning, en skildring af den berejste egn, hvori der indflettedes en mængde meddelelser om de gårde og de personer, han gæstede, om folkets skikke m. m. desl. De allerfleste af disse beretninger

offenliggjorde han i tidsskriftet *Andvari*. De blev læst med megen interesse. Senere samlede han alle disse rejsebeskrivelser og udgav dem med nogle tilføjelser som et hele under titlen: *Ferðabók* (I—IV, 1913—15; i sidste bind giver han en fuldstændig oversigt over alt, hvad han indtil da havde skrevet, småt og stort, avisartikler iberegnete; denne opregning fylder 40 sider). Disse hovedværker skrev Thoroddsen på islandsk. Et af hans hovedformål var nemlig at skrive belærende, folkeopdragende, for sine egne landsmænd. Det lykkedes ham i en fortrinlig grad. Han førte en smidig pen, skrev let og flydende og i højeste grad underholdende. På grund af det nævnte formål skrev han også på islandsk sit 3. store hovedværk: *Lýsing Íslands — Islands beskrivelse* — hvoraf der er udkommet 3 bind og endel af det 4. (1908—21); resten af dette foreligger vistnok fuldfærdig i manuskript. Alligevel er værket ikke afsluttet, og Thoroddsen havde heller ikke håb om at få det færdigt så alsidigt og i den udstrækning, som han egentlig havde tænkt sig det. Dette store værk er af en særlig betydning. Det indeholder ikke blot en fuldstændig geografisk og geologisk beskrivelse af landet, men også — og ikke mindre — en kulturhistorisk, grundet på alle mulige kildekrifter, først og fremmest den isl. oldbrevsamling, der har været en udtømmelig kilde for forf. Fremstillingen giver en historisk oversigt over alle æmner fra begyndelsen af. Landets flora og fauna beskrives udførlig. Dets landboforhold i alle deres grene behandles grundig, kvæg- og fårehold. Gårdene og deres tilstand beskrives; deres værdi og hvad dertil hører (landskyld o. s. v.) undersøges, og så fremdeles, ligesom også tyendeforhold gennem tiderne underkastes en granskning. Siden Eggert Olafssons og Bjarni Pálssons beskrivelse af Island fra det 18. årh. er

der ikke fremkommet et værk som dette. Skade kun, at forf. ikke nåede at føre det endnu videre frem.

Endnu et ejendommeligt, beslægtet værk må nævnes: *Árferði Islands í 1000 ár, d. v. s. Vejrliget på Island gennem tusind år (1916—17)*. År for år har forf. her samlet alt, hvad der findes af oplysninger om vejret og hvad der dermed hænger sammen (havis-drift, sygdomme og lign.). Det begynder med år 865, da en af landets første opdagere overvintrede der — og det går ned til 1915. Beretningerne er naturligvis sparsomme fra de første århundreder, men fra de senere haves de fuldstændig, så at sige år for år¹. Jeg tror ikke noget land har magen til dette betydningsfulde værk. En indvending kan der dog vistnok gøres mod fremstillingen, at det ikke er altid let at se, hvorfra hver enkelthed stammer. Henvisningerne er på sine steder vel summariske.

Endnu er der et større værk at nævne, biografien af hans svigerfader, biskop over Island dr. Pjetur Pjetursson (1908), hvis datter, Thora, han havde ægtet 1887. Det er en meget udførlig levnedsbetegnelse af denne begavede, i mange henseender fortjænte mand.

I islandske tidsskrifter og blade har Thoroddsen skrevet en mængde større og mindre folkebelærende afhandlinger og anmeldelser m. m. ligesom han i *Salmonsens leksikon* har skrevet alle de mange artikler om Islands naturforhold m. m. Herom og om alle hans mange afhandlinger i udenlandske tidsskrifter kan der henvises til opregningen i *Ferðabók*.

Prof. Thoroddsen modtog mange æresbevisninger i ind- og udland. Ved Københavns Universitet blev han æresdoctor

¹ Fra 10. årh. 11 år, og lige så mange fra det 11., 22 fra det 12., 40 fra det 13. o. s. v.

1894; (titulær) professor blev han 1902. Medlem af vort selskab blev han 1909; han var indenfor dette medlem af Udvalg for den internationale katalog over naturvidenskabelige arbejder, samt af Udvalg for deltagelse i internationale vulkanologiske undersøgelser.

På Island vil hans navn længe mindes, ikke mindst efter at han nu ved sit testamente har skænket sin ret betydelige formue til legater dels til velgørende øjemed, dels til fremme af naturhistoriske studier vedrørende Island. Hans folkelige og folkekære skrifter vil længe beholde deres værdi deroppe. Videnskaben vil længe bevare hans navn som et af de bedste.

UDDRAG AF REGNSKABET
FOR AARET 1921.

Indtægt.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning fra forrige Aars Regnskab:				
a. Kassebeholdning	54358	19		
b. 4 Guldmedailler.....	1280	»		
c. 1 Sølvmedaille	12	50		
			55650	69
2. Renteindtægt:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	4399	50		
89200 - Østift. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	3122	»		
131000 - do. do. à 4 pCt. .	5240	»		
43000 - Jydske Ld. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf.-Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	385	»		
b. 8000 - Prioritets Obligat. à 4 pCt.....	320	»		
c. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte .	60	»		
d. Rente af Indlaan i Bankerne	1533	07		
			16564	57
3. Statstilskud for Finansaaret 1921—22.....	....	..	73500	»
4. Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat.....	100	»		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme:				
det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
Aaret 1920.....	3087	29		
c. Fra Carlsbergfondet.....	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring				
om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
Rente 3 ¹ / ₂ pCt. af 120200 Kr. Østift. Krdf.				
Oblig.....	4207	»		
			17794	29
5. For Salg af Selskabets Skrifter.....	....	..	2985	85
6. Tilfældige Indtægter:				
Udtrukne Obligationer.....			3000	»
Samlet Indtægt....	....	..	169495	40

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Selskabets Bestyrelse:					
a.	Løn til Embedsmænd, Amanuensis i Sekretariatet og Arkivet, samt Assistenten m. m.	14924	10		
b.	Til Selskabets Møder.....	2001	89		
c.	Til Rengøring	704	42		
d.	Kontorudgifter.....	4145	07		
e.	Porto.....	1319	73		
f.	Brandforsikring.....	302	70		
				23397	91
2. Selskabets Forlagsskrifter:					
a. Af Selskabets Midler:					
α.	Oversigten.....	3411	97		
β.	Meddelelserne	48098	»		
γ. Skrifterne:					
	Papir til Skrifterne.....		»		
	Afhandling af Selskabets Medlemmer	11844	64		
	Afhandling af Ikke-Medlemmer	5941	36		
δ.	Andre Udgifter til Oplaget af Selskabets Forlagsskrifter.....	54	»		
				69349	97
3. Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat.....					
				46	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:					
a. Af Selskabets Midler:					
	M. Cl. Gertz. Til fortsat Udgivelse af Scriptorum minores hist. Dan. medii ævi, nyt Bidrag.....	1000	»		
b. Af det Højstjerne-Rosencroneske Bidrag:					
α.	Til Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 6. Bidrag af en 10-aarig Bevilling	1600	»		
β.	Til Dansk historisk Forening.	1000	»		
γ.	Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1800, 4. Bidrag af en 5-aarig Bevilling.....	400	»		
				4000	»
Overføres...		.....	..	96793	88

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
	Overført	....	..	96793	88
5.	<i>Selskabets internationale Forbindelser:</i>				
a.	Union Académique Internationale	2735	»		
b.	International Research Council	131	25		
c.	Forskellige internationale Sammenslutninger	643	07		
				3509	32
6.	<i>Pengepræmier og Medailler:</i>				
a.	Præmier af Legaterne:				
	fra det Classenske Fideikommis	800	»		
b.	Af Selskabets Kasse:				
	Medailler	960	»		
				1760	»
7.	<i>Tilfældige Udgifter</i>	....	..	»	»
8.	<i>Indkøb af Obligationer:</i>				
	3000Kr. 3 ¹ / ₂ pCts. Kreditf. Oblig.	....	..	2428	71
9.	<i>Beholdning ved Aarets Slutning:</i>				
a.	Kassebeholdning	64350	99		
b.	2 Guldmedailler	640	»		
c.	1 Sølvmedaille	12	50		
				65003	49
	Samlet Udgift....	....	..	169495	40

Oversigt over Selskabets Formue ultimo 1921

efter Kurs den 31. December

389100 Kr. 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforenings Obligationer*)	Kr. 281.296,75
131000 - 4 — — — — —	- 108.135,00
8000 - 4 — Prioritets Obligation.	- 8.000,00
600 - Nationalbankaktier.	- 960,00
<hr/>	
528700 Kr. Paalydende af Værdipapirer til Kurs	Kr. 398.391,75
Tilgodehavende hos Carlsbergfondet d. $\frac{30}{100}$ 21 -	54.916,46
Kassebeholdning:	
Kontant og i Banker**)	Kr. 64.350,99
Medailler.	- 652,50
	<hr/>
	- 65.003,49
	<hr/>
I alt	<u>Kr. 518.311,70</u>

*) Deraf 120200 Kr. 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Kreditforenings Obligationer til Kurs Kr. 85943,00
 J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen.

**) Deraf Restbeholdning af det Hjelmsstjerne-Rosencroneske Bidrag: Kr. 1044,78.

BUDGET

FOR AARET 1922.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Beholdning:				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
c. Sølvmedailler				
2. Renteindtægt:				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	4399	50		
89200 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	3122	»		
131000 - do. do. à 4 -	5240	»		
43000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1505	»		
11000 - Fynske Kreditf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	385	»		
b. 8000 - Prioritets Obligationer à 4 -	320	»		
c. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte...	48	»		
d. Rente af Indskud i Bankerne	1500	»		
			16519	50
3. Statstilskud	....	..	73500	»
4. Bidrag i Følge statutmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme:				
det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for Aaret 1921	3100	»		
c. Fra Carlsbergfondet	10000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente 3 ¹ / ₂ pCt. af 120200 Kr. Østif. Krdf. Oblig. ...	4207	»		
			17807	»
5. For Salg af Selskabets Skrifter	....	..	400	»
6. Tilfældige Indtægter	....	..	»	»
7. Tilskud af Beholdningen af Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag	....	..	»	»
8. Saldo (ikke dækket ved Aarets Indtægt) ...	....	..	9795	50
Samlet Indtægt ...	....	..	118022	»

Ved Beslutning af 24. April 1874 vedtoges det at betragte 280000 Kr. som et Fond, der ikke maa formindskes, medens Resten er til Raadighed til videnskabelige Foretagender. Selskabets Kapitalformue maa derfor ikke formindskes under et Beløb, hvis Rente og Udbytte svarer til 4 pCt aarlig af ovennævnte Sum.

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Selskabets Bestyrelse :				
a. Løn til Embedsmænd og Assistent, Pension m. m.	14727	»		
b. Til Selskabets Møder	3000	»		
c. Til Rengøring	1000	»		
d. Kontorudgifter	6000	»		
e. Porto	4000	»		
f. Forsikring	300	»	29027	»
2. Selskabets Forlagsskrifter :				
a. Af Selskabets Midler:				
α. Oversigten	5000	»		
β. Meddelelserne	40000	»		
γ. Skrifterne:				
Papir til Skrifterne	1500	»		
Afhandlinger af Selskabets Medlemmer	8000	»		
K. Brünnich-Nielsen: Zoantharierne fra senone og palæocene Aflejringer i Danmark og Skaane	3200	»		
K. Jessen og J. Lind: Det danske Markkrudts Historie	15000	»		
δ. Andre Udgifter til Oplaget af Selskabets Forlagsskrifter	600	»	73300	»
3 Til Raadighed for Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat	....	..	1500	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmerne og andre:				
a. Af Selskabets Midler	»	»		
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
α. Til Registrering af litterære Kilder til dansk Historie, 7. Bidrag af en 10-aarig Bevilling	1600	»		
β. Til Dansk historisk Forening	1000	»		
γ. Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1800, 5. Bidrag af en 5-aarig Bevilling	400	»	3000	»
Overføres...	....	..	106827	»

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Overført.....	....	..	106827	»
5. a. Union Académique Internationale.....	1200	»		
b. International Research Council.....	150	»		
c. Rejser.....	5000	»		
d. Forskellige internationale Sammenslutninger	1000	»		
			7350	»
6. <i>Pengepræmier og Medailler:</i>				
a. Præmier af Legaterne:				
fra det Classenske Fideikommis.....	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat.....	100	»		
b. Af Selskabets Kasse:				
Renten af det Thottske Legat.....	200	»		
1 Guldmedaille, 2 Sølvmedailler.....	345	»		
			1045	»
7. <i>Tilfældige Udgifter:</i>				
a. Istandsættelser og Anskaffelser.....	....	..	2800	»
8. <i>Indkøb af Obligationer:</i>	....	..	»	»
Samlet Udgift...	....	..	118022	»

Af disse Udgifter er 1 a fast (naar undtages, at Pensionen kan variere efter Statens Regler), 1 b—f samt 2 a kalkulatoriske. De øvrige Bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig Bevilling af Selskabet. Med Hensyn til 8 tager Kassekommissionen Beslutning.

Det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag.

	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1922 ca.....	960	»
Bidraget for 1921 ca.....	3100	»
	4060	»
Budgetteret Udgift.....	3000	»
Beholdning ved Aarets Udgang ca.....	1060	»

PRISOPGAVER

I.

Bedømmelser af indkomne Besvarelser.

1.

Som Besvarelse af den for det Classenske Legat i 1920 givne Prisopgave om Simulierne er der indkommet 2 Afhandlinger:

1. Det under Mærket »Pax« indsendte Arbejde er ca. 150 Sider stort. Det er ledsaget af 9 Præparatmapper med ca. 140 Præparater, væsentlig til Studiet af Larvernes og Puppernes Bygning, samt en Mappe med Snit til Studiet af Larvernes Snylttere, endvidere af 4 Insektkasser med ca. 300 stukne Imagines, 15 Æsker med over 200 Rørglas, 4 Stativer med ca. 40 Rørglas, 2 Præparatglas samt 2 Generalstabskort med afmærkede Steder for Simulium-Angreb og 2 Tabeller over Vejrberetninger fra meteorologisk Institut (Juni 1918 for Sydsjælland og Møen, og Maj 1920 for Stationer i Jylland).

Der er givet en god, ret udførlig Beskrivelse af Bygningen af Imagines, Larver og Pupper, Vægten lægges særligt paa Omtalen af de Bygningsforhold, der har systematisk Værdi. Om end disse Afsnit, hvad den stillede Opgave iøvrigt heller ikke har forlangt, næppe bringer særlig meget nyt, viser de dog, hvor grundigt Forfatteren har søgt at trænge ind i Dyrenes Bygning. I de systematiske Afsnit har Forf. først givet udførlige Bestemmelsestabeller af alle Larver, Pupper og Imagines af alle de 10 fundne Arter; hver Art er dernæst i alle sine Stadier omhyggelig beskrevet; Beskrivelserne er ledsagede af talrige gode Teg-

ninger, til hvis Udførelse Forf. har maattet søge Assistance. Hver enkelt Arts systematiske Karakter er dokumenteret gennem de ovennævnte Præparater, og af hver Art er indsendt et overmaade righoldigt, meget værdifuldt Materiale; der er endvidere leveret en omhyggelig Lokalitetsfortegnelse. Af den meget store Litteratur er ca. 60 Afhandlinger, særlig af den nyere Litteratur benyttet, og der er gjort nøje Rede for tidligere Forfatteres Opfattelse af Artsbegrebet. De her nævnte Afsnit udmærker sig i det hele ved Klarhed i Fremstilling og et velskrevet Sprog. Forf. har paa disse Omraader nærmest leveret, hvad man kunde forlange, og de maa siges at have blivende Værd.

De biologiske Afsnit viser en Række smukke Iagttagelser over Simuliernes Optræden i Ørerne, over Ernæring og Sværmdannelse. Disse Iagttagelser er delvis spredt rundt om i Afhandlingen; Hovedmassen er søgt samlet i det store Afsnit: Økologiske og biologiske Iagttagelser. Dette maa i enhver Henseende siges at være Besvarelsens svageste; Afsnittet mangler Overskuelighed og Sproget er paa mange Steder uklart. Det fremgaar nu ganske øjensynligt — ikke mindst af det store Materiale i Glas, der ikke paa langt nær, biologisk set, er tilstrækkelig udnyttet, at det eneste, der har manglet Forf. i at bringe dette Afsnit paa Højde med de førstnævnte, udelukkende er Tid. Forf. har ikke haft Tid til at anstille de talrige Exkursioner, der er Hovedbetingelsen for at trænge dybere ind i Dyrenes Biologi. En langvarig Sygdom har sikkert væsentlig bidraget til ikke blot at hindre ham i at foretage tilstrækkelige Exkursioner men ogsaa i at behandle de indsamlede biologiske Iagttagelser tilstrækkeligt.

I Betragtning af, at Forf. gennem sine grundige faunistisk-systematiske Undersøgelser sikkert har skabt den nødven-

dige Basis for alle Undersøgelser over Simuliernes Optræden og Skadelighed her i Landet, fremdeles paa Grund af det meget store og yderst værdifulde, ikke paa langt nær videnskabeligt udnyttede Materiale, han har indsamlet, og endelig fordi det øjensynlig kun er Mangel paa Tid, der har hindret ham i at gøre Undersøgelsen færdig, indstiller vi dog, at der tildeles ham den udsatte Pris, idet det henstilles, at de biologiske Afsnit omarbejdes og fuldstændiggøres, inden Publikation foretages.

Den under Mærket: »At granske Naturens evige Orden er min største Hvile og Lykke« indleverede Afhandling er paa 113 Sider; den er ledsaget af et engelsk Resumé, ca. 35 Tegninger og nogle Fotografier samt af en lille Kasse med 60 Individuer og af 12 Præparatglas. Forf. har haft den store Lykke at bo tæt ved de Lokalteter, hvor de store Simulium-Angreb altid er foregaaet. Der er i Arbejdet nedlagt en lang Række udmærkede Iagttagelser over Simuliernes Æg, Æglægning, Larvernes Liv, deres Bevægelsesmaade og deres Ernæring. De udviklede Dyrs Levevis, bl. a. deres Sværmetid har han omhyggelig studeret. Paa talrige Exkursioner i Gudenaadalen og til Ræbild har han studeret Sværmdannelsen og Angreb paa Kvæg og Heste. Ved regelmæssige Iagttagelser Aaret rundt paa samme Lokaltet har han undersøgt Larveudviklingen, og han er derfor i Stand til for Hovedarternes Vedkommende nøje at angive Generationernes Antal, deres Klækningstider og Tidspunktet, naar Angreb kan ventes. Han giver endvidere en Fremstilling af hvorledes han mener, at Angrebene skal forebygges.

Paa alle andre Omraader lider Besvarelsen af meget betydelige Mangler. Litteraturen er saa at sige ikke benyttet;

af de ca. 400 Afhandlinger synes Forf. kun at kende ganske enkelte. Han er ikke altid klar over, at adskilligt af, hvad han i anatomisk-systematisk Henseende har iagttaget, i Virkeligheden er meget vel kendt. — Den almindelige Fremstilling af Bygningen af Simulierne i de forskellige Stadier er yderst kortfattet og lider af betydelige Fejl. Forf. synes at mene, at Simuliernes Larver har aabent Trachésystem, og han har tydet et af deres Hovedorganer, Spytkirtlerne, ganske urigtigt. Han har paavist og bestemt 7 Simulium-Arter og angiver, »at der endnu er flere, som ikke kan bestemmes«. Forfatterens Mangel paa Litteraturkendskab bevirker, at man umuligt kan føle sig overbevist om Bestemmelsernes Rigtighed. Meget beklageligt er det, at han ikke gør nogetsomhelst Forsøg paa at kende Arterne i Larvestadiet.

Forf. er selv klar over Manglerne og fremhæver, at hans Bopæls isolerede Beliggenhed ikke har tilladt ham at afhjælpe dem.

Idet vi mener, at dette Arbejde maa vige for det under Mærket »Pax« indsendte, henstiller vi — fordi det i Virkeligheden yder de lødigste Bidrag til Løsningen af nogle af Opgavens Hovedpunkter —, at det som en Opmuntring til fortsatte biologiske Undersøgelser belønnes med en mindre Sum, helst 600 Kroner. Selskabet vil derved udtale sin Anerkendelse af, at en sikkert ganske ulærd Mand i en Hjemstavn og en Stilling, der umuliggør ham at komplettere sin mangelfulde videnskabelige Uddannelse, blot ud fra sin Kærlighed til Naturen, sin sikre biologiske Sans og medfødte Iagttagelsessevne har kunnet tilvejebringe et, biologisk set, saa værdifuldt Materiale.

Vi kan dog kun indstille ham til den foreslaaede Belønning ud fra den Forudsætning, at det indstændigt hen-

stilles til Forf. inden Publikationen at underkaste sit Arbejde Censurkomiteens Revision og navnlig at forpligte sig til at bringe sine Artsbestemmelser i nøje Overensstemmelse med den nyere Systematik og med den, den anden af Prisopgavens Besvarere har fulgt.

B. BANG.

C. WESENBERG-LUND.

2.

Undertegnede, som har gennemgaaet en med Motto:

»The chief rule in dealing with fossil plants is that one ought to say precisely as much as the material allows, neither more nor less«.

A. G. Nathorst.

forsynet Besvarelse af den for den Thottske Præmie udsatte Opgave: »En Undersøgelse af de i det danske Tertiær forekommende Forsteninger af højere Planter«, skal herom udtale følgende:

Efter en Indledning, som giver en, væsentlig paa egne Iagttagelser grundet, meget god Oversigt over den geologiske Optræden af de forsteningsførende Lag, følger Arbejdets Hovedafsnit, den deskriptive Del, hvori gives en Beskrivelse af de fundne Forsteninger. Der beskrives i alt 6 Arter af Pteridophyter, 10 Gymnospermer, 1 Monokotyledon og 17 Dikotyledoner. Herved er det dog ikke udelukket, at nogle af de fundne Vedarter af Naaletræer hører sammen med nogle af de fundne Blade eller Kogler, hvad Forfatteren dog ikke kommer ind paa. Bestemmelsen og Beskri-

velserne af Fossilerne er udført med stor Grundighed og Ædruelighed og Kritik. Den gode Bevaringstilstand, hvori adskillige af Fossilerne har været, har, i Forbindelse med Anvendelse af formaalstjenlige Metoder, sat Forfatteren i Stand til at naa betydelig videre end hans Forgængere, idet han har kunnet fremdrage anatomiske Karakterer, som han ved omhyggelig Benyttelse af den anatomiske Litteratur har anvendt til sikrere Bestemmelse. Herved har han i mange Tilfælde kunnet bekræfte og bestyrke, i andre Tilfælde ændre de paa ydre Karakterer grundede Bestemmelser. Saaledes har han eftervist, at nogle Fossiler, der ganske svarede til, hvad man andetsteds har beskrevet under Navn af *Equisetum*, i Virkeligheden er Phryganderør, dannede af Blade af *Taxodium*, og Blade, som efter den palæontologiske Litteratur vilde være at henføre til Slægten *Cinnamomum*, har ved den anatomiske Undersøgelse vist sig ikke at burde henføres til denne Slægt, men til Slægten *Litsæa* af samme Famillie. Fremhæves maa endvidere den grundige Bearbejdelse af Coniferernes Ved, hvorved Forfatteren underkaster Gothan's og Prill's Arbejder paa dette Omraade en kritisk Behandling.

Afhandlingen er ledsaget af 84 Tavler med Afbildninger af Forsteningerne, dels deres Form og Nervation etc., og dels af deres anatomiske Bygning. Disse Afbildninger er overordentlig smukt udførte og gør Indtryk af at gengive de paagældende Objekter med den største Nøjagtighed. Af de bestemte Arter er 4 nye, 5 lader sig ikke med Sikkerhed henføre til Art, mens Resten maa betragtes som sikkert artsbestemte og identificerede med Arter kendte fra andre Floraer.

Det deskriptive Arbejde er i det hele udført med en saadan Omhu og Kyndighed og yder saa meget nyt, at

det maa siges at give et værdifuldt Bidrag til den palæontologiske Litteratur.

Det sidste Afsnit giver de Slutninger, man af Forsteningerne kan drage om Aflejringens Alder, og Forfatteren kommer til det for Danmarks Geologi særdeles betydningsfulde Resultat, at den jyske Brunkulformation er af øvre oligocæn-nedremiocæn Alder, noget man tidligere ad mere indirekte Vej har formodet, men ikke været i Stand til nærmere at godtgøre. Selve den statistiske Behandling af Materialet i dette Afsnit kunde man maaske nok have ønsket lidt fyldigere.

Alt i alt finder vi, at Arbejdet er saa omhyggelig udført, og af saa stor Betydning, at vi ikke tager i Betænkning at erklære det for fuldt ud værdigt til Præmien.

Den 30. Januar 1922.

O. B. BØGGILD.

L. KOLDERUP ROSENVINGE.

C. RAUNKJÆR.

Om Forfatterne til de prisbelønnede Afhandlinger se foran S. 32.

II.

Opgaver for 1922.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

OPGAVE I KLASSISK FILOLOGI

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEJLLE)

Den græske Tragedies Skæbne i Oldtiden efter de store Tragikeres Tid er kendt i Hovedtrækkene; men der savnes en sammenfattende Behandling af Spørgsmaalet med ligelig Hensyntagen til alle dets Sider og paa Grundlag af det Materiale, særlig af indskriftlig Art, vi nu raader over. Der maatte her ikke alene gaas ind paa Tragediens litterære Historie, men ogsaa paa de sceniske Forhold; det maatte bl. a. undersøges i hvilket Omfang man spillede det klassiske Repertoire, og ved hvilke Anledninger og i hvilken Form Tragedier opførtes, hvorved der eventuelt ogsaa vilde blive Anledning til at komme ind paa det hellenistiske Theaters ydre Indretning. Da Romerne har overtaget Tragedien fra Grækerne midt i Hellenismens Tidsalder, vilde den romerske Tragedies Repertoire og sceniske Vilkaar være at inddrage i Undersøgelsen; dens litterære Historie i snævrere Forstand er derimod saa godt oplyst at den neppe behøver ny Behandling.

For om muligt at fremkalde en saadan alsidig Behandling af Spørgsmaalet, udsætter Selskabet derfor følgende Prisopgave:

Den antike, særlig den græske Tragedies litterære og sceniske Historie efter den peloponnesiske Krigs Slutning.

Indleveringsfrist 31. Oktober 1923.

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE

MATHEMATISK PRISOPGAVE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEILLE)

I sin bekendte Afhandling: »Wesen und Ziele einer Analysis der unendlich vielen unabhängigen Variablen« (Palermo Rendiconti, Bd. 27 (1909) p. 59—74) indfører HILBERT Begrebet en »begrænset« Potensrække i uendelig mange Variable, og han berører kort Problemet om Sammenhængen mellem Begreberne en »begrænset« Potensrække og en »absolut konvergent« Potensrække, d. v. s. Problemet om, hvilke Betingelser Talfølgen $\varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots, \varepsilon_n \dots$ maa tilfredsstillende, for at man kan være sikker paa, at enhver Potensrække i uendelig mange Variable $P(x_1, x_2, \dots, x_n \dots)$, der er begrænset for $|x_n| < G_n (n = 1, 2, \dots)$, er absolut konvergent for $|x_n| < \varepsilon_n G_n (n = 1, 2, \dots)$. Ved den senere (Göttinger Nachrichten, 1913 p. 441—488) paaviste Sammenhæng mellem Potensrækker i uendelig mange Variable og Dirichletske Rækker har det nævnte Problem faaet en forøget Betydning, idet det af denne Sammenhæng fremgaar, at dets Løsning tillige vilde medføre Løsningen af et vigtigt Problem indenfor de Dirichletske Rækkers Konvergensteori. Naar der ses bort fra en mindre Undersøgelse af TOEPLITZ (Göttinger Nachrichten, 1913 p. 417—432), der kun vedrører det specielle Tilfælde, hvor det drejer sig om en kvadratisk Form i uendelig mange Variable, har Problemet imidlertid ikke hidtil været underkastet nogen almindeligere Behandling.

Videnskabernes Selskab udsætter derfor sin Guldmedaille for et Arbejde, hvori der gives væsentlige Bidrag til Løsningen af ovennævnte Problem.

Indleveringsfrist 31. Oktober 1923.

ZOOLOGISK PRISOPGAVE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEAILLE)

Der er i den senere Tid fremkommet en lang Række Undersøgelser over den kønsløse Formering, Regenerations- og Reparationsfænomener hos Oligochæterne, specielt hos Naiderne. Mindre oplyst er derimod deres kønnede Forplantning, og det er endnu kun et meget ringe Antal Naiders, som i kønsmoden Tilstand er blevet nærmere undersøgt. Endvidere er Kendskabet til de Betingelser, der fremkalder Kønsstoffernes Modning hos disse Former, yderst fragmentarisk.

Der ønskes derfor en Undersøgelse over den kønnede Formering hos et saa stort Antal Former af Naidernes Familie som muligt. Endvidere dels en paa Basis af Studium i Naturen gennemført Undersøgelse over det normale Tidspunkt for Sexualperiodernes Optræden, dels en paa Experimentalstudium i Laboratoriet grundet Undersøgelse over de Betingelser, hvoraf Sexualperioderne maatte være afhængige.

Selskabet udsætter sin Guldmedaille som Pris for ovennævnte Undersøgelse.

Besvarelsen maa være ledsaget af nødvendige Præparater og Tegninger.

Indleveringsfrist 31. Oktober 1924.

FOR DET CLASSENSKE LEGAT

(PRIS: 1200 Kr.)

Der foreligger i Litteraturen, særlig i den skandinaviske, en Række Angivelser om stærk Salpetersyredannelse i udpræget sur Jord, ikke blot i Skovjord, men ogsaa i en mineralsk Agerjord med en saa høj Brintionskoncentration (op til $PH = c. 4$), at de af Winogradsky isolerede og beskrevne Nitrifikationsbakterier sandsynligvis ikke kan foraarsage denne. Efter et nyere Arbejde (fra 1921) af Gaarder og Hagem skal de Winogradsky'ske Bakterier nemlig ikke kunne trives i Næringssubstrater, hvis Brintionkoncentration overstiger, hvad der svarer til en PH -Værdi af 6,5, og det er hidtil ikke lykkedes at fremkalde Nitrifikation ved Podning med ovennævnte sure, nitrificerende Jorder i de af Winogradsky og Omeliansky anvendte Næringsopløsninger for Salpeterbakterier.

Aarsagerne til Salpeterdannelsen i de udpræget sure Jorder, der i Intensitet ikke altid staar tilbage for den, der foregaar i neutral eller svagt alkalisk reagerende Jord, er imidlertid stadigt ukendte, og adskillige Forskere har beskæftiget sig med dels at isolere andre nitrificerende Organismer, dels at søge Forklaringen i rent kemiske Processer (Katalyser), uden at Spørgsmaalet dog hidtil har fundet en tilfredsstillende Løsning.

Der udsættes derfor af det Classenske Legat en Pris paa 1200 Kr. for

en fyldestgørende Paavisning af Aarsagen eller Aarsagerne (biologiske eller kemiske) til den Salpetersyredannelse, som foregaar i udpræget sure Jordbundsformer (med PH -Værdi under 6,5), ledsaget af en indgaaende Beskrivelse af de (Mikro-)Organismer, som maatte være Aarsagen, eller Udredning af de eventuelle kemiske

Processer, der fører til Salpeterdannelse, samt af de Betingelser, under hvilke en saadan kan finde Sted.
Indleveringsfrist 31. Oktober 1923.

FOR DET THOTTSKE LEGAT

(PRIS: 1200 Kr.)

De Svampe, som virker ødelæggende paa Træværket i Bygninger, har i Udlandet været Genstand for adskillige Undersøgelser ogsaa i nyere Tid; men vort Kendskab til dem er dog endnu meget mangelfuldt, og om adskillige Punkter er der ikke Enighed mellem Forskerne, som f. Ex. om Maaden, hvorpaa Svampene indføres i Husene, om Sporerens Spireevne, og om flere af de mikroskopiske Karakterer, som angives at kunne tjene som Skelnemærker mellem de forskellige Arter. Da disse Spørgsmaal har en betydelig økonomisk Interesse og da de paagældende Svampe ikke har været underkastet et mere indgaaende Studium her i Landet, udsætter Selskabet en Pris af 1200 Kr. for

en nærmere Undersøgelse af Hussvampens og de andre tømmer-ødelæggende Svampes Forekomst her i Landet, dels i Bygninger, dels paa Tømmerpladser og i den frie Natur, med Redegørelse for de enkelte Arters, særlig deres Myceliers, morfologiske og biologiske Forhold, belyst ved selvstændige Undersøgelser og Forsøg.

Indleveringsfrist 31. Oktober 1924.

Besvarelsene af Spørgsmaalene kan være affattede i det danske, norske, svenske, engelske, franske, latinske eller tyske Sprog. Afhandlingerne betegnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages af en forsegleet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl, og som bærer

samme Motto. Intet af Selskabets indenlandske Medlemmer kan konkurrere til nogen af de udsatte Præmier. Belønningen for den fyldestgørende Besvarelse af et af de fremsatte Spørgsmaal, for hvilket ingen anden Pris er nævnt, er Selskabets Guldmedaille af 320 Kroners Værdi.

Inden Udløbet af den for hver enkelt Opgave satte Frist indleveres Prisbesvarelserne til Selskabets Sekretariat, Vestre Boulevard 35, København B. Bedømmelsen falder i den paafølgende Februar, hvorefter Forfatterne kan faa deres Besvarelser tilbage.

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet.

Beretning for 1921.

I det forløbne Aar har Kommissionen udsendt 2 Registratorer, Underbibliotekar Richard Paulli, som arbejdede en Maaned i Statsbiblioteket i Berlin, og Underarkivar Mag. Axel Linvald, der i c. 3 Uger gennemgik Brevsamlingerne i Hofbiblioteket i Wien. Af det Materiale, Hr. Paulli registrerede, kan maaske fremhæves Politikeren Otto Focks Efterladenskab, der giver Bidrag til Hertugdømmernes Historie ved det 19. Aarhundredes Midte; af Materialet fra Wien skal nævnes Henrik Rantzaus omfattende og indholdsrige Korrespondance.

Kommissionens Sekretær har gennemgaaet Katalogerne over de Manuskripter, der gemmes i Kollegierne i Cambridge, idet Undersøgelser paa Stedet ikke formentes at ville give et Udbytte, der svarede til de dermed forbundne Udgifter; Arbejdet med Katalogerne stadfæstede tilfulde denne Antagelse.

Ligesom i tidligere Aar har norske og svenske Videnskabsmænd, der har faaet Interesse for vort Arbejde, sendt Meddelelser om Samlinger, som hidtil har været utilgænge-

lige eller af andre Grunde Kommissionen ukendte; saaledes har Professor J. Fr. Schroeter givet en Fortegnelse over Breve fra danske Korrespondenter iblandt Prof. Chrf. Hansteens Papirer i det astronomiske Observatorium i Christiania, og Bibliotekar E. W. Ljunggren har fra Universitetsbiblioteket i Lund sendt Oplysning om Sven Nilssons danske Korrespondenter. Det indsendte Materiale har Sekretæren udskrevet paa Sedler til vort Repertorium.

Regnskaberne for Aarene 1917—21 stiller sig saaledes:

1917.

Indtægt:

Overført fra 1916....	2.469 Kr. 24 Øre	
Bidrag for 1917.....	1.600 - — -	
Renter for 1917.....	103 - 98 -	
	<hr/>	4.173 Kr. 22 Øre

Udgift:

Sekretærløn.....	300 Kr. — Øre	
	<hr/>	Rest at overføre... 3.873 Kr. 22 Øre

1918.

Indtægt:

Overført fra 1917....	3.873 Kr. 22 Øre	
Bidrag for 1918.....	1.600 - — -	
Renter for 1918.....	151 - 29 -	
	<hr/>	5.624 Kr. 51 Øre

Udgift:

Honorarer.....	2.074 Kr. — Øre	
Sekretærløn.....	300 - — -	
	<hr/>	2.374 Kr. — Øre
	<hr/>	Rest at overføre... 3.250 Kr. 51 Øre

1919.

Indtægt:

Overført fra 1918....	3.250 Kr. 51 Øre	
Bidrag for 1919.....	1.600 - — -	
Renter for 1919.....	139 - 94 -	
	<hr/>	4.990 Kr. 45 Øre

Udgift:

Honorarer.....	2 287 Kr. 99 Øre	
Sekretærløn.....	300 - - -	
	<hr/>	2 587 Kr. 99 Øre

Rest at overføre... 2.402 Kr. 46 Øre

+ 1.000 Mark indsat i Privatbanken.

1920.*Indtægt:*

Overført fra 1919 ...	2.402 Kr. 46 Øre	1.000 Mark
Bidrag for 1920	1.600 - - -	
Renter for 1920	108 - 74 -	
Tilbagebet. af Honorar	50 - - -	2.900 -
	<hr/>	
	4.161 Kr. 20 Øre	3.900 Mark

Udgift:

Honorarer	1.481 Kr. 10 Øre	1.000 -
Sekretærløn	300 - - -	
	<hr/>	
	1.781 Kr. 10 Øre	1.000 Mark

Rest at overføre 2.380 Kr. 10 Øre 2.900 Mark

1921.*Indtægt:*

Overført fra 1920	2.380 Kr. 10 Øre	2.908, 35 Mark
Bidrag for 1920.	1,600 - - -	
Renter for 1920.....	105 - 6 -	20, 05 -
	<hr/>	
	4.085 Kr. 16 Øre	2.928, 40 Mark

Udgift:

Honorarer	1.921 Kr. 85 Øre	2.000, — Mark
Sekretærløn.....	300 - - -	
Provision		7, — -
	<hr/>	
	2 221 Kr. 85 Øre	2.007, — Mark

Rest at overføre 1.863 Kr. 31 Øre 921, 40 Mark

31. December 1921.

KR. ERSLEV.   H. O. LANGE.   JOH. STEENSTRUP.

II.

Carlsbergfondets Direktions Beretning for 1920—1921.

I Henhold til det i Statutterne for Carlsbergfondet § XVIII indeholdte Paalæg skal Direktionen for dette Fond herved indsende til det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab Beretning om Virksomheden i Aaret 1920—1921.

I.

Hvad for det første **Carlsberg Laboratoriet** vedrører, skal følgende meddeles:

1. Laboratoriets Personale.

I den fysiologiske Afdeling fratraadte Dr. phil. ØJVIND WINGE den 31. Marts 1921 som ordinær Assistent for at overtage Professoratet i Avlsbiologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, og fra 1. April ansattes Mag. scient. VILH. EGE som ekstraordinær Assistent.

Forøvrigt er Personalet uforandret, se Beretningen for 1919—20.

Direktør for den kemiske Afdeling, Professor, Dr. S. P. L. SØRENSEN foretog fra 5. April til 5. Juni en Studierejse til Tyskland, Frankrig og Italien; den 30. August tiltraadte Direktør for den fysiologiske Afdeling, Dr. phil. JOHNS. SCHMIDT

med S/S »Dana« den oceanografiske Expedition til Atlanterhavet, til hvilken der er tilstaaet ham Orlov i 10 Maaneder.

2. Laboratoriets Driftsudgifter

har udgjort 188.106 Kr. 44 Øre, nemlig:

1. Lønninger til Direktører og ekstraordinær Forstander . . .	34.002 Kr. 00 Ø.
2. „ „ Funktionærene	45.422 Kr. 00 Ø.
3. „ „ Betjeningen	28.815 Kr. 00 Ø.
4. Andre Udgifter vedrørende Personalet	3.999 Kr. 41 Ø.
5. Laboratoriets Bygninger, fast Inventar, Haverne	25.769 Kr. 32 Ø.
6. Biblioteket	4.055 Kr. 62 Ø.
7. Løst Inventar og Instrumenter	9.266 Kr. 50 Ø.
8. Forbrug	23.371 Kr. 49 Ø.
9. Udgivelse af »Meddelelserne«	8.130 Kr. 80 Ø.
10. Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	5.274 Kr. 30 Ø.

Af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« udkom i Aarets Løb af Bd. 14 i den danske Udgave Nr. 8—16 inkl. (ialt 11 ⁹/₁₆ Ark), i den franske Nr. 8—11 og Nr. 14—16 inkl. (ialt 9 ⁶/₁₆ Ark).

3. Lokaler og Inventarium

er i Aarets Løb ikke undergaaet nogen Forandring udover almindelig Vedligeholdelse.

4. Laboratoriets Virksomhed.

Den kemiske Afdeling (Professor Dr. S. P. L. SØRENSEN).

I det forløbne Aar har Professor SØRENSEN med Bistand af Afdelingens Assisterter fortsat de i en Aarrække drevne

Proteinstudier. En indgaaende Undersøgelse af Serumalbuminet er paabegyndt under Anvendelse af de ved Ægalbuminstudierne udarbejdede Metoder og under Benyttelse af en vidtgaaende Fraktionering af det som Serumalbumin betegnede Proteinstof.

Et af Professor SØRENSEN i Paris og i Strashbourg holdt sammenfattende Foredrag over de paa Carlsberg Laboratoriet udførte Proteinstudier er offentliggjort i »Bulletin de la Société chimique de France« 1921.

De i forrige Beretning omtalte Undersøgelser over Saltes Indflydelse paa Opløseligheden af de forskellige Grupper af Proteinoffer er i det forløbne Aar fortsatte og udvidede paa forskellig Maade. Saaledes har Fru M. SØRENSEN undersøgt Saltes Indflydelse paa Opløseligheden af en Række amfotere Stoffer, medens Hr. LINDERSTRØM-LANG har studeret det samme Forhold for en Del andre Stoffers Vedkommende. En enkelt af disse Undersøgelser (Om »Saltfejlen« ved Kinhydron-Elektroden af S. P. L. SØRENSEN, MARGRETHE SØRENSEN og K. LINDERSTRØM-LANG) er ført til Afslutning og offentliggjort paa Dansk og Fransk i »Meddelelserne«s Bind 14. Et af Professor SØRENSEN om det samme Emne i Paris holdt Foredrag er offentliggjort i »Annales de Chimie« 1921.

Hr. H. JESSEN-HANSENS i forrige Beretning omtalte Oversigt over Fremstillingen af rene Æggehvideoffer er i Aarets Løb bleven trykt i Abderhaldens »Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden«. Iøvrigt har Hr. JESSEN-HANSEN fortsat sine Undersøgelser over Anvendeligheden af Sukker som Fællesstof for Yder- og Indervædsken ved Maalinger, hvor Proportionalitetsmetoden kan benyttes, og han har ligesom i Fjor deltaget i en Række af de paa »Mellabora-

toriet« udførte Undersøgelser over forskellige Melsorters S sammensætning og Bageevne.

Hr. C. OLSEN har afsluttet Bearbejdelsen af de i tidligere Beretninger omtalte Undersøgelser over Brintionkoncentrationens Indflydelse paa Planternes Vækstforhold. Arbejdet foreligger omtrent færdigtrykt paa Dansk i »Meddelelserne«s Bind 15 og er under Titlen »Studier over Jordbundens Brintionkoncentration og dens Betydning for Vegetationen, særlig for Plantefordelingen i Naturen« antaget til Forsvar for den filosofiske Doktorgrad ved Københavns Universitet. Iøvrigt har Hr. C. OLSEN i »Journal of Ecology« 1921 offentliggjort en Afhandling med Titlen »The Ecology of *Urtica dioeca*«.

Som Gæst ved Afdelingen har Hr. Direktør R. KOEFOED med Bistand af Frk. E. KOEFOED fortsat sine Undersøgelser af de fra Palæstinarejsen hjembragte Vandprøver.

Ligeledes har Hr. Prof. Dr. J. LINDHARD og Fru M. MAAR i Aarets Løb arbejdet som Gæster ved Afdelingen. En af Prof. LINDHARD udført Undersøgelse (»Kolorimetrisk Bestemmelse af Brintionkoncentrationen i meget smaa Blodmængder ved Dialyse«) er offentliggjort paa Dansk i »Meddelelserne«s Bind 14.

Den fysiologiske Afdeling (Dr. phil. JOHS. SCHMIDT).

Arbejderne med Humle er fortsat i samme Udstrækning som i de nærmest foregaaende Aar. Dyrkningsforsøg med Ærter er paabegyndt med Henblik paa Studiet af kvantitative Karakterers Arvelighed.

De i tidligere Beretninger omtalte variationsstatistiske Undersøgelser og Arvelighedsundersøgelser med forskellige Dyr (Fisk, Høns, Svin) er fortsatte og udvidede.

I Arbejdets Udførelse har foruden Afdelingens Direktør

og Afdelingens Assisterter, indtil 1. April 1921 Dr. phil. Ø. WINGE og derefter Mag. scient. VILH. EGE, deltaget Hr. Cand. mag. A. STRUBBERG, Hr. Stud. mag. C. A. JØRGENSEN, Hr. Ingeniør, Cand. polyt. A. H. LARSEN og Frk. KIRSTINE SMITH, D. Sc.

Om de Spørgsmaal, hvormed Afdelingen beskæftiger sig, er følgende Afhandlinger offentliggjort i Laboratoriets Meddelelser Bd. 14 paa Dansk og paa Engelsk: JOHS. SCHMIDT: En sekundær Kønskarakters Arvelighedsforhold (Nr. 8), Experimentelle Undersøgelser med *Zoarces viviparus* L. (Nr. 9), Aarlige Svingninger af Race-Karaktererne hos *Zoarces viviparus* L. (Nr. 15), Den numeriske Betydning af sammenvoksede Hvirvler (Nr. 16); KIRSTINE SMITH: Statistiske Undersøgelser af Arvelighed hos *Zoarces viviparus* L. (Nr. 11) og Ø. WINGE: Om en delvis kønsbunden Nedarvning af Øjenfarven hos Mennesket (Nr. 12).

Andre Afhandlinger omhandlende Arvelighedsforhold hos Fisk, forfattede af Ø. WINGE og af KIRSTINE SMITH, er færdige til Trykning.

Den ekstraordinære Forstander under den fysiologiske Afdeling, Hr. Cand. pharm. A. KLØCKER har afsluttet de tidligere nævnte Undersøgelser over nogle Enzymers Udbredelse i Naturen, efter at en Del nye Arter var blevet undersøgte og en Del tidligere undersøgte Arter atter prøvede; endvidere blev 721 *Saccharomyces*- og *Pseudosaccharomyces*-Formers Forhold undersøgt overfor 3 ikke tidligere prøvede Sukkerarter, der ikke kunde fremskaffes under Krigen.

Desuden er udført en Del mindre Arbejder; hovedsagelig er forskellige Angivelser i Litteraturen prøvede, f. Ex. Dyrkning af Gær i Urin og i stærkt koncentrerede Sukkeropløsninger. Under Mund- og Klovesygeepidemien afgaves

en større Portion Gær til Anvendelse som Middel mod Sygdommen, men noget bestemt, positivt Resultat kom ikke ud deraf. Fra Sydafrika modtoges en Del Jordprøver, som er undersøgte for Gær- og Skimmelsvampe.

Det største og mest tidsrøvende Arbejde i det forløbne Aar har været en Revision af Samlingen, særlig af Skimmelsvampene, da det havde vist sig, at et ikke ringe Antal Arter var ifærd med at dø; af alle levende Arter blev derfor fremstillet nye Kulturer i Saccharose og tillige forsøgsvis paa Ris. I Aarets Løb er afgivet 131 Kulturer til forskellige Institutioner i Ind- og Udland, saaledes bl. a. 43 til det nyoprettede Universitet i Riga, 22 til Belgien, 19 til München, 10 til Grækenland, 16 til Amerika.

II.

Om **Fondets videnskabelige Understøttelser** (Afdeling B) var inden 1. Oktober 1920 indkommet 138 Ansøgninger; senere indkom endnu 15 Ansøgninger. Der søgtes i alt c. 678.000 Kr. Der bevilgedes et samlet Beløb af 465.949 Kr. 14 Ø., herunder ogsaa Dyrtidstillæg til de faste Bevillinger.

I 1920—21 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 399.843 Kr. 29 Ø., heri indbefattet det statutmæssige Tilskud paa 10.000 Kr. til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Resten af Beløbet fordeler sig saaledes (Bevillingens Datum er tilføjet i Parentes):

1. Fru Dr. phil. ADA ADLER til kritiske Forarbejder til en Udgave af Suidas m. m. 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (⁶/₁₂ 20).
2. Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til fortsat Udgivelse af Professor Søren Sørensens efterladte Arbej-

- der samt til Honorar for en fast Medhjælper 2.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
3. Samme, Professor, Dr. phil. & litt. OTTO JESPERSEN og Professor, Dr. phil. CHR. SARAUW til Udgivelse af Professor, Dr. phil. Vilh. Thomsens samlede Afhandlinger 2.000 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 6.000 Kr. ($\frac{13}{12}$ 16 og $\frac{16}{12}$ 19).
  4. Professor, Dr. phil. VILH. ANDERSEN til fortsat Studium af Hovedlinier i den danske Litteraturs Historie 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
  5. Inspektør ved det nationalhistoriske Museum, Mag. art. OTTO ANDRUP til fortsatte Arkivstudier vedrørende dansk Kunsts og Kunstindustris Historie 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
  6. Samme, Museumsinspektør, Dr. phil. PETER HERTZ og fhv. Adjunkt FR. WEILBACH til Forarbejder til en ny Udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon 2.400 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 10.400 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17, $\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
  7. Fru Mag. art. NINA BANG, f. ELLINGER, til Trykning af Varetabeller paa Grundlag af Øresundstoldregnskaberne for 1562—1660 8.833 Kr. 31 Øre. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 29.500 Kr. ($\frac{25}{2}$ 03, $\frac{3}{1}$ 13 og $\frac{16}{12}$ 19).
  8. Lektor, Dr. phil. LOUIS BOBÉ til fortsatte litteratur- og kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
  9. Professor, Dr. phil. NIELS BØHR til lønnet Medhjælp ved Udførelsen af Beregninger vedrørende hans Teori for Atomernes Bygning 12.500 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
  10. Samme til Anskaffelse og Opstilling af en Gitterspek-

- trograf til Undersøgelse af Spektralliniens Struktur og Opspaltning 8.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 28.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 19).
11. Professor, Dr. phil. GEORG BRANDES til Illustrationer til et Værk om Michelangelo 10.000 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).
  12. Docent, Dr. phil. HANS BRIX til fortsatte videnskabelige Studier 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6}/_{12}$ 20).
  13. Docent, Dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til Dækning af Udgifter ved runologiske Rejser 509 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).
  14. Professor, Dr. phil. J. N. BRØNSTED til en Undersøgelse angaaende Adskillelsen af Grundstoffernes Isotoper 800 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).
  15. Bibliotekar, Dr. phil. F. BØRGESEN til Trykning af det afsluttende Hefte af hans Værk om Havalgerne ved Kysten af de tidligere dansk-vestindiske Øer 4.000 Kr. ($^{29}/_{3}$ og $^{6}/_{12}$ 20).
  16. Samme til Dækning af Udgifter ved Indsamling og Hjemsendelse af botaniske Samlinger under en Rejse til de kanariske Øer i Vinteren 1920—21 3000 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).
  17. Museumsinspektør, Mag. scient. CARL CHRISTENSEN til et Værk om den danske Botaniks Historie 3.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 9.000 Kr. ($^{16}/_{12}$ 19).
  18. Arkivsekretær, Cand. mag. CARL S. CHRISTIANSEN til Trykning af 2. Del af »Bidrag til dansk Statshusholdnings Historie under de to første Enevoldskonger« 6.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 12.000 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).
  19. Frk. Dr. med. JOHANNE CHRISTIANSEN til et Mikroskop og en Thermostat 2.000 Kr. ($^{6}/_{12}$ 20).

20. DANSK FOLKEMINDESAMLING til Renskrivning af Provst Jónas Jónassons Samlinger af islandske Folkeminder (Tillæg til Bevilling $2\frac{1}{12}$ 14) 400 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
21. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til Dækning af Merudgift ved Udgivelsen af Hans Mogensens Oversættelse af Philippe de Commines' Memoirer 1.134 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.384 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19).
22. Samme til Udgivelse af Johannes Ewalds samlede Skrifter 499 Kr. 91 Øre. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 6.554 Kr. ($\frac{19}{12}$ 17).
23. Samme til Udgivelse af 1) Danske Folkebøger, 2) H. Weigeres Oversættelse af »Reineke Fuchs«, 3) Falsters »Amoenitates« i Oversættelse, 4) Ældste danske Grammatikere 616 Kr. Ottende Bidrag af en Bevilling paa 56.000 Kr. ($\frac{18}{12}$ 13).
24. Samme til Dækning af Merudgift ved Udgivelsen af Falsters »Amoenitates« i Oversættelse 5.250 Kr. 09 Øre ($\frac{6}{12}$ 20).
25. Samme til Udgivelse af Danmarks gamle Landskabslove, 1.—2. Bind, 11.500 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 46.268 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
26. Samme til Udgivelse af Verner Dahlerups Ordbog over det danske Sprog 12.000 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 123.000 Kr. ($\frac{6}{9}$ 15).
27. Samme til samme Formaal 26.475 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
28. Fru EMILIE DEMANT HATT til fortsat Bearbejdelse af etnografisk og folkloristisk Materiale, indsamlet i Lapland 600 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
29. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. HJ. DITLEVSEN til fortsatte Arbejder over

- Annelider og Nematoder 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
30. Professor, Dr. phil. A. B. DRACHMANN, Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG og Overbibliotekar, Dr. phil. H. O. LANGE til filologisk Hjælp ved fortsat Udgivelse af Søren Kierkegaards Papirer (ved Underarkivar P. A. Heiberg og Professor, Dr. phil. V. Kuhr) 1.600 Kr. ($\frac{21}{12}$ 14).
31. Dr. phil. J. L. E. DREYER som årlig Lønning efter Statuternes § IX c 4.000 Kr. ($\frac{11}{5}$ 16) samt Dyrtidstillæg 4.000 Kr.
32. Samme til Udgivelse af Tycho Brahes Originalobservationer af Fiksstjerner og Planeter 108 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 14.000 Kr. ($\frac{20}{1}$ 08).
33. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRON-MÜLLER til Udarbejdelse af et fuldstændigt dansk-norsk Forfatterleksikon 1.600 Kr. ($\frac{18}{12}$ 13).
34. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Mag. art. HANS ELLEKILDE til fortsatte folkloristiske Studier 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 19).
35. Samme til Udgivelse af Axel Olriks efterladte Manuskript »Nogle Grundsætninger for Sagnforskning« 1.200 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19).
36. Professor, Dr. med. V. ELLERMANN til fortsatte Undersøgelser over Leukæmi, specielt Hønseleukose 1.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
37. Bibliotekar, Cand. mag. BALDER ERICHSEN og Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Trykning af »Dansk historisk Bibliografi« 5.985 Kr. 98 Øre. Tiende Bidrag af samlede Bevillinger paa 22.561 Kr. 26 Øre ($\frac{6}{1}$ 09, $\frac{8}{12}$ 17, $\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{25}{4}$ 21).

38. De samme til Forberedelse af Registret til samme Værk 600 Kr. (⁶/₁₂ 20).
39. Kommunelærer P. ESBEN-PETERSEN til fortsat Studium af danske Neuroptera 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 19).
40. Professor, Dr. phil. KNUD FABRICIUS til Trykning af et Skrift om Kongelovens Oprindelse og Stilling i Forhold til Samtidens naturretlige Værker 4.746 Kr. 83 Øre (¹⁵/₁₂ 15, ⁸/₁₂ 17 og ⁶/₁₂ 20).
41. Professor, Dr. med. JOHS. FIBIGER til fortsatte Studier over den ved Spiroptera neoplastica eksperimentelt fremkaldte Kræft 750 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.500 Kr. (¹⁶/₁₂ 18).
42. Professor, Dr. phil. AAGE FRIIS til Afskrivning af Breve og Aktstykker vedrørende Danmarks politiske Historie 1864—c. 1880 800 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.600 Kr. (¹⁶/₁₂ 19).
43. Samme til Trykning af 2. Bind af »Bernstorfferne og Danmark« (Tillæg til Bevilling ¹⁶/₁₂ 18) 1.500 Kr. (⁶/₁₂ 20).
44. Adjunkt, Dr. phil. OLAF GALLØE til et større Arbejde over de danske Likeners Biologi 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (⁶/₁₂ 20).
45. Professor emer., Dr. phil. M. CL. GERTZ til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (⁶/₁₂ 20).
46. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. EMIL GIGAS til Assistance under hans Studier og videnskabelige Forfattervirksomhed 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁶/₁₂ 19).
47. Forfatter THORKILD GRAVLUND til fortsatte folkepsykologiske Undersøgelser i Danmark 1.000 Kr. (⁶/₁₂ 20).

48. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN til Undersøgelser vedrørende middelalderlig nordisk Folkemusik og Folkevisedigtning 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 19).
49. Dr. phil. H. J. HANSEN til fortsat zoologisk Virksomhed 2.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
50. Inspektør ved den polytekniske Lærestanstalt, Cand. polyt. M. C. HARDING til Afslutning af Værket om H. C. Ørsteds Brevveksling med lærde Mænd 7.069 Kr. 44 Øre. Andet og sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa 7.904 Kr. 44 Øre ($^{3/1}$ 13, $^{15/12}$ 15, $^{16/12}$ 19 og $^{6/12}$ 20).
51. Docent, Dr. techn. JULIUS HARTMANN til fortsatte videnskabelige Studier 800 Kr. ($^{6/12}$ 20).
52. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. GUDMUND HATT til fortsatte etnografiske og geografiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
53. Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG til videnskabelige Studier 2.000 Kr. ($^{4/11}$ 13).
54. Museumsinspektør V. HINTZE til Paabegyndelse af Udgivelsen af et geologisk Arbejde over Møens Klint og tilgrænsende Dele af Høje Møen 4.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. ($^{9/12}$ 20).
55. Rektor, Dr. phil. KARL HUDE til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
56. INTERNATIONALT KATALOG ved en Komité 5.550 Kr. ($^{21/12}$ 10 og $^{5/4}$ 21).
57. Dr. phil. JAKOB JAKOBSEN (†) til Udgivelse af hans Ordbog over det norrøne Sprog paa Shetlandsøerne (ved Professor, Dr. phil. Finnur Jónsson) 2.298 Kr. 42 Øre. Sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa

- 15.379 Kr. 89 Øre ($^{11/1}$ 05, $^{7/6}$ 11, $^{3/1}$ 13, $^{23/4}$ 17 og $^{24/2}$ 21).
58. Dr. phil. C. A. E. JESSEN (†) til fortsatte leksikalske Studier 600 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr. ($^{6/12}$ 20).
59. Dr. phil. A. C. JOHANSEN til fortsatte biologiske og zoogeografiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
60. Samme til en Studierejse til Holland 1.000 Kr. ($^{16/12}$ 18).
61. Professor, Dr. phil. FINNUR JÓNSSON til Udarbejdelse af en ny Udgave af hans oldnorsk-islandske Litteraturhistorie 1.500 Kr. Andet Bidrag af en femaarig Bevilling ($^{16/12}$ 19).
62. Professor, Dr. phil. C. JUEL til matematiske Arbejder 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
63. Underbibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til historiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
64. Postmester C. KLITGAARD til Arkivundersøgelser vedrørende vendsysselske Købstadforhold i Tiden før Aar 1800 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
65. Forstander ved Carlsberg Laboratorium, Cand. pharm. A. KLØCKER til Anskaffelse af Litteratur til Bestemmelse af Syrphider 200 Kr. ($^{6/12}$ 20).
66. Cand. mag. GUNNAR KNUDSEN til Studier over Sproget i danske middelalderlige Haandskrifter 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
67. Cand. mag. JOHS. KNUDSEN til fortsatte kartografiske og nautiske Studier 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6/12}$ 20).
68. Professor, Dr. phil. MARTIN KNUDSEN til fortsatte fy-

- siske Undersøgelser 4.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
69. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. P. L. KRAMP til Afslutning af Bearbejdelsen af de paa Dr. Johs. Schmidts Middelhavsekspeditioner indsamlede Meduser 1.600 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
70. Læge C. KREBS til Anskaffelse af Instrumenter til en Ekspedition til Mongoliet 650 Kr. ($\frac{3}{8}$ 21).
71. Højskolelærer, Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN til fortsatte Studier af nordiske Sprog og deres Folkemaal 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
72. Professor, Dr. phil. AUGUST KROGH til eksperimentalfysiologiske Undersøgelser 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
73. Fru Dr. med. MARIE KROGH til fortsat videnskabeligt Arbejde 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
74. Lærer J. P. KRYGER til Ekskursioner til Indsamling af Insekter 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
75. Cand. phil. HENRIK LARSEN til fortsat Studium af Christian V's Matrikel 1.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
76. Arkivar L. LAURSEN til Trykning af »Danmark-Norges Traktater 1523—1750«, 5te Bind 8.566 Kr. 83 Øre. Fjerde og sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa 14.120 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17 og $\frac{6}{12}$ 20).
77. Professor, Dr. med. J. LINDHARD til Undersøgelser over Muskelarbejdets Fysiologi 2.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
78. Inspektør for Nordgrønland, Cand. jur. HARALD LINDOW til en Studierejse til Labrador 7.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 8.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).

79. Adjunkt, Dr. phil. VILH. LORENZEN til fortsat Studium af dansk Klosterarkitektur 1.800 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
80. Samme til Udgivelse af 3. Bind af »De danske Klosters Bygningshistorie« (Dominikanerklostrene) 4.950 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15, $\frac{13}{12}$ 16 og $\frac{16}{12}$ 19).
81. Museumsinspektør, Mag. scient. WILLIAM LUNDBECK til fortsat Studium af danske Diptera 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
82. Underbibliotekar, Mag. scient. C. E. LUPLAU JANSSEN til fortsat Udførelse af astronomiske Arbejder paa Urania-Observatoriet 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
83. Samme til en Fotometerkile fra Zeiss og et Okularspektroskop fra Merz 175 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
84. Bibliotekar, Cand. mag. VICTOR MADSEN til Fuldendelse af et Katalog over Karen Brahes Bibliotek i Odense 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 19).
85. Underinspektør ved Nationalmuseet, Mag. art. HUGO MATTHIESSEN til Afslutning af et Skrift om Købstadtorvets Topografi og Kulturhistorie 500 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
86. Komitéen til Reproduktion af Miniaturer fra den danske Middelalder (før Aar 1200) i danske Samlinger 2.000 Kr. Ottende og sidste Bidrag af en Bevilling paa 20.000 Kr. ($\frac{6}{1}$ 09).
87. Underinspektør ved Ny Carlsberg Glyptotek, Frk. MARIA MOGENSEN til Anskaffelse af Studiemateriale 1.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
88. Fhv. Overlærer ved Viborg Katedralskole H. CHR. C. MORTENSEN (†) til Udgivelse af en Afhandling om mærkede Storke samt til fortsatte Forsøg med Ringmærkning af Fugle 1.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
89. Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MORTENSEN til fort-

- sat zoologisk Arbejde 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
90. Samme til Illustrationer til Afhandlinger, byggede paa det paa hans Stillehavs-Ekspedition indsamlede Materiale 785 Kr. 40 Øre. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.500 Kr. ($\frac{6}{5}$ og $\frac{8}{12}$ 17).
91. Samme til Trykning af et Arbejde over Udvikling og Larveformer hos Echinodermerne 9.000 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 13.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
92. Fhv. Museumsdirektør, Dr. phil. SOPHUS MÜLLER til Udgivelse af et Værk »Broncealderens Kunst« 8.700 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20, $\frac{10}{1}$ og $\frac{22}{8}$ 21).
93. Assistent ved den polytekniske Lærestalts kemiske Laboratorium A, Cand. polyt. MAX MØLLER til Apparater til Ledningsevne- og Potentialmaalinger 1.175 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
94. Skuespiller ROBERT NEHENDAM til fortsat Udarbejdelse af det kgl. Teaters Historie fra 1874 til vore Dage 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
95. Underbibliotekar, Dr. phil. DITLEF NIELSEN til Udgivelse af 1. Del af et Arbejde »Der dreieinige Gott in religionshistorischer Beleuchtung« 3.000 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.469 Kr. 04 Øre ($\frac{8}{1}$ 14 og $\frac{6}{12}$ 20).
96. Underbibliotekar LAURITZ NIELSEN til Forarbejder til et Værk om Danmarks Bibliografi og den danske Bogtrykkerkunst 1551—1600 1.600 Kr. Tredie Bidrag af en femaarig Bevilling ($\frac{16}{12}$ 18 og $\frac{16}{12}$ 19).
97. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til fortsatte Undersøgelser over Rækkeudviklinger og specielle analytiske

- Funktioner 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
98. Samme til Udgivelse af »Traité élémentaire des Nombres de Bernouilli« 6.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18 og $\frac{6}{12}$ 20).
99. Cand. math. KNUD AAGE NISSEN til Arbejdet paa en Serieopløsning af Krypton- og Xenonspektrene 1.000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
100. Underarkivar, Dr. phil. WILLIAM NORVIN til fortsatte Studier over den græske Psykologis og Erkendelsesteoris Historie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
101. Professor, Dr. phil. KR. NYROP til en Rejse til Paris og Strasbourg i Foraaret 1921 3.000 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18 og $\frac{6}{12}$ 20).
102. Underarkivar, Dr. phil. EILER NYSTRØM til fortsatte kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
103. Professor, Dr. phil. N. E. NØRLUND til Studier over Differensregning 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
104. Fhv. Adjunkt F. ØHRT til Udgivelse af et Tillægsbind til »Danmarks Trylleformler«, 1. Del 2.400 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
105. Professor O. OLUFSEN til Udgivelse af Professor, Dr. phil. Ove Paulsens Afhandling »Studier over Vegetationen i Pamir« som sidste Del af de videnskabelige Resultater fra Ekspeditionen 1898—99 3.433 Kr. 31 Øre. Tredie og sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.133 Kr. 31 Øre ($\frac{16}{12}$ 18, $\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
106. Samme til Deltagelse i et Møde i »La Société de Géographie« i Paris 1.000 Kr. ($\frac{25}{4}$ 21).
107. Førsteprest i Jakobshavn HOTHER ØSTERMANN til

- Studier (under et Ophold i Danmark) over Grønlands, specielt Missionens Historie 1.600 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
108. Overlærer i Helsingør LAURITS PEDERSEN til Forarbejder til en Helsingørs Historie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
109. Bibliotekar, Cand. mag. CARL S. PETERSEN til Udgivelse af Ludvig Holbergs samlede Skrifter 6.257 Kr. 50 Øre. Tiende Bidrag af en Bevilling paa 92.540 Kr. ($\frac{21}{2}$ 10).
110. Lærer SEVERIN PETERSEN til fortsatte Studier over danske Agaricaceer 150 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 300 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
111. Mag. scient. MORTEN P. PORSILD til Anskaffelse af fotografiske Instrumenter 400 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 800 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17).
112. Museumsinspektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til fortsatte Studier over antik Portrætkunst 1.800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
113. RHODOSEKSPEDITIONEN til Bearbejdelse af dens Materiale 10.936 Kr.
114. Kaptajn K. C. ROCKSTROH til Udarbejdelse af 3. Bind af »Den nationale Hærs Historie i det 17. og 18. Aarhundrede« 600 Kr. Femte Bidrag af en femaarig Bevilling ($\frac{13}{12}$ 16).
115. Underbibliotekar, Mag. art. CARL ROOS til fortsatte Studier over den holbergske Komadies Historie i Tyskland 800 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
116. Direktør for Carlsberg Laboratorium, Dr. phil. JOHS. SCHMIDT til Udgivelse af 6. Hefte af »Report on the Danish Oceanographical Expeditions to the Mediterranean and Adjacent Seas 1908—10« 5.000 Kr. Første

- Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.262 Kr. 40 Øre ($\frac{16}{12}$ 19 og $\frac{6}{12}$ 20).
117. Professor, Dr. phil. VALDEMAR SCHMIDT til Udgivelse af et Værk om ægyptiske Sarkofager 500 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
118. SELSKABET TIL UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til Forberedelse af Udgivelsen af en Fortsættelse for Tiden 1451—1513 af »Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis« ved Dr. phil. William Christensen 2.500 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 17.500 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
119. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Cand. mag. K. STEPHENSEN til fortsat Bearbejdelse af Krebsdyrmaterialet fra Dr. Johs. Schmidts Togter 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
120. Assistenten ved Kommissionen for Havundersøgelser, Mag. scient. Å. VEDEL TÅNING og Mag. scient. P. JESPERSEN til Bearbejdelse af Materiale fra Dr. Johs. Schmidts Togter 1000 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
121. Docent, Cand. mag. WILLIAM THALBITZER til fortsat Udarbejdelse af hans Værk om Østgrønlandernes (Ammassalikernes) Sprog og Kultur 1.770 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.320 Kr. ($\frac{8}{12}$ 17, $\frac{16}{12}$ 18 og $\frac{16}{12}$ 19).
122. Samme til Afslutning af samme Værk 2.624 Kr. 94 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.500 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
123. Samme til en engelsk Oversættelse af samme Værk 321 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.300 Kr. ($\frac{20}{5}$ 15, $\frac{24}{5}$ 19, $\frac{10}{6}$ og $\frac{6}{12}$ 20).
124. Samme til Illustrationer til samme Værk 468 Kr. 96 Øre. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 900 Kr. ($\frac{10}{6}$ og $\frac{6}{12}$ 20).

125. Frøken Cand. mag. MARGRETHE THIELE til systematisk Indsamling af Materiale til en dansk-fransk og en fransk-dansk Ordbog 1.600 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
126. Professor emer., Dr. phil. VILH. THOMSEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr. ($\frac{30}{6}$ 13) samt Dyrtidstillæg 6.000 Kr.
127. Samme, Professor, Dr. phil. & theol. FR. BUHL og Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til Konservering og Katalogisering af gammel-iranske Haandskrifter i Universitetsbiblioteket 500 Kr. Syvende Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr. ($\frac{20}{12}$ 11).
128. Professor, Dr. phil. TH. THORODDSEN (†) til fortsat videnskabelig Virksomhed 3.200 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
129. Mag. art. P. K. THORSEN (†) til fortsat Udarbejdelse af en Ordbog over det danske Sprog i Middelalderen (indtil Aar 1600) 800 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 2.800 Kr. ($\frac{16}{12}$ 18).
130. Underbibliotekar, Dr. phil. POUL TUXEN til fortsatte indologiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
131. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til Udgivelse af 4. Bind af Axel Ollriks Udgave af de danske Ridderviser (ved Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN) 6.003 Kr. 37 Øre. Fjortende Bidrag af samlede Bevillinger paa 33.050 Kr. ($\frac{24}{10}$ 94 og $\frac{16}{12}$ 19).
132. Professor, Dr. phil. M. VAHL til fortsatte plantegeografiske Arbejder 800 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
133. Samme til Udarbejdelse af en Haandbog i Geografi (sammen med Dr. phil. G. HATT) 900 Kr. Fjerde og sidste Bidrag af en Bevilling paa 3.600 Kr. ($\frac{19}{12}$ 17).
134. Samme til en Rejse til Madeira i Vinteren 1920—21 5.000 Kr. ($\frac{21}{5}$ 20).

135. Landsarkivar G. L. WAD til Udgivelsen af »Fyenske Samlinger og Studier«, 3. Bd., 1.500 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
136. Docent, Mag. art. VILH. WANSCHER til fortsat Studium af Kunstens Historie 1.600 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
137. Dr. phil. C. WESEBERG-LUND til Ferskvandsundersøgelser vedrørende Arvelighedsspørgmaalet, samt til Studier over de danske Aaers Fauna 2.700 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
138. Samme til fortsatte zoologiske Arbejder 2.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).
139. Stiftsskriver, Cand. jur. C. W. WESTRUP til Boganskaffelser til Fremme af hans retshistoriske Studier 500 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
140. Professor, Dr. phil. ØJVIND WINGE til cytologiske Arbejder og Arvelighedsundersøgelser 1.200 Kr. ($\frac{6}{12}$ 20).
141. Professor, Dr. phil. CHR. WINTHER til Instrumenter til Fremstilling og nøjagtig Maaling af monokromatisk Straaling (Tillæg til Bevilling $\frac{16}{12}$ 18) 3.550 Kr. ($\frac{6}{9}$ 20).
142. Underbibliotekar, Dr. phil. KURT WULFF til sprogvidenskabelige Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{6}{12}$ 20).

Desuden er der af Fondets Midler (udenfor Afdeling B) bevilget en Videnskabsmand en Rekreationshjælp af 1.200 Kr. og Enken efter en af Fondets Stipendiater en Hjælp af 800 Kr.

III.

I Overensstemmelse med hvad der er fastsat ved Statutterne for Carlsbergfondet § XXII, lader Direktionen fremdeles medfølge den Beretning, den har modtaget fra Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg,

og som er Genpart af den Beretning, det paahviler denne Bestyrelse aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Fremgang.

Allerunderdanigst Indberetning
fra
Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum
paa Frederiksborg.

I Aaret 1. Oktober 1920 til 30. September 1921 har det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger paa følgende Maade:

A. Ved Køb:

1. Kong Christian den IV. Malet paa Træ af Abraham Wuchters 1638.
2. Dronning Kristina af Sverige. Malet af David von Beck.
3. Prins Jørgen af Danmark. Malet som engelsk Generalissimus.
4. Dronning Anna af England, foregaaendes Gemalinde. Malet i Kroningsdragt.
5. Kong Christian VI. Malet af Johan Salomon du Wahl.
6. Arveprins Frederik af Danmark, Kong Frederik V.s Søn. Malet som Barn.
7. Dronning Caroline Mathilde, f. Prinsesse af England, Kong Christian VII.s Gemalinde. Pastel, malet af Fr. Cotes 1766.
- 8—10. 3 samhørende Malerier, forestillende Episoder fra de sønderjydske Landsdeles Genforening med Danmark 1920, nemlig:
Kongens Ridt over Grænsen,
Festen paa Dybbøl
og Besøg i Tønder Amt.
Malet af Hans Nik. Hansen 1920—21.

11. Sophie Brahe Steensdatter, Rigens Marsk Hr. Jørgen Lunges Hustru. Malet 1602.
12. En Datter af Kong Christian IV. Maleri fra Tiden omkring 1645.
13. Christen Albretsen Skeel, Rigens Raad, Danmarks Befuldmægtigede ved Roskilde-Freden. Samtidigt Maleri.
14. Gregers Krabbe, Rigens Raad og Statholder i Norge. Formentlig malet af Abraham Wuchters.
15. Otto Skeel til Vallø, Geheimeraad. Samtidigt Maleri.
16. Foregaaendes Hustru, Kirsten Bille Hansdatter. Samtidigt Maleri.
17. Otto Krabbe, Stiftbefalingsmand, Geheimeraad. Malet af Heinr. Krock.
18. Mogens Skeel, Gesandt, Stiftamtmand, Forfatter af »Grevens og Friherrens Komædie«. Samtidigt Maleri.
19. Christen Ottesen Skeel til Vallø, Vicestiftbefalingsmand. Samtidigt Maleri.
20. Carl Adolph von Plessen, Overkammerherre, Geheimeraad i Konseillet. Formentlig malet af Manyocki.
21. Otto Christian Skeel, Kammerjunker. Malet af Nic. de Largillière 1725.
22. Frederik Christian Rosenkrantz, Statsminister. Malet af Hans Arbien.
23. Samme. Malet af Jens Juel 1769.
24. Foregaaendes Hustru, Dorte Reedtz Tønnesdatter. Samtidigt Maleri.
25. Lucie von Thienen, Overstaldmester, Greve Jørgen Scheels første Gemalinde. Malet af Balth. Denner 1740.
26. Sophie Hedevig von Raben, Overhofmarskal, Grev Adam Gottlob Moltke til Bregentveds anden Gemalinde. Malet af Carl Gustaf Pilo 1760.

27. Greve Christen Scheel, Danmarks Gesandt i Rusland. Samtidig Maleri efter en Pastel af G. Lundberg.
28. Greve Andreas Peter Bernstorff, Statsminister. Ungdomsbillede af Jens Juel.
29. Christoph Ernst Frederik Weyse, Komponist. Samtidig Kopi efter Maleri af C. A. Jensen.
30. Frederik Reinhold Friis, Kunsthistoriker. Gibsbuste af Jørgen Larsen 1883.
31. Theodor Esbern Philipsen, Dyremaler. Kultegning af A. Lofthus 1917.
32. Karl Madsen, Museumsdirektør, Kunsthistoriker. Malet af A. Lofthus 1913.

Endvidere har Museet paa en paa dets Initiativ afholdt Skitsekonkurrence til en Fremstilling af Genforeningen erhvervet tvende af Dommerkomitéen — Professorerne Joak. Skovgaard og Axel Jørgensen samt Medlemmerne af Museets Bestyrelse — præmierede Udkast:

33—34, udførte af Stefan Viggo Pedersen og Johs. Kragh.

B. Som Gave.

35. Tegning til en Mindestøtte i Anledning af Arveprins Ferdinands Fødselsdag. Udført af H. Rustad 1792. Skænket af Konsul, Grosserer I. F. Erichsen.
36. Adam Gottlob Oehlenschläger. Malet af Grøger 1815. Gave fra Generalkonsul Johan Hansen.
37. Kristian Andreas Leopold Mantzius, kgl. Skuespiller. Malet af Carl Bloch 1852. Skænket af kgl. Skuespiller, Dr. phil. Karl Mantzius og Hustru.
38. Paul Verrier, Professor i de nordiske Sprog ved Sorbonne. Malet af Johs. Wilhjelm. Skænket af Kunstneren.

Desuden har Museet fra en Komité modtaget adskillige Minder om Leonore Christine Ulfeld, nemlig: hendes Sendebrev til Børnene, en af hende indsendt Ansøgning om Børnenes Arveret med paategnet kongelig Resolution, det af hende udførte Alterklæde til Maribo Kirke, samt nogle af hendes Breve.

C. Ved Bytte.

39. Peder Rørdam, Sognepræst. Malet af C. C. Constantin Hansen.

D. Som Deposita.

40. Henrik Stampe, Statsminister, Retslærd. Malet af Jens Juel.
41. Ophelia Pingel, f. Drewsen, Rahbeks Plejedatter. Pastel af C. W. Wiehe 1829.
42. Knud Lyne Rahbek. Tegning af C. C. Dahl.
43. Kamma Rahbeks Silhouet.

Endvidere forskellige Genstande og Smaating fra Rahbeks Hjem paa Bakkehuset.

Museet har foruden ovennævnte Kunstværker i Løbet af Aaret erhvervet forskellige Genstande og Møbler af personalthistorisk Interesse, hvoriblandt særlig skal fremhæves:

1 forgyldt astronomisk Ur, som viser Time, Dag, Jordens Stilling til Solen og Maanens Stilling til Jord og Sol; det er udført 1652 til Fyrstbiskop af Lybæk, Hertug Johan af Holsten-Gottorp.

Ligeledes har Museet som Gave fra Kunstmaler A. Jarl, Strødam, modtaget nogle Guldmedailler med Tietgens Billede.

Den Samling Modeller af gamle Slotte og Herregaarde, som Museet har ladet Kunstmaler Johs. Klein udføre, er i Aar forøget med en Model af Hesselager.

Museets Samling af danske Portrætstik er blevet betydelig forøget, og dens Registrering er nu hovedsagelig tilendebragt. En Omordning og Registrering af de historiske Blade er paabegyndt.

Samlingen af tegnede Portrætter er delvis omkartoneret, og Samlingens Registrering er fortsat. Fotografisamlingen er forøget i ret betydelig Grad.

Gobelinvæveriet til Riddersalen er i det forløbne Aar planmæssigt fortsat, og det andet af de 4 store Figurgobeliner til Salens Endefelter er fuldendt.

Museet har i det forløbne Aar været besøgt af 73.340 Personer.

København, den 8. December 1921.

F. BROCKENHUUS-SCHACK. M. MACKEPRANG. KR. ERSLEV.

O. ANDRUP.

IV.

Oversigt over Indtægt, Udgift og Status for Afdelingerne A, B og C.

Indtægt.

Afdeling A (Laboratoriet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	130.000 Kr.	»	Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1919—20	3.486	-	55 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationssmasse) i 1920—21	36.572	-	76 -
Afgift af Telefonstativ.....	30	-	» -
Salg af »Meddelelser« i 1920—21	434	-	22 -
	Samlet Indtægt...	170.523 Kr.	53 Ø.
Herfra Underskud 1. Oktober 1920	6.021	-	50 -
	I alt...	164.502 Kr.	03 Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	340.000 Kr.	» Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1919—20	9.769	- 61 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1920—21	36.000	- » -
Samlet Indtægt....	385.769 Kr.	61 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1920.....	13.279	- 97 -
I alt...	399.049 Kr.	58 Ø.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	130.000 Kr.	» Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1919—20	3.531	- 81 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1920—21	19.417	- 50 -
Rente af egen Kassebeholdning	1.176	- 97 -
Indtægter af Billetsalg og Forevisning	48.286	- 80 -
Forskellige Indtægter	7.278	- 75 -
Samlet Indtægt...	209.691 Kr.	83 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1920.....	71.149	- 50 -
I alt...	280.841 Kr.	33 Ø.

Udgift.

Afdeling A.

Laboratoriets Driftsudgifter (foran S. 85).....	188.106 Kr.	44 Ø.
hvorefter der 30. September 1921 er et Underskud af	23.604	- 41 -
	164.502 Kr.	03 Ø.

Afdeling B.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder ¹	389.843 Kr.	29 Ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab	10.000	- » -
Samlet Udgift...	399.843 Kr.	29 Ø.
hvorefter der 30. September 1921 er et Underskud af	793	- 71 -
	399.049 Kr.	58 Ø.

¹ Af de givne Bevillinger (af hvilke er bortfaldet Kr. 10.011,34) henstod ved Aarets Udgang som endnu ikke udbetalt Kr. 476.570,04. Størstedelen af dette Beløb var dog heller ikke forfaldet til Udbetaling endnu.

Afdeling C.

Administration	32.305	Kr. 02	Ø
Museets Drift	63.477	- 99	-
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse	70.443	- 06	-
Gobelinsvævningen	64.995	- 51	-
Litterær Virksomhed	142	- »	-
Forskellige Udgifter	11.942	- 98	-
	Samlet Udgift . . .	243.306	Kr. 56 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1921 udgør	37.534	- 77	-
		280.841	Kr. 33 Ø.

Status.

Afdeling A ejede

$\frac{1}{10}$ 1920: 806.706 Kr. 29 Ø. $\frac{1}{10}$ 1921: 789.123 Kr. 38 Ø.

Afdeling B ejede

$\frac{1}{10}$ 1920: 813.279 Kr. 97 Ø. $\frac{1}{10}$ 1921: 799.206 Kr. 29 Ø.

Afdeling C ejede

$\frac{1}{10}$ 1920: 502.649 Kr. 50 Ø. $\frac{1}{10}$ 1921: 469.034 Kr. 77 Ø.

V.

For Ny Carlsbergfondets Midler er der i 1920—21 indkøbt følgende Kunstværker, der alle er skænkede til Ny Carlsberg Glyptotek:

Ægyptisk Skulptur:

- Æ. I. Nr. 1545—46. To Kattehoveder af Bronze. 26. Dynasti.
 » » » 1547. Siddende Mandsstatuette, maaske Amenhotep III.s Visir Kha-em-hat. Kalksten. 18. Dynasti.
 » » » 1548. Statuette, forestillende en knælende Konge, maaske Mer-en-ptah. Kalksten. 19. Dynasti.
 » » » 1549. Stele med den Døde i sin Naosdør. Kalksten. 4.—5. Dynasti.
 » » » 1550—51. To Offerborde. Kalksten. 4.—5. Dynasti.
 » » » 1552—53. To Steler. Kalksten. 19. Dynasti.
 » » » 1554. Offerbord. Kalksten. 19. Dynasti.

Æ. I. Nr. 1555. Naos for kgl. Skriver Amen-em-heb. Kalksten. 19. Dynasti.

» » » 1556—57. Mumificerede Fugle: Ibis og Høg. 22.—24. Dynasti.

Fra Fondets Subskription paa Flinders Petries Udgravninger hidrører:

Æ. I. Nr. 1539—44. Steler og Brudstykker af Vægge. Kalksten. 12. Dynasti.

» » » 1558. Pille med Indskrifter. Kalksten.

» » » 1559. Sminkeske. Kvinde i Papyruskrat. Træ med Indlægning. 18. Dynasti.

» » » 1560. Staaende nøgen Mand med Stav i Haand. Statuette. Træ. 9. Dynasti. Fra Sedment.

» » » 1561. Staaende Mand. Statuette. Træ. 9. Dynasti. Fra Sedment.

» » » 1562—68. Smykker, Værktøj, Sandaler osv. fra et Gravfund i Sedment. 9. Dynasti.

» » » 1569—70. To Baade med Sejl og med Roere. Træ. 9. Dynasti. Fra Sedment.

» » » 1571—72. Køkkenscene og Kornmagasin. Grupper. Træ. 9. Dynasti. Fra Sedment.

» » » 1573—80. Vaser fra en Grav i Sedment. 9. Dynasti.

» » » 1581. Kiste af Træ. Fra Sedment. 1.—2. Dynasti.

» » » 1582—84. Vase, Nakkestøtte og Bord fra denne Kistes Indre.

» » » 1585—86. Indre og ydre malede Trækister. 9. Dynasti. Fra Sedment.

Fra Fondets Subskription paa Professor Peets Udgravninger i Tell-el-Amarna 1920:

Æ. I. Nr. 1587. Modelstykke med Relieffer paa begge Sider. Kalksten. 18. Dynasti.

Græsk og romersk Kunst:

I. Nr. 2685. Marmortorso af en Statue forestillende den epikuræiske Filosof Metrodoros. Romersk Kopi efter en Original fra 3. Aarh. f. Kr.

Ifølge Regnskabsoversigten for Ny Carlsbergfondet for 1920—21 andrager dets Indtægt, Udgift og Status følgende Beløb:

Indtægt:

Andel i Carlsbergbryggeriernes Overskud med Fra- drag af derpaa modtagne Forskud	94.929 Kr. 69 Ø.
Renter af Grundfondet:	
Renter af Grundfondets Tilgodehavende i H. t. Fundatsens § 2 F.	35.294 Kr. 52 Ø.
Renter af Grundfondets Obligationsbeholdning ..	46.314 - 50 -
	81.609 - 02 -
Renter af det udenfor Grundfondet til Bryggerier- nes Drift tilbageholdte Beløb	15.600 - 11 -
Rentegodtgørelse fra Carlsbergfondet	1.558 - 12 -
Renter af Obligationer udenfor Grundfondet	230 - » -
Udbytte af Aktier i St. Croix' Sukkerfabrik	8.977 - 50 -
Renter fra A/S. »Valby Villakvarters Værn«	5.625 - 83 -
Afdrag fra samme	6.500 - » -
Forskud fra Carlsbergfondet	70.000 - » -
Renter paa Konto Kurant og Kontrabog	739 - 20 -
Forskellige Indtægter	2.334 - 03 -
Samlet Indtægt	288.103 Kr. 50 Ø.
Hertil Kassebeholdning den 1. Okt. 1920	97.879 - 50 -
Ialt	385.983 Kr. » Ø.
Samlet Udgift	345.624 - 33 -
Kassebeholdning den 30. Sept. 1921	40.358 Kr. 67 Ø.

Udgift.

Til kunstneriske og andre fundatsmæssige Formaal	239.327 Kr. 58 Ø.
Til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	80.000 - » -
At overføre	319.327 Kr. 58 Ø.

	Overført...	319.327 Kr. 58 Ø.
Renter af Gæld til Carlsbergfondet.....	14.960 - 75 -	
Til Ny Carlsberg Glyptoteks Vinterhave	4.000 - » -	
Leje af Lokale i Ny Carlsberg Glyptotek	2.500 - » -	
Administration	4.836 - » -	
	Samlet Udgift...	<u>345.624 Kr. 33 Ø.</u>

Der paahviler Ny Carlsbergfondet følgende Gæld:

1. Til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	335.616 Kr. 49 Ø.
2. Gæld til Carlsbergfondet	294.029 - 55 -

Ny Carlsbergfondets Aktiver udgjorde pr. 30. Sept. 1921:

A. Grundfondet:

I. Tilbageholdt til Bryggeriernes Drift	1.011.935 Kr. 97 Ø.
II. Kreditforeningsobligationer, nominal Værdi ..	1.014.100 - » -
III. Indestaaende paa Kontrabog.....	<u>1.552 - 41 -</u>
Summa...	<u>2.027.588 Kr. 38 Ø.</u>

B. Udenfor Grundfondet:

I. Indtægt fra Carlsberg Bryggerierne, tilbageholdt til Drift	501.267 Kr. 09 Ø.
II. Kreditforeningsobligationer, nominal Værdi ..	5.000 - » -
III. Aktier i St. Croix' Sukkerfabrik	29.925 - » -
IV. Aktier i Selskabet til Oprettelse af Boliger for Arbejderklassen, nominal Værdi.....	900 - » -
V. Panteobligation i Aktieselskabet Valby Villakvarters Værn.....	<u>107.100 - » -</u>
Summa...	<u>644.192 Kr. 09 Ø.</u>

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 27. Marts 1922.

H. JACOBSEN.   A. P. WEIS.   L. ZEUTHEN.

VI.

Om Fondets Indtægter og Udgifter i Aaret 1920—21 skal gives følgende Oplysninger:

Fondets Indtægt har været 1.277.777 Kr. 28 Ø.; deraf udgør Renter 608.396 Kr. 90 Ø. Til Administration, Fondets Bygning og Æresboligen paa Gamle Carlsberg er med-

gaaet 143.423 Kr. 96 Ø., saaledes at Fondets Overskud udgør 1.134.353 Kr. 32 Ø. Heraf er ekstraordinært henlagt til Reservefondet 100.000 Kr. til Erstatning for et Laboratorium bevilget Ekstratilskud¹, og til Raadighed for Afdelingerne er stillet 650.000 Kr.; til Formueforøgelse er derefter 384.353 Kr. 32 Ø. Da Kursværdien for Fondets Obligationer imidlertid viser en beregnet Nedgang paa 361.325 Kr. 81 Ø., bliver der en regnskabsmæssig Formuefremgang af 23.027 Kr. 51 Ø., hvilket Beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ paa Grundfondet og $\frac{1}{3}$ paa Reservefondet.

Af det ovennævnte Tilskud til Afdelingerne er hvad der ligger mellem 300.000 og 600.000 Kr. efter Direktionens enstemmige Beslutning (jvfr. Statuternes § XII) fordelt med $\frac{1}{5}$ til Afd. A, $\frac{3}{5}$ til Afd. B og $\frac{1}{5}$ til Afd. C.

Balance den 30. September 1921.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Gamle Carlsberg.....	5.665.708	Kr. 09 Ø.	
Ny Carlsberg.....	4.337.647	- 09 -	
Carlsbergs Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg	12.073.828	- 18 -	
Ejendommen Matr. Nr. 1440 Udenbys Vester Kvarter.....	185.107	- 72 -	
Bryggeriet Alliance.....	235.000	- » -	
Søndermarkshuset.....	41.515	- 18 -	
Grunde ved Jerichausgade.....	219.162	- 18 -	
Beholdninger.....	8.142.223	- 61 -	
Kassebeholdning.....	1.112.874	- 09 -	
Udestaaende Fordringer m. m.....	3.298.162	- 63 -	
			35.311.228 Kr. 77 Ø.
		At overføre...	35.311.228 Kr. 77 Ø.

¹ Dette Beløb vil i det kommende Aar indgaa i Laboratoriets Regnskab; foreløbig er det optaget blandt Afdelingernes Tilgodehavende for det løbende Aar.

	Overført...	35.311.228	Kr. 77 Ø.
Obligationer:			
a. Børseffekter	13.705.600	Kr. » Ø.	
b. Prioritetsobligationer	703.174 - 18 -	14.408.774 - 18 -	
Ejendomskonto	1.665.818 - 10 -		
Krav paa Bryggerierne for tilbageholdt Drifts-			
overskud	2.600.035 - 70 -		
Andet Tilgodehavende	1.549.703 - 41 -		
Carlsberg Bryggeriernes Pensionsfonds Effekter ...	299.600 - » -		
Kassebeholdning	669.065 - 04 -		
		<u>Kr. 56.504.225</u>	<u>Kr. 20 Ø.</u>

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Afskrivning paa Nyanlæg			
m. m.	2.481.386	Kr. 87 Ø.	
Pensionskasserne	1.130.713 - 63 -		
Gældsbreviskonto	38.651 - 51 -		
Prioritetskonto	333.925 - 91 -		
Tilbageholdt til Driftska-			
pital og Nyanlæg af Ny			
Carlsberg	2.400.035 - 70 -		
Tilbageholdt til Driftska-			
pital og Nyanlæg af			
Gamle Carlsberg	2.600.035 - 70 -		
Anden Gæld	4.729.152 - 89 -		
Gamle Carlsbergs Priori-			
teter	86.842 - 42 -		
Ny Carlsbergs Legater...	205.000 - » -		
		<u>14.005.744</u>	<u>Kr. 63 Ø.</u>
Bryggeriernes Reserve- og Fornyelsesfond	8.898.638 - 53 -		
Bryggeriernes Pensionsfond	999.200 - »		

Afdelingerne:

a. Laboratoriebygningen	531.096	Kr. 54 Ø.	
b. Afdelingernes Krav paa			
Fondet	2.057.364 - 44 -		
c. Tilgodehavende for			
Aaret	762.972 - 96 -		
		<u>3.351.433</u>	<u>- 94 -</u>
Transport...	27.255.017	Kr. 10 Ø.	

	Overført...	27.255.017	Kr. 10 Ø.
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret...	736.706	- 19	-
4 ¹ / ₂ % Laan af 1902	1.000.000	- »	-
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensionskasserne for Tiden før 1901	199.293	- 74	-
Fondets og Laboratoriets Pensionskasser	49.681	- 59	-
Det Jacobsenske Familielegat	200.735	- 29	-
Videnskabernes Selskabs Tilgodehavende	54.916	- 46	-
Kursdifference Konto	2.286.000	- »	-
Kapitalkonto	24.721.874	- 83	-
	<u>Kr. 56.504.225</u>	<u>Kr. 20 Ø.</u>	

Til Kapitalkonto svarer:

Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	5.269.631	Kr. 14 Ø.
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	6.952.692	- 14 -
Gamle Carlsbergs særlige Reservefond	2.800.000	- » -
Fondets Indestaaende i Fondets Bygning	838.791	- 07 -
Grundfondet	5.907.173	- 65 -
Reservefondet	2.953.586	- 83 -

VII.

En Ændring af Fondets Statuter, § XVII, hvorved den i 1918 indførte midlertidige Forhøjelse af de deri anførte Honorarer fastsloges som varig, og der til dem føjedes et Dyrtdstillæg i Forhold til Prisniveauet 1. Oktbr. 1918 samt tillagdes Direktionen Ret til at tilstaa Medlemmer af denne, som udtræder paa Grund af Alder eller Svagelighed, Pension, blev vedtaget af Videnskabernes Selskab 18. Februar 1921 og stadfæstet af Hs. Maj. Kongen 24. Marts s. A.

Rigsarkivar KR. ERSLEV blev ved Aarets Begyndelse genvalgt som Direktionens Formand for to Aar. — Da Professor emer. EUG. WARMING, som havde været Medlem af Direktionen siden 1889, ønskede at udtræde med Regn-

skabsaarets Udgang, valgte Videnskabernes Selskab 18. Februar 1921 Professor, Dr. phil. C. H. OSTENFELD til Medlem af Direktionen for Tiden indtil 1926. — Som Tilforordnet til Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse genvalgte Selskabet fhv. Direktør R. KOEFOED for de kommende 5 Aar.

Direktionen for Carlsbergfondet 1. April 1922.

A. B. DRACHMANN. KR. ERSLEV. VALD. HENRIQUES.
JOH. HJELMSLEV. C. H. OSTENFELD.

III.

Udvalget for Forsendelse af videnskabelig Litteratur til fremmede Biblioteker.

Beretning for 1921—1922.

Den Plan, som meddeltes i sidste Beretning, har uden væsentlige Ændringer været fulgt i det forløbne Aar. I den anførtes 15 Hovedbiblioteker i valutasvage Lande, som regelmæssig modtager Bøger fra Selskabet; til disse er nu kommet Statsbiblioteket i Petrograd.

Dels har disse 16 Hovedbiblioteker, dels har en Række andre efter Opfordring anmodet Selskabet om at supplere de danske Subskriptionsværker og Tidsskrifter, som de under eller efter Krigen har været nødt til at høre op at holde; dette har givet Kontoret et stort og stadig fortsat Arbejde.

Fra Kontorets Virksomhed begyndte i December 1920 og til den 1. Maj 1922 er der afsendt 663 forskellige Bøger og Hefter i 3771 Eksemplarer til en samlet Bogladepris af ialt 40,650 Kr. Af denne Sum er kun betalt 11,179,42 Kr.; Bøger til en Pris af ca. 16,000 Kr. er modtagne som Gaver; mens den Rabat, der gives Udvalget af Forlæggere, har svaret til et Beløb af godt 13,000 Kr.

Kontoret — der har afsendt over 700 Breve og modtaget et tilsvarende Antal — har desuden været Mellemed mellem en Del Biblioteker og danske publicerende Institutioner, der har fortrukket selv at sende sine Skrifter direkte til tidligere Abonnenter.

Selskabet har fra mange Sider mødt megen Paaskønnelse

for denne Virksomhed; først og fremmest viser Bibliotekerne uden nogen Undtagelse en stor Interesse for Boggaverne, og deres Kvitteringer ledsages tit af særlige Takkeskrivelser, ligesom de fra Tid til anden lader Meddelelser om Bogsendingernes Ankomst og Indhold optage i de paagældende Byers Blade; praktiske Udslag af denne Interesse er den Imødekommenhed, hvormed Gesandtskaberne har paataget sig Forsendelserne (se nedenfor), og de forøgede Boggaver, Selskabet i Aarets Løb har modtaget.

Selskabet skylder dem, som har skænket det Bøger, Private saavel som Institutioner, og vore Forlæggere, der gennemgaaende giver det en Rabat paa 60 ⁰/₀, en oprigtig Tak; uden den loyale og interesserede Støtte, som alle, der udgiver Bøger her i Landet, har vist Udvalget, havde Virksomheden ikke kunnet faa det Omfang, den har faaet, med de forholdsvis beskedne Midler, som er til dens Raadighed; alene dette Samarbejde har gjort det muligt at sørge for, at disse Aars videnskabelige danske Litteratur bliver ligesaa godt repræsenteret i de for Tiden valutasvage Landes Biblioteker som de tidligere Aars er det, og, det kan vist siges uden Forbehold, bedre end noget andet, fremmed Lands. —

Regnskabsaaret er Kalenderaaret, dog omfatter efterfølgende Oversigt de 13 Maaneder fra 1. December 1920 til 31. December 1921. Angaaende Indtægterne bemærkes: Rask-Ørsted Fondets første Bevilling paa 10,000 Kroner er blevet fulgt af en ny paa 7,500 Kroner for Aaret 1922: Beløbet paa 2000 Kroner fra »Bellibria« er den første Del af et Tilskud, som kan blive femaarig og paa ialt 10,000 Kroner, om der bliver Brug derfor; de »diverse Indtægter« omfatter Renter og nogle Refusioner.

Om Udgifterne bemærkes: I Bogindkøbene indgaar Betalingen for Subskriptionsværker med et forholdsvis bety-

deligt Beløb, der er blevet større end ventet, og i 1922 vil overstige, hvad der gives for nye Værker til de 16 Hovedbiblioteker. Forsendelseskontoen er mindre, end man kunde vente, da den belgiske, den finske, den franske, den italienske, den polske og den tschekoslovakiske Legation modtager Bøgerne her i Byen og besørger dem videre til deres Landes Biblioteker uden nogen Godtgørelse fra vor Side; Kassebeholdningen var i Virkeligheden opbrugt den 31. Dec., da der før Aarsskiftet var gjort Bestillinger omtrent svarende til dens Beløb.

Regnskabet er gennemgaaet og godkendt af Selskabets Revisorer.

Regnskab 1. December 1920—31. December 1921.

Indtægter.

Rask-Ørsted Fondet.....	10,000, 00 Kr.
»Bellibria«.....	2,000, 00 -
Diverse Indtægter.....	304, 50 -
	<u>12,304, 50 Kr.</u>

Udgifter.

Bogindkøb.....	7,117, 76 Kr.
Transport og Emballage.....	975, 78 -
Lønning.....	2,600, 00 -
Kontorudgifter.....	538, 21 -
	<u>11,231, 75 Kr.</u>
Kassebeholdning overført i ny Regning.....	1,072, 75 -
	<u>12,304, 50 Kr.</u>

H. O. LANGE.

Formand.

NIELS BJERRUM.   MARTIN KNUDSEN.

VILH. SLOMANN.

FORTEGNELSE
OVER
VIDENSKABERNES SELSKABS PUBLIKATIONER
JULI 1921—JUNI 1922.

I. Oversigt

over Selskabets Forhandlinger Juni 1920—Maj 1921.
(Færdig fra Trykkeriet ¹⁹/₈ 1921.)

II. Meddelelser.

A. Historisk-filologiske:

- Bd. IV. Nr. 2: **Ingeborg Hammer Jensen**: Die älteste Alchymie. (Færdig fra Tr. ²⁰/₈ 21.)
- Nr. 4: **Kr. Nyrop**: Gueules. Et Ords Historie. (Færdig fra Tr. ¹¹/₁₀ 21.)
- Nr. 5: **Kr. Nyrop**: Études de grammaire française (11—16). (Færdig fra Tr. ¹¹/₁₀ 21.)
- Nr. 6: **Dines Andersen** and **Helmer Smith**: The Pāli Dhātupāṭha and the Dhātumañjūsā edited with Indexes. (Færdig fra Tr. ¹/₆ 21.)
- Nr. 7: **Martin P. Nilsson**: Die Anfänge der Göttin Athene. (Færdig fra Tr. ²⁹/₈ 21.)
- Nr. 8: **F. Brunot**: L'expression des relations et l'expression des modalités en langue française. Concordances et discordances. (Færdig fra Tr. ³⁰/₈ 22.)
- Bd. V. Nr. 1: **Chr. Sarauw**: Niederdeutsche Forschungen I. Vergleichende Lautlehre der niederdeutschen Mundarten im Stammlande. (Færdig fra Tr. ¹⁰/₈ 21.)
- Bd. VI. Nr. 1: **Arthur Christensen**: Textes ossètes. Avec un vocabulaire. (Færdig fra Tr. ²/₁₂ 21.)
- Nr. 2: **Åge Meyer Beneditsen** & **Arthur Christensen**: Les Dialectes d'Awromān et de Pāwā. Textes recueillis par Å. M. B. Revus et publiés avec des notes et une esquisse de grammaire par A. C. (Færdig fra Tr. ³¹/₁₂ 21.)

Bd. VII. Nr. 1: **Louis L. Hammerich**: Zur deutschen Akzentuation. (Færdig fra Tr. $^{31/12}$ 21.)

B. Filosofiske:

Bd. I. Nr. 3: **Harald Høffding**: Relation som Kategori. (Færdig fra Tr. $^{14/11}$ 21.)

C. Matematisk-fysiske:

Bd. III. Nr. 17: **Valdemar Larsen**: Bertrands Problem. (Færdig fra Tr. $^{15/9}$ 21.)

— Nr. 18: **Sophus Weber**: En Luftstrøms Indflydelse paa et Legemes Fordampningshastighed. (Færdig fra Tr. $^{13/8}$ 21.)

— Nr. 19: **Sophus Weber**: Psychrometrets Teori. (Færdig fra Tr. $^{13/8}$ 21.)

— Nr. 20: **Carl Faurholt**: Über die Prozesse » $\text{NH}_2\text{COONH}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons (\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ « und » $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_2\text{CO}_3$ «. (Færdig fra Tr. $^{9/12}$ 21.)

Bd. IV. Nr. 1: **Niels Nielsen**: Recherches sur l'Équation de Fermat. (Færdig fra Tr. $^{9/2}$ 22.)

— Nr. 2: **C. Jacobsen** og **Johs. Olsen**: On the Stopping Power of Lithium for α -Rays. (Færdig fra Tr. $^{11/5}$ 22.)

— Nr. 3: **N. E. Nørlund**: Nogle Bemærkninger angaaende Interpolation med æquidistante Argumenter. (Færdig fra Tr. $^{13/1}$ 22.)

— Nr. 4: **J. N. Brønsted**: The Principle of the Specific Interaction of Ions. (Færdig fra Tr. $^{31/12}$ 21.)

— Nr. 5: **P. O. Pedersen**: En Metode til Bestemmelse af den effektive Modstand i højfrekvente Svingningskredse. (Færdig fra Tr. $^{14/2}$ 22.)

— Nr. 6: **K. Prytz**: Millimètre étalonné par des interférences. (Færdig fra Tr. $^{7/7}$ 22.)

— Nr. 7: **P. O. Pedersen**: On the Lichtenberg Figures II. (Færdig fra Tr. $^{20/6}$ 22.)

— Nr. 8: **O. B. Bøggild**: Re-Examination of some Zeolites (Okenite, Ptilolite, etc.). (Færdig fra Tr. $^{30/6}$ 22.)

— Nr. 9: **E. Wiedemann** und **J. Frank**: Ueber die Konstruktion der Schattenlinien auf horizontalen Sonnenuhren von TĀBIT B. QURRA. (Færdig fra Tr. $^{5/7}$ 22.)

— Nr. 10: **P. O. Pedersen**: Om Elektriske Gnister. 1. Gnistforsinkelse. (Færdig fra Tr. $^{80/6}$ 22.)

D. Biologiske:

- Bd. III. Nr. 6: **L. E. Walbum:** Manganoklorids og nogle andre Saltes Indvirkning paa Antitoxindannelsen. With a resumé in English. (Færdig fra Tr. $^{11/7}$ 21.)
- Nr. 8: **Helen Alice Purdy:** Studies on the Path of Transmission of phototropic and geotropic Stimuli in the Coleoptile of *Avena*. (Færdig fra Tr. $^{9/12}$ 21.)
- Nr. 9: **C. G. Johs. Petersen:** Om Tidsbestemmelse og Ernæringsforhold i den ældre Stenalder i Danmark. En biologisk Studie. (Færdig fra Tr. $^{20/1}$ 22.)
-

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX
DES SÉANCES

**APERÇU DES TRAVAUX DE L'ACADÉMIE PENDANT
L'ANNÉE JUIN 1921—MAI 1922**

En juin 1921, l'Académie comptait 72 membres danois et 137 membres étrangers. Pendant l'année 1921—1922, elle a perdu trois membres danois, savoir: K.-F. KINCH, ALFRED G. L. LEHMANN et THORVALDUR THORODDSEN, et sept membres étrangers, savoir: OSCAR MONTELIUS (Stockholm), IGNACZ GOLDZIER (Budapest), ÉMILE BOUTROUX (Paris), H. A. SCHWARZ (Berlin), MAX NOETHER (Erlangen), A. V. BÄCKLUND (Lund), K. B. HASSELBERG (Stockholm).

Dans sa séance du 7 avril 1922, l'Académie a reçu, à titre de membres étrangers, dans la section des Lettres: MM. ANDREAS HEUSLER, professeur de philologie germanique à Bâle, HALVDAN KOHT, professeur d'histoire à Christiania, et C. SNOUCK HURGRONJE, professeur de la langue arabe à l'université de Leyde, — et dans la section des Sciences: MM. PAUL APPELL, professeur de mécanique à la Sorbonne de Paris, RICH. HERTWIG, professeur de zoologie à l'université de Munich.

L'Académie comptait donc, à la fin de l'année, 69 membres nationaux et 135 membres étrangers. Sur ces nombres, 27 membres nationaux et 58 membres étrangers appartenaient à la section des Lettres, tandis que la section des Sciences comptait 42 membres nationaux et 77 membres étrangers.

M. MARTIN KNUDSEN a été réélu *secrétaire* de l'Académie pour les 5 ans à suivre.

D'après le roulement établi dans la *Commission des fonds*, M. H. HØEFFDING a été réélu membre de la dite commission pour les 4 ans à suivre.

A été réélu *réviseur* pour les 2 ans à suivre M. TH. MADSEN.

M. A.-B. DRACHMANN a été réélu membre de la Direction de la *fondation Carlsberg* pour les 10 ans à suivre.

L'Académie a tenu 14 séances où ont été faites 27 communications scientifiques, savoir :

- ²¹/₁₀ 21. M. H. HØFFDING, Sur la catégorie Relation (C*).¹
- ⁴/₁₁ 21. M. FR. BUHL présente la Traduction danoise de morceaux détachés du qor'ân, arrangés par ordre chronologique.
- M. N.-E. NØERLUND, Remarques sur l'interpolation (C*).
  - M. AAGE FRIIS présente un Exposé de la politique pratiquée par le gouvernement danois dans les questions relatives au Nord du Slesvig (1864—1868).
- ¹⁸/₁₁ 21. M. J.-N. BRÆNSTED, Sur la séparation des isotopes du mercure (en collaboration avec G. HEVESY).
- LE MÊME, Sur le principe d'interaction spécifique des ions (C*).
  - LE MÊME, Calcul des fonctions osmotiques et d'activité dans les solutions salines.
  - M. NIELS NIELSEN présente ses Recherches sur l'Équation de Fermat (C*).
- ²/₁₂ 21. M. J.-L. HEIBERG présente le Tome I de son édition de l'œuvre de Paulus Aegineta.
- M. WESENBERG-LUND, Les Rotifères (individus mâles) (M).
- ¹⁶/₂ 21. M. AXEL KOCK, Sur l'interprétation de l'inscription runique d'un monument jutlandais (pierre de Laurbjerg).
- M. FINNUR JÓNSSON, Note sur le *Landnámabók*.

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (C) après le titre de la communication indique que son auteur l'a destinée à l'insertion aux *Mémoires* ou dans les *Communications* de l'Académie. Un astérisque (M* ou C*) désigne que la communication a été imprimée dans l'année courante.

- ¹⁸/₁ 22. M. FR. POULSEN, Portraits antiques dans les collections privées d'Angleterre.
- ²⁷/₁ 22. M. OTTO JESPERSEN présente son ouvrage *Language, its Nature, Development and Origin*.
- ¹⁰/₂ 22. M. H. HØEFFDING présente la troisième édition danoise de son Histoire de la Philosophie moderne.
- M. P.-O. PEDERSEN, Détermination de la résistance effective dans les circuits de haute fréquence (C*).
- LE MÊME, Sur la mesure des intervalles de temps extrêmement petits et la vitesse de formation des figures de Lichtenberg (C*).
- M. O.-B. BÆGGILD, Recherches ultérieures sur quelques Zéolithes (C*).
- ²⁴/₂ 22. M. NIELS NIELSEN, Sur la généralisation d'une méthode qu'on suppose avoir été appliquée par Archimède dans la résolution d'une équation indéterminée.
- ¹⁰/₃ 22. M. AUG. KROGH, Recherches ultérieures sur la physiologie des capillaires.
- ²⁴/₃ 22. M. K. HUDE, Sur la transmission manuscrite d'Hérodote.
- M. P.-O. PEDERSEN, Étincelles électriques (C*).
- ⁷/₄ 22. M. C. RAUNKLÆR, Sur l'influence exercée par certaines végétations types sur l'acidité (concentration en ion hydrogène) du terrain (C).
- M. FR. POULSEN, Vases grecs, conservés à la glypotothèque Ny Carlsberg (C).
- ²¹/₄ 22. M. F. BRUNOT, L'expression des relations et l'expression des modalités en langue française (C*).
- M. KR. NYROP, Remarques sur des sujets de lexicographie et d'étymologie en français moderne. Études de grammaire française IV (C).
- ⁵/₅ 22. M. KR. KROMAN, Fr. Macody Lund et la reconstruction de la cathédrale de Trondhjem.

Trois allocutions ont été prononcés dans lesquelles un dernier hommage fut rendu à la mémoire de K.-F. KINCH, par M. J.-L. HEIBERG, ¹⁸/₁₁ 21; à la mémoire d'ALFRED

LEHMANN, par M. H. HØEFFDING, ^{2/12} 21; à la mémoire de THORVALDUR THORODDSEN, par MM. O.-B. BØEGGILD et FINNUR JÓNSSON, ^{16/12} 21.

La séance du 27 janvier a été consacrée à la célébration du 80e anniversaire de M. VILH. THOMSEN, président de l'Académie. M. MARTIN KNUDSEN, secrétaire en exercice de l'Académie, a prononcé un discours où il se faisait l'interprète des vœux de la Compagnie et M. OTTO JESPERSEN a prié M. THOMSEN d'agréer les hommages d'anciens élèves et d'autres linguistes. (Voir les p. 27—29)

L'Académie a admis à la publication dans ses Communications les travaux suivants:

*HELEN ALICE PURDY, Studies on the Path of Transmission of phototropic and geotropic Stimuli on the Coleoptile of Avena;

*C. JACOBSEN and JOHANNES OLSEN, On the Stopping-Power of Lithium to α -Rays;

*E. WIEDEMANN und J. FRANK, Über die Konstruktion der Schattenlinien auf horizontalen Sonnenuhren von Tâbit ben Qurra.

GUDMUND SCHÜTTE, Jysk og østdansk Artikelbrug (Emploi de l'article en langue danoise, dans le Jutland et dans les îles).

Dans les *Mémoires* de l'Académie sera publié: K. BRÜNNICH NIELSEN, Zoantharia from senone and paleocene deposits in Denmark and Skaane.

La question relative aux *Simulium*, mise au concours en 1920 pour le prix Classen, a suscité deux réponses dont l'une, rédigée par M. AXEL PETERSEN, vétérinaire (Ringsted, Séeland) a obtenu le prix proposé; l'autre, qui avait pour auteur M. HJALMAR USSING, horloger (Randers, Jutland), a été reconnu digne d'une récompense de 600 couronnes.

L'Académie a décerné à M. FR. J. MATHIESEN, agrégé des sciences, un prix Thott (800 couronnes) en récompense

de son mémoire sur les fossiles de plantes supérieures qui se rencontrent dans le tertiaire danois.

L'Académie s'est fait représenter par MM. KR. NYROP et CHR. BLINKENBERG, délégués aux assises de l'*Union Académique Internationale*, tenues à Bruxelles les 25—27 mai 1922.

Par l'organe de son groupement des sciences physiques et mathématiques, l'Académie a adhéré à l'*Union Astronomique Internationale*.

La Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires étrangères de l'histoire du Danemark a adressé un Rapport sur son activité pendant l'année 1921 (p. 81—83).

La Direction de la Fondation Carlsberg a adressé un Rapport sur l'activité de cette Fondation durant l'exercice 1920—1921 (p. 84—118).

Le Budget de l'État pour l'année 1922—1923 accorde à l'Académie une subvention de 73,500 couronnes.

QUESTIONS MISES AU CONCOURS POUR L'ANNÉE 1922

SECTION DES LETTRES

SUJET DE PHILOLOGIE CLASSIQUE

(PRIX : MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

Le développement de la tragédie grecque après l'époque des grands tragiques est connu dans ses traits essentiels. Le besoin se fait maintenant sentir d'une étude d'ensemble qui envisagerait ce sujet sous tous ses aspects d'après les documents que nous possédons actuellement et spécialement d'après les documents épigraphiques. Une telle étude porterait non seulement sur l'histoire littéraire de la tragédie, mais aussi sur les conditions générales dans lesquelles fonctionnait le théâtre d'alors; elle s'attacherait à déterminer dans quelle mesure on puisait dans le répertoire classique, à quelles occasions et sous quelle forme on jouait les tragédies, question qui conduirait éventuellement à s'occuper de la disposition du théâtre hellénistique. D'autre part, la tragédie grecque ayant passé aux Romains vers le milieu de la période hellénistique, il y aurait lieu d'élucider la question du répertoire et des conditions scéniques de la tragédie romaine, à l'exclusion de l'histoire proprement littéraire de la tragédie à Rome, qui est déjà suffisamment connue.

L'Académie, désireuse de provoquer un travail examinant sous toutes ses faces le sujet indiqué, met au concours la question suivante :

Etudier, aux points de vue littéraire et scénique, l'histoire de la tragédie antique et particulièrement de la

tragédie grecque, à partir de la fin de la guerre du Péloponèse.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1923.

SECTION DES SCIENCES

SUJET DE MATHÉMATIQUES

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

Dans un mémoire bien connu: »Wesen und Ziele einer Analysis der unendlich vielen unabhängigen Variablen« (publié dans les *Palermo Rendiconti*, t. 27, 1909, p. 59—74) HILBERT introduit la notion de série de puissances »limitée«, le nombre des variables étant infini, et il effleure le problème d'une connexion entre les concepts: série de puissances »limitée« et série de puissances »absolument convergente«, problème qui revient à la recherche des conditions auxquelles doit satisfaire la suite $\varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots \varepsilon_n \dots$ pour qu'on puisse être sûr que toute série de puissances à un nombre infini de variables $P(x_1, x_2, \dots x_n \dots)$, limitée pour $|x_n| < G_n$ ($n = 1, 2, \dots$), soit absolument convergente pour $|x_n| < \varepsilon_n G_n$ ($n = 1, 2, \dots$). La connexion, établie plus récemment (*Göttinger Nachrichten*, 1913, p. 441—488), entre les séries de puissances à un nombre infini de variables et les séries de Dirichlet a souligné l'intérêt du problème en question, faisant prévoir que sa solution entraînerait celle d'un problème important relatif à la convergence des séries de Dirichlet. Abstraction faite d'une note de TOEPLITZ (*Göttinger Nachrichten*, 1913, p. 417—432), note qui n'a traité qu'au cas spécial d'une forme quadratique à un nombre infini de variables, le problème considéré n'a pas été étudié d'une manière générale.

C'est pourquoi l'Académie a décidé de récompenser de sa médaille d'or un travail contribuant, de façon essentielle, à la solution du problème ci-dessus indiqué.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1923.

SUJET DE ZOOLOGIE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

Ces temps derniers, on a entrepris des recherches nombreuses sur la reproduction asexuée et sur les phénomènes de régénération et de réparation chez les Oligochètes, notamment chez les Naïdes. Par contre, la reproduction sexuée de ces animaux est restée peu connue jusqu'ici, le nombre étant fort restreint des Naïdes qu'on a pu examiner à l'état adulte. En outre, notre connaissance des conditions qui déterminent, chez ces formes, la maturation des gamètes, est des plus fragmentaires.

C'est pourquoi l'Académie désirerait susciter une recherche sur la reproduction sexuée chez un nombre aussi grand que possible de formes de la famille des Naïdes. Cette recherche devrait se compléter de deux études dont l'une, faite dans la nature, porterait sur le moment où se produisent normalement les phases sexuées du cycle évolutif et l'autre, au moyen d'expériences de laboratoire, en déterminerait les conditions physico-chimiques.

L'Académie récompensera de sa médaille d'or une réponse satisfaisante à cette question.

Les réponses devront être accompagnées de préparations et de dessins.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1924.

LEGS CLASSEN

(PRIX: 1200 COURONNES)

Dans la littérature relative à la biologie du sol, et particulièrement dans celle des pays scandinaves, on voit souvent indiquées des observations d'une production intense d'acide nitrique dans des sols franchement acides — non seulement dans le terreau des forêts, mais aussi dans les terres cultivées à teneur en matières organiques relativement faible, où la concentration en ions hydrogène est assez élevée (atteignant une valeur $\text{PH} = 4$) pour que, selon toute pro-

tabilité, la nitrification ne puisse pas être due aux bactéries qui ont été isolées et décrites par WINOGRADSKY. En effet, d'après un travail récent de GAARDER et HAGEM, les bactéries étudiées par Winogradsky ne se développeraient pas dans les milieux où la concentration ionique dépasse le taux PH de 6, 5, et jusqu'à présent on n'a pas réussi à provoquer la nitrification par la greffe des terres acides nitrifiées, dont nous venons de parler, dans les solutions nutritives employées par WINOGRADSKY et par OMELIANSKY pour la culture de leurs bactéries.

Dans l'ignorance où nous sommes des causes qui provoquent, dans des terres à réaction acide manifeste, une production d'acide nitrique dont l'intensité égale souvent celle qu'on observe dans les terres neutres ou à réaction légèrement alcaline, certains auteurs ont entrepris, soit d'isoler d'autres organismes nitrificateurs, soit d'expliquer le phénomène en question par l'action de processus purement chimiques (catalyses), sans aboutir toutefois, jusqu'ici, à des résultats satisfaisants.

L'Académie affectera le legs Classen (1200 couronnes) à récompenser une étude satisfaisante sur le sujet suivant:

Etablir la ou les causes (biologiques ou chimiques) qui font naître l'acide nitrique dans des sols nettement acides (d'une valeur PH inférieure à 6,5). La réponse devra être accompagnée, soit d'une description détaillée des (micro-) organismes en cause, soit, éventuellement, d'un exposé des processus chimiques qui déterminent la production d'acide nitrique et des circonstances qui la conditionnent.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1923.

LEGS THOTT

(PRIX : 1200 COURONNES)

Les champignons qui détruisent les bois de charpente de nos maisons ont fait l'objet, récemment encore, à l'étranger, d'un certain nombre de recherches, mais notre connaissance de ces végétaux laisse encore beaucoup à désirer

et sur plusieurs points les chercheurs ne sont pas d'accord; c'est ce qui arrive, par exemple, pour la question de savoir comment les champignons sont introduits dans les maisons, et pour celles qui ont trait au pouvoir germinatif des spores ou à quelques-uns des caractères microscopiques dont on a voulu faire les traits distinctifs des diverses espèces. Ces questions présentent un intérêt considérable au point de vue économique, et comme les champignons considérés n'ont pas été soumis à une étude détaillée dans notre pays, l'Académie met au concours un prix de 1200 couronnes, prélevé sur le legs Thott, pour

une étude approfondie du champignon des maisons (*Merulius lacrymans*) et des autres champignons qui détruisent, en Danemark, les bois de charpente, tant dans les maisons que dans les chantiers et dans la nature, — étude qui tiendrait compte des propriétés morphologiques et biologiques des différentes espèces (et particulièrement de leurs mycéliums), en les éclairant par des recherches et expériences nouvelles.

Le délai expire le 31 octobre 1924.

Les réponses aux questions de concours peuvent être rédigées en danois, en danois-norvégien, en suédois, en anglais, en allemand, en français ou en latin. Les mémoires ne porteront pas le nom de l'auteur, mais une devise, et seront accompagnés d'une enveloppe cachetée portant la même devise et renfermant le nom, la profession et l'adresse du concurrent. Les membres danois de l'Académie ne sont pas admis à concourir. Le prix accordé à une réponse satisfaisante, lorsqu'aucun autre prix n'est spécifié, est la médaille d'or de l'Académie, d'une valeur de 320 couronnes

Avant l'expiration du délai indiqué pour chaque question, les mémoires devront être adressés au secrétaire de l'Académie M. M. KNUDSEN, professeur à l'Université et à l'École Polytechnique de Copenhague. Les décisions seront publiées dans le mois de février suivant, après quoi les auteurs pourront retirer leur mémoires.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER antages til Offentliggørelse, 21, 22, 34.
- AMERICAN CHEMICAL SOCIETY, Bytteforbindelse dermed udvides, 21.
- ANDERSEN, DINES, Afhdl. »The Pāli Dhātupāṭha and the Dhātumañjūsā« (udg. i Forening med Helmer Smith) udk. i Medd., 122. Se ogsaa: Redaktør.
- APPELL, PAUL, Prof., Paris, opt. som udenl. Medl., 34.
- BANG, B., bedømmer Prisopgave, 32.
- BLINKENBERG, CHR., aflægger Beretning om U. A. I.'s Møde 1921, 20, vælges til »Directeur régional« for Danmark for »Corpus Vasorum Antiquorum«, 21, vælges til Delegeret ved U. A. I.'s Møde 1922, 36.
- BOUTROUX, ÉMILE, Selsk. udenl. Medl, død, 23.
- BRAHE, TYGE, Mindebænk for ham opstilles, 21.
- BRUNOT, F., Medd. »L'expression des relations et l'expression des modalités«, 34, udk. i Medd., 122.
- BRUXELLES, Møde i U. A. I. 1921, 20, do. 1922, 33.
— Académie Royale de Belgique fejrer sin 150 Aarsfest, hvortil Selsk. sender Delegerede, 26.
- BRØNSTED, J. N., Medd. 1. »Om Adskillelse af Kviksølvets Isotoper« (i Forening med G. Hevesy), 2. »Princippet om Ionernes specifikke Vekselvirkning« (udk. i Medd., 123), 3. »Beregning af osmotiske og Aktivitets-Funktioner i Saltopløsninger«, 23.
- BRÜNNICH NIELSEN, K., Afhdl. »Zoantharierne i senone og palæocene (Danien) Aflejninger i Danmark og Skaane«, opt. i Skrifterne, 22.
- BUDGET for 1922 vedtages, 25, trykt 65—67.
- BUHL, FR., forelægger en Oversættelse af et Udvalg af Quranen, 22, leder Mødet, 31, 33.
- BYTTEFORBINDELSER indgaas, 21, 31, udvides, 21.
- BÄCKLUND, A. V., Prof., Selsk. udenl. Medl., død, 33.

- BØGGILD, O. B., Mindeord over Þorvaldur Thoroddsen, 24, trykt 51—55, Medd. »Nye Undersøgelser over nogle Zeolither«, 30, udk. i Medd., 123, bedømmer Besv. af Prisopgave, 32.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION, 18—19, indsender Beretn. om Udg. af Øresunds- og Bælttoldregnskaberne, 24, om sin Virksomhed 1920—21, 36, trykt 84—118, A. B. Drachmann genvælges som Medl., 36.
- CHAMPOLLION'S Dechiffriering af Hieroglyferne, Hundredeaarsdagen derfor fejres i Paris, 33.
- CHRISTENSEN, ARTH., Afhdl. 1. »Textes ossètes«, 2. »Les dialectes d'Awromān et de Pāwā« (Tekster samlede af Åge Meyer Benedictsen), udk. i Medd., 122.
- CHRISTIAN X, HS. MAJ. KONG, overværer Festmødet, 27.
- CLASSENSKE LEGAT, Besvarelser af Prisopgave for, 22, bedømmes, 31—32, Bedømmelser trykt 68—72, Prisopgave stilles, 33, trykt 78—79, fransk Oversættelse 134—135.
- CORPUS VASORUM ANTIQVORVM, Chr. Blinkenberg vælges til »Directeur régional« for Danmark, 21.
- DORPH, N. V., Prof., Kunstmaler, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- DRACHMANN, A. B., genvælges som Medl. af Carlsbergfondets Direktion, 36.
- FAURHOLT, CARL, Afhdl. »Über die Prozesse etc.« udk. i Medd., 123.
- FESTMØDE i Anledning af Præsidentens 80 Aars Fødselsdag, 27—29.
- FORSENDELSE AF VIDENSKABELIG LITTERATUR TIL FREMMEDE BIBLIOTHEKER, Udvalget for, Rask-Ørsted-Fondet giver Bevilling dertil, 25, Beretning for 1921—22 trykt 119—121.
- FORSTENINGER AF HØJERE PLANTER I TERTIÆRLAG, Besv. af Prisopgave herom af mag. sc. Fr. Mathiesen belønnes med den for det Thottske Legat udsatte Pris, 32, Bedømmelse trykt 71—74.
- FOSS, ALEX., Ingeniør, Medlem af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- FRANK, J., se: Wiedemann, E.
- FRIIS, AAGE, forelægger en Fremstilling af den danske Regerings nordslesvigske Politik 1864—68, 22.
- FYSISK-MATHEMATISKE GRUPPE, Selskabets, tiltræder Union Astronomique Internationale, 30.
- GLÜCKSTADT, VALD., Generalkonsul, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- GOLDZIEHER, IGNACZ, Selsk. udenl. Medlem, død, 24.
- GÆSTER tilstede ved Selskabets Møder, 22, 24, 27, 31.
- HAMBURG, Mathematisches Seminar ved Universitetet i, Bytteforbindelse indgås dermed, 21.
- HAMMER JENSEN, INGEBORG, Dr. phil., Afhdl. »Die älteste Alchymie« udk. i Medd., 122.

- HAMMERICH, LOUIS L., Prof., Dr. phil., Afhdl. »Zur deutschen Akzentuation« udk. i Medd., 123.
- HANSEN, JOHAN, Generalkonsul, Medlem af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- HARALD, HS. KGL. HØJHED PRINS, overværer Festmødet, 27.
- HEIBERG, J. L., aflægger Beretning om U.A.I.'s Møde 1921, 20, Mindeord over K. F. Kinch. 28, trykte 37—45, forelægger 1. Bind af sin Udgave af Paulus Aegineta, 24, Medlem af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- HELSINGFORS, Societas pro Fauna et Flora Fennica lykønskes til sin Hundredeaarsfest, 21.
- HENRIQUES, VALD., bedømmer Afhdl., 21.
- HERTWIG, RICH., Prof., München, opt. som udenl. Medlem, 34.
- HEUSLER, ANDR., Prof., Basel, opt. som udenl. Medl., 34.
- HINRICH, GUSTAVUS, Prof., Dr., St. Louis, skænker Mindebæk for Tyge Brahe, 21.
- HUDE, K., Medd. »Haandskriftoverleveringen hos Herodot« 33.
- HUSSVAMPENS FOREKOMST, Prisopgave derom udsættes for det Thottske Legat, 33, trykt 79, fransk Overs. 135—136.
- HØEG BRASK, R., Kontorchef, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- HØFFDING, H., Medd. »Relation som Kategori«, 21, udk. i Medd., 122, Mindeord over Alfred Lehmann, 23, trykte 47—50, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25, forelægger 3. Udg. af sin »Den nyere Filosofis Historie«, 30, genvælges som Medl. af Kassekommissionen, 35.
- INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL, Delegerede til Mødet i Bruxelles 1922 vælges, 33.
- JACOBSEN, C., Cand. mag., Afhdl. (i Forening med Johs. Olsen) »On the Stopping Power of Lithium for α -Rays« opt. i Medd., 21, udk., 122.
- JESPERSEN, OTTO, forelægger »Language, its Nature, Development and Origin«, 29, bringer Vilh. Thomsen en Hyldest, 29.
- JOHANNSEN, W., bedømmer Afhdl., 21, vælges til Delegeret ved International Research Council's Møde, 33. See ogsaa: Kasserer.
- JÓNSSON, FINNUR, Mindeord over Þorvaldur Thoroddsen, 24, trykte, 56—50, Medd. om Landnámabok, 25.
- KASSEKOMMISSIONEN, 17—18, forelægger Budget for 1922, 25, forelægger Regnskab for 1921, 33, H. Høffding genvælges som Medl., 35.
- KASSERER, Selskabets, 17.
- KINCH, K. F., Selskabets Medl., død, 20, Mindeord af J. L. Heiberg, 23, trykte 37—45.
- KLASSEFORMÆND, 17.

- KNUDSEN, MARTIN, vælges til Delegeret ved International Research Council's Møde, 33, genvælges som Selskabets Sekretær, 35. Se ogsaa: Sekretær.
- KOCK, AXEL, Medd. »Tolkning av en runinskrift på Jutland«, 25.
- KOHT, HALVDAN, Prof., Kristiania, opt. som udenl. Medl., 34.
- KROGH, AUG., Medd. »Fortsatte Undersøgelser over Kapillærernes Fysiologi«, 31.
- KROMAN, KR., Medd. »Fr. Macody Lund og Genrejsningen af Thronhjems Domkirke«, 36.
- KVÆGMYG (Simulier), Besvarelse af Prisopgave herom af Dyrslæge Axel Petersen, Ringsted, belønnes med den af det Classenske Legat udsatte Pris, 32, en anden Besvarelse af Uhrmager Hjalmar Ussing, Randers, belønnes med en Anerkendelse paa 600 Kr.
- LANGE, H. O., vælges til at repræsentere Selskabet ved Festlighederne i Paris i Anledn. af Hundreårsdagene for Stiftelsen af Sociéte Asiatique og Champollions Dechiffriering af Hieroglyferne, 33.
- LARSEN, KNUD, Kunstmaler, skænker Selskabet en Skitse til et Portræt af dets afdøde Medl. T. F. Troels-Lund, 35.
- LARSEN, VALD., Adjunkt, Afhdl. »Bertrands Problem« udk. i Medd., 123.
- LEHMANN, ALFRED G. L., Selskabets Medl. død, 22, Mindeord af H. Høffding, 23, trykte 47—50.
- LEVYSOHN, KONRAD, Overretssagfører, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- LISSABON, Sociedade Portuguesa de Sciencias Naturais, Bytteforbindelse indgaas dermed, 31.
- MADSEN, TH., genvælges til Revisor, 35.
- MATHIESEN, FR., mag. sc., vinder Belønning for Besv. af den for det Thottske Legat udsatte Prisopgave, 32, Bedømmelse trykt 72—74.
- MEDLEMMER, Selskabets, 1—16, afg. ved Døden, 20, 23, 24, 26, 33, nyoptagne udenl. Medl. 34.
- MONTELIUS, OSCAR, Selskabets udenl. Medl., død, 23.
- NATHANSEN, J. L. (†), Overretssagfører, Medlem af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.
- NIELS NIELSEN, Medd. »Recherches sur l'Équation de Fermat«, 23, udk. 122, Medd. »Generalisation af en Methode, som formodes anvendt af Archimedes ved Løsningen af en ubestemt Ligning«, 31.
- NILSSON, MARTIN P., Afhdl. »Die Anfänge der Göttin Athene« udk. i Medd., 122.
- NOETHER, MAX, Selskabets udenl. Medl., død, 26.

- NYROP, KR., vælges til Delegeret ved Académie Royale de Belgique's 150 Aarsfest, 26, og ved U. A. I.'s Møde 1922, 36, Medd. »Lexicografiske og etymologiske Bemærkninger vedrørende moderne Fransk«, 35, Afhdl. 1. »Gueules. Et Ords Historie«, 2. »Études de grammaire française (11—16)«, udk. i Medd., 122.
- NØRLUND, N. E., Medd. »Nogle Bemærkninger om Interpolation«, 22, udk., 123, vælges til Delegeret ved Union Astronomique Internationale's Møde i Rom, 30.
- OLIGOCHAETERNE, FORPLANTNING HOS, Prisopgave for Selskabets Guldmedaille stilles derom, 33, trykt 77, fransk Oversættelse 134.
- OLSEN, JOHS., se: Jacobsen, C.
- PARIS, Delegerede vælges til at repræsentere Selskabet ved Festlighederne i Anledning af Hundreårsdagene for Société Asiatique's Stiftelse og Champollions Dechiffriering af Hieroglyferne, 33.
- PEDERSEN, P. O., Medd. 1. »Bestemmelse af den effektive Modstand i højfrekvente Svingsningskredse«, 30, udk., 123, 2. »Smaatidsmaaling og Lichtenbergske Figurers Udbredelseshastighed«, 30, udk., 123, 3. »Om elektriske Gnister«, 33, udk., 123.
- PETERSEN, AXEL, Dyrslæge, Ringsted, vinder Belønning for Besv. af Prisopgave for det Classenske Legat, 32, Bedømmelse trykt 68—72.
- PETERSEN, C. G. JOHS., Afhdl. »Om Tidsbestemmelse og Ernæringsforhold i den ældre Stenalder i Danmark«, udk. i Medd., 124.
- PORTICI, Reale Scuola d'Agricoltura i, Bytteforbindelse indgaas dermed, 21.
- POTENSRÆKKER I UENDELIG MANGE VARIABLE, Prisopgave derom for Selskabets Guldmedaille stilles, 33, trykt 76—77, fransk Oversættelse 133.
- POULSEN, FR., Medd. 1. »Antike Portrætter i engelske Privatsamlinger«, 25, 2. »Græske Vaser i Ny Carlsberg Glyptothek«, 34.
- PRISOPGAVER, Besvarelser bedømmes, 31—32, Bedømmelser trykte 68—74, stilles, 33, trykte 75—80, fransk Overs. 133—138.
- PRYTZ, K., vælges til at revidere Regnskab, 30, Afhdl. »Millimètre étalonné par des interférences«, udk. i Medd., 123.
- PRÆSIDENT, 17, byder Velkommen, 20, bestemmer Afhandlings Opfølgelse, 21, er fraværende 23, 26, 30, 31, 33, 36, Festmøde i Anledning af hans 80 Aars Fødselsdag, 27—29. Se ogsaa: Thomsen, Vilh.
- PURDY, HELEN ALICE, Afhdl. »Studies on the Path of Transmission of phototropic and geotropic Stimuli in the Coleoptile of Avena«, opt. i Medd., 21, udk., 124.
- RASK-ØRSTED Fondet, giver Bevilling til Forsendelse af videnskabelig Litteratur, 25.

- RAUNKJÆR, C., bedømmer Prisopgave, 32, Medd. »Nogle Vegetations-typer Indflydelse paa Jordbundens Surhedsgrad (Brintion-koncentration)«, 34.
- REDAKTØR, Selskabets, 17, tiltræder Optagelse af Afhdl., 21.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE I UD-LANDET, KOMMISSIONEN FOR, afgiver Beretning for 1921, 27, trykt 81—83, bemyndiges til at udvide sin Virksomhed og ændre Navn, 26.
- REGNSKAB forelægges, 33, Uddrag deraf trykt 61—63.
- REVISORER, Selskabets, 18, bortrejste, 30, Th. Madsen genvælges, 35.
- ROM, Møde der i Union Astronomique Internationale, hvortil sendes Delegerede, 30.
- ROSENINGE, L. KOLDERUP, vælges til at revidere Regnskab, 30, bedømmer Besvarelse af Prisopgave, 32.
- SALPETERSYREDANNELSE I UDPRÆGET SUR JORD, Prisopgave derom for det Classenske Legat stilles, 33, trykt 78—79, fransk Oversættelse 134—135.
- SAN CATALDO, Klosteret, Bestyrelsens Sammensætning godkendes, 25.
- SARAUW, CHR., Afhdl. »Niederdeutsche Forschungen I« udk. i Medd., 122.
- SCHWARZ, H. A., Selskabets udenl. Medl., død, 33.
- SCHÜTTE, GUDMUND, Dr. phil., Afhdl. »Jysk og østdansk Artikelbrug« optages i Medd., 34.
- SEKRETÆR, Selskabets, 17, tiltræder Optagelse af Afhdl., 21, bringer Præsidenten Selskabets Lykønskning, 27—29, Martin Knudsen genvælges, 35. Se ogsaa: Knudsen, Martin.
- SMITH, HELMER, se: Andersen, Dines.
- SNOUCK HURGRONJE, C., Prof., Leiden, opt. som udenl. Medl., 34.
- STRØMGREN, E., Prof., Dr. phil., vælges til Delegeret ved Union Astro-nomique Internationale's Møde i Rom, 30.
- SØRENSEN, S. P. L., leder Mødet, 23, 26, 30, 31, 35, Medl. af Bestyrelsen for Klosteret San Cataldo, 25.
- TÅBIT BEN QURRA, se Wiedemann, E.
- THOMSEN, VILH., Festmøde i Anledning af hans 80 Aars Fødselsdag. Se ogsaa: Præsident.
- THORODDSEN, Þorvaldur, Selskabets Medlem, død, 20, Mindeord af O. B. Bøggild og Finnur Jónsson, 24, trykte 51—60.
- THOTTSCHE LEGAT, Besv. af Opgave derfor, 21, 24, 32, Opgave derfor stilles, 33, trykt 79, fransk Overs. 135—136.
- TILLIDSHVERV, Selskabets, og Indehavernes Funktionstider, 17—19.
- TRAGEDIE, Den græske, Prisopgave om dens Historie for Selskabets Guldmedaille stilles, 33, trykt 75—75, fransk Overs. 133—134.
- TROELS-LUND, T. F., Selskabets afd. Medl., Skitse til Portræt skænkes Selskabet, 35.

UDVALG OG KOMMISSIONER, 18—19.

UNDERVISNINGSMINISTERIET giver Meddelelse om Statstilskud til Selskabet, 35.

UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, Beretning om Mødet 1921, 20, Delegerede vælges til Mødet 1922, 36.

UNION ASTRONOMIQUE INTERNATIONALE, Møde i Rom, hvortil vælges Delegerede, 30.

USSING, HJALMAR, Uhrmager, Randers, tildeles Anerkendelse for Besvarelse af Prisopgave for det Classenske Legat, 32.

VALG AF EMBEDSMEND, 35—36.

WALBUM, L. E., Afdelingsforstander, Dr. phil., Afhdl. »Manganoklorids og nogle andre Saltes Indvirkning paa Antitoxindannelsen«, udk. i Medd., 124.

WEBER, SOPHUS, Dr. phil., Afhdl. 1. »En Luftstrøms Indflydelse paa et Legemes Fordampningshastighed«, 2. »Psychrometrets Teori«, udk. i Medd., 123.

WESENBERG-LUND, C., Medd. om Rotiferernes Hanner, 24, bedømmer Besv. af Prisopgave, 32.

WIEDEMANN, E., Prof., Erlangen, Afhdl. (i Forening med J. Frank) »Ueber die Konstruktion der Schattenlinien auf horizontalen Sonnenuhren von Täbit b. Qurra« opt. i Medd., 31, udk., 123.

WINSTEDT, CARL. Ingeniør, Medl. af Bestyrelsen for Klostret San Cataldo, 25.

SKRIFTER

UDGIVNE AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

1921—22:

Kr. Ø.

Under Pressen:

BRÜNNICH NIELSEN, K.: Zoantharia from senone and paleocene deposits in Denmark and Skaane. With 4 plates. (Naturv.-math. Afd. 8. Række, V. 3.)

JESSEN, KNUD og LIND, JENS: Det danske Markukrudts Historie. (Naturv.-math. Afd. 8. Række, VIII.)

HISTORISK-FILOLOGISKE MEDDELELSER

4. BIND:

Kr. Ø.

2. HAMMER JENSEN, INGEBORG: Die älteste Alchymie. 1921	5.00
4. NYROP, KR.: Gueules. Et Ords Historie. 1921.	0.65
5. NYROP, KR.: Études de grammaire française (11. Notes lexicographiques. 12. Mots abrégés. 13. Remarques sur <i>quoi</i> . 14. Le suffixe <i>-ie</i> . 15. Onomatopées. 16. Patois et Français). 1921	1.40
6. ANDERSEN, DINES, & SMITH, HELMER: The Pāli Dhātupāṭha and the Dhātumañjūsā, edited with indexes. 1921.....	2.60
7. NILSSON, MARTIN P.: Die Anfänge der Göttin Athene. 1922	0.65
8. BRUNOT, FERDINAND: L'expression des relations et l'expression des modalités en langue française. Concordances et discordances. 1922	0.50

MATHEMATISK-FYSISKE MEDDELELSER

3. BIND:

Kr. Ø.

17. LARSEN, VALDEMAR: Bertrands Problem. 1921	1.25
18. WEBER, SOPHUS: En Luftstrøms Indflydelse paa et Legemes Fordampningshastighed. 1921	0.60
19. WEBER, SOPHUS: Psychrometrets Teori. 1921	0.50
20. FAURHOLT, CARL: Über die Prozesse » $\text{NH}_2\text{COONH}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons (\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ « und » $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_2\text{CO}_3$ «. 1921	3.75

4. BIND:

	Kr. Ø.
1. NIELSEN, NIELS: Recherches sur l'Équation de Fermat. 1922	5.75
2. JACOBSEN, C. & OLSEN, JOHS.: On the Stopping Power of Lithium for α -Rays. 1922	0.60
3. NØRLUND, N. E.: Nogle Bemærkninger angaaende Interpolation med æquidistante Argumenter. 1922	1.10
4. BRØNSTED, J. N.: The Principle of the Specific Interaction of Ions. 1921	1.15
5. PEDERSEN, P. O.: En Metode til Bestemmelse af den effektive Modstand i høffrekvente Svingningskredse. 1922	0.70
6. PRYTZ, K.: Millimètre étalonné par des interférences. 1922 ..	0.75
7. PEDERSEN, P. O.: On the Lichtenberg Figures. Part II. 1. The distribution of the velocity in positive and negative figures. 2. The use of Lichtenberg figures for the measurement of very short intervals of time. With two plates. 1922.....	2.15
8. BØGGILD, O. B.: Re-Examination of some Zeolites (Okenite, Ptilolite, etc.). 1922	1.40
9. WIEDEMANN, E. und FRANK, J.: Über die Konstruktion der Schattenlinien auf horizontalen Sonnenuhren von Tâbit ben Qurra. 1922	0.75
10. PEDERSEN, P. O.: Om elektriske Gnister. I. Gnistforsinkelse. Med 2 Tavler. 1922	3.25

BIOLOGISKE MEDDELELSER

3. BIND:

	Kr. Ø.
6. WALBUM, L. E.: Manganoklorids og nogle andre Saltes Indvirkning paa Antitoxindannelsen. With a Résumé in English. 1921	1.10
8. PURDY, HELEN ALICE: Studies on the Path of Transmission of phototropic and geotropic Stimuli in the Coleoptile of <i>Avena</i> . 1921	1.00
9. PETERSEN, C. G. JOH.: Om Tidsbestemmelse og Ernæringsforhold i den ældre Stenalder i Danmark. En biologisk Studie. (Med en Kortskitse.) With a Résumé in English. 1922.....	0.65